

1991 йил 1 сентябрдан
чиқа бошлаган

СПОРТ МАЛИКАСИ

Сухбатдошимиз стол теннис бўйича халқаро тоифадаги спорт устаси, "Спорт маликаси-2005" танловининг мутлоқ ғолиби Саïда БУРХОНХУЖАЕВА.

- Саïда, айтингчи, ўзингизни "Спорт маликаси" сифатида қандай ҳис қилаёсиз?

- Раҳмат, жудаём бахтиёрман. Шу ўринда бир нарсга амин бўлдим: Киши нима-ники чин дилдан истаса ва унга интилса, ниятига албатта эришаркан.

- 64 та киз орасидан "Спорт маликаси-2005" унвонини кўлга киритишингиз қандай кечди?

- Танлов бир неча босқичда ўтказилди. Финал босқичида: Модалар намоёйиши, салат тайёрлаш, 3 дақиқада меҳмонхона тартибга келтириш, ўқ отиш ва яна ўз иқтдорини эркин намоёйиш этиш каби шартларни ба- жардик. Охиргисидан мен кўшиқ кўйладим. Ташқи кўринишимиз, интеллектуал салоҳиятимиз, хорижий тилларни ва миллий урф-одатларимизни билишимиз ҳам ҳисобга олинди. Тўғриси айтсам, ғолиб бўлишимга ич-ичимдан ишонгандим. Бунинг учун Хотин-қизлар кўмитаси, Миллий олимпия кўмитаси, ҳомий ва ташкилотчиларга, қолаверса мени кўллаб-қувватлаб турган мухлисларимга ўзимнинг самий минатдорчилигимни билдирмоқчиман.

- Спортга қачондан бошлаб ошно тутингансиз, биринчи устозларингиз кимлар?

- 7 ёшимдан буён спорт билан шуғулланаман. Илк устозим Андрей Захаров. Кейинчалик отам-Саидикром Бурхонхужаевдан ушбу спортнинг жуда кўллаб сирасорларини ўргандим.

- Демак отангиз ҳам спортчи эканларда?

- Ҳа, биз оилавий (онамдан ташқари) стол теннис билан шуғулланамиз. Отам шу спорт тури бўйича бош мураббий, ўртанча синглим Ўзбекистон чемпиони, бир қанча халқаро мусобақалар

ғолиби. Кичик синглим ҳам Хитойда ўтказилган жаҳон чемпионатининг фахрли учинчи ўрин соҳиби.

- Ўзингизнинг ютуқларингиз ҳақида ҳам қисқача гапириб берсангиз?

- 1998 йил Москвада ўтган бутун жаҳон ўсмирлар уйинларида бронза, орадан бир йил ўтиб, Швецияда ўтказилган мусобақада эса олтин медални кўлга киритдим. Бундан ташқари Германия, Франция, Италия, Словакия, Украина каби бир қатор давлатларда ўтказилган нуфузли мусобақаларда ҳам ғолиб бўлдим. 1999-2000 йили Ўзбекистонда "Йилнинг энг яхши спортчиси" унвонини

кўлга киритдим. 2002 йилдан буён Италиянинг "Либертас" клубида уйнапман. 2004 йил эса менга олам-олам қувончлар олиб келди. Қатарда ўтказилган жаҳон чемпионатининг 4-дивизионида терма жамоа билан биринчи ўринни эгалладик.

- Кўллаб хорижий давлатларда бўласиз, кизқарли ҳолатлар ҳам бўлиб турса керак?

- Албатта... (ўйлаиб) масалан: Москвада шундай бўлганди. Бир киши мурабийим-яъни отамдан: (балки кўзим сал қисқикроқ бўлгани учунми?) "Бу кизни Хитойдан сотиб олдингларми?" - деб сўраб қолди. Отам ҳам ҳазиллашиб: "Ҳа", - деди. Шунда боғчи киши: "Тўғриси айтинг, қанча пул тўладинглар", - деб отамни ҳоли жонига қўймаганди.

- Келажакдаги режаларингиз, орзу умидларингиз?

- Кейинги йили апрел ойида Осиё чемпионати, сал кейинроқ эса жаҳон чемпионати ўтказилади. Унда ватанимиз шаънини муносиб ҳимоя қилмоқчиман. Энг катта орзуим эса шубҳасиз, 2008 йили Хитойда ўтказиладиган Олимпиада мусобақаларида ғолиб чиқиш.

- Эшитишимизча, яқинда оила қурур экансиз. Бу воқеа спорт карьерангизга таъсир кўрсатмасмикан?

- Ҳар бир инсон қачондир оила қуриши шарт. Бу табиат қонуни. Бўлажак турмуш ўртоғимга келсак, у ҳам спортчи- бокс билан шуғулланади. Бир-биримизни тушунишимиз осон кечади деб ўйлайман. Лекин нима бўлгандаям спортдан воз кечолмайман. Бир сўз билан айтадиган бўлсам - спорт менинг ҳаётим!

- Мухлисларингизга тиллақларингиз...

- Доимо спорт билан шуғулланнинг. Спорт ақлни чарқлайди, танни соғлом, юракни бақувват қилади. Ҳеч қачон қасал бўлмасиз. Спорт ҳамроҳингиз бўлсин!

- Самийи суҳбатингиз учун ташаккур.

Иномжон АБДИЕВ
суҳбатлашди.

Рамазон ҳайитингиз қўлга бўлсин!

Бугун юртимизда қутлуғ йиди Рамазон ҳайити нишонланмоқда. Бу кун мўмину мусулмонлар 30 кунлик моҳи Рамазон синовларидан ўтганларини тантана қилишмоқда.

Имом Ғаззолий ҳайит ҳақида шундай дейди: "Шаввол ойининг биринчи кунини ҳайит кунига тўғри келади. Бу кунларнинг "байрам" дейилишига сабаб шудир - мўминлар Рамазон байрамида Оллоҳга итоат ҳисобланувчи фарз-Рамазон рўзасини тутгандан кейин байрам қиладилар. Байрам севинч ва қувонч билан келади. Пайғамбаримиз биринчи марта байрам намозини хижратнинг 2-йилида ўқиганлар ва уни "байрам намози" деб эълон қилганлар. Байрам кунини саҳардан Оллоҳ фарришталарини юборади, улар ер юзига инадилар. Ҳамма кўчалар бошини фаришталар тутати. Улар нидо қиладилар:

- Эй, мўминлар, ўрнингиздан туринг. Қарамли раббингизга пешвоз чиқинг. Бу кун катта эҳсонлар бўлади, кўп гуноҳлар авф этилади".

Ҳазрат пайғамбаримиз айтган эканлар: "Ким ҳайит кечасини шу

куннинг мазмунини англашга бағишлаб ўтказса, қалблар ўлган кунининг қалби ўлмайди".

Машҳур халифа-ҳазрати Умар ҳайит кунини кичик ўғилларини фақатгина эски кўйлақда кўриб, йиғлай бошлабдилар. Бола у зотдан йиғисининг сабабини сўраганда: «Сени болалар бу эски кўйлақда кўрганда кўнглинг эзилади, деб, йиғладим», - деган эканлар.

Зеро, ҳайит кунлари одамлар тоза бўлиб, янги либосларни кийиб, дўст-ёрларини йўқлашлари, кексаларнинг, беморларнинг ҳолидан хабар олишлари лозим. Бева-бечораларга, етим-есирларга қўлларидан келганча меҳр-муруват кўрсатмоқ - иймонли одамнинг ишидир. Байрамда фарзандига, аҳли аёлига «ҳайитлик» улашмоқ ҳам эркакнинг энг гўзал фазилатидир.

Хуллас, бу кун - одамлар ўрта-

сидаги гина-қудуратлар унути-либ, гуноҳлар авф этиладиган кун. Ўтганларнинг руҳи покларига йиғи-сиги қилмасдан Қуръон тиловат қилиб, хотирлаш ҳам мусулмон кишининг вазифасидир.

Оллоҳ ҳаммамизга ушбу кунларнинг саодатини ҳидоят қилсин!

Санобар ФАХРИДИНОВА

ШУНДАЙ УЛУҒ КУНДИР...

Бу кун шундай улуг кундир, қиличлар қинга киргайдир, Имондан айро тушганлар тазарру, динга киргайдир.

Бу кун шундай улуг кундир қачондир тарқашиб кетган, Уруғлар бирлашиб бу кун бир яқо енгга киргайдир.

Бу кун руҳлар яқин бўлгай, гўзал аршу-самоларга, Кўнгул тўлғона, тоша Сайхуну Жайхунга киргайдир.

Бу кун шундай улуг кундир қафасдан қуш бўлар озод, Кетиб зоглар, қумри-ю булбуллар очунга киргайдир.

Бу кун шундай улуг кундир саодатлар тушар кўкдан, Малоиклар саломга, кулбаи мискинга киргайдир.

Эй, Саодий саловат бирла ҳидоят кун бу кун, Такаллум айла, то маҳшар савоб-ажрингга киргайдир!..

Шамсиддин САДОЙЙ

ТАБАРРУК АЙЁМ ХОСИЯТИ

"Қўлингдан бермасанг, йўлингдан бер, йўлингдан бермасанг, сўзингдан бер",

деган ҳикмат беҳизга айтилмаган. Республика ҳуқуқшунослик коллежининг 2-босқич талабала-

ри ўз ҳисобларидан Учтепадаги 199-маҳсус ёрдамчи мактаб ўқувчиларига совға-салом улашди. Тушдики уларни палов ва ширинликлар билан сийладилар. Ўқувчилар учрашув охирида талабалар тайёрлаган қуй ва қўшиқларга рақс

тушиб мазза қилишди.

- Бу мактабни 2001-йилдан буён оталиққа олганмиз, - дейди коллеж директори, ҳуқуқшунослик фанлари доктори, профессор Озод Хусанов. - Ҳар йили мактаб учун зарур жиҳозларни олиб беришга ҳаракат қиламиз. Ўнг қўл берганини чап қўл билмасин, деганларидек болакайлар кўзидан қувонч кўриш биз учун қифоя.

Ҳа, 6 та компьютер, 4 та тикув машинаси, рангли телевизор, турли хил матолар жисмонан кемтик болалар ҳаётини нақадар ўзгартишини тассавур этиш қийин эмас. 2-босқич бўлими раҳбари Дурдонахон Назарова талабалари бошлаган ишни 3-босқич бўлими бошлиги Рўзиали Отабоев талабалари давом эттиришди. Улар йилгача ҳамгарма 23-меҳрибонлик уйига тақдим этилди.

САНОБАР

ОҚИЛА, ТАДБИРКОР

Фаргона вилоятига сафарим бошида вилоят ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар кўмитаси раиси Мавлудaxon Хўжаева билан суҳбатлашдик:

-Оналик ва болаликни муҳофаза қилиш масаласига давлатимизда катта аҳамият берилган, шарт-шароит, имконият яратиб берилгани биз аёлларнинг бахтимиздир, дейди Мавлудaxon Хўжаева. - Мақсад аёлларни соғломлаштириш, ҳомила табиий равишда ривожланиши ва туғилиши учун имкон яратиш. Хафтаннинг хар шанба кунни ўтказилаётган семинарларимизда тиббиёт ходимларига, маҳалла маслаҳатчиларига "Сихат-саломатлик" йили Дастури беражак имкониятларни тушунтирамиз. Туманларда "Саломатлик марказлари" ишлаб турибди. Унинг аъзолари ишни бола саломатлигини она қорнидалигидан бошлаб, қўлга олиб келишга аёлларга сингдиришдан бошлаган. Бўлажак она билан бирга ота ҳам бу мактабга қатнайдди. Эрак хотинининг овқатидан тортиб, руҳий мувозанатини сақлаш учун ўзини қандай тутиши зарурлигидан ўрганади. Қувада шундай 50 нафар оталар рўйхатга олинган. Боласи касал бўлса, "дўхтирга олиб чопадиган" ота-она бугун табиий йўллар билан боласига ўзи ёрдам кўрсатапти. Учқўприк туманида "Ресурс Маркази" ишлапти. Унда ЮНИСЕФ ташкилоти тақдим эган видеомагнитофон, телевизор, кўргазмалар кураоллар, қўлланмалар, видеокассеталар мавжуд. Қўқон ва Марғилонда 6 ёшгача бўлган болаларни соғлом ва етук қилиб тарбиялаш бўйича курслар тузилди. Марказнинг филиаллари боғча, мактаб, кишлоқ ва ўқув масканларида, харбий қисмларда ҳам очилди. Учқўприк тумани "Ресурс маркази"га ота-оналар қизиқиб қолишди. Чунки, ота-она боласининг ҳаётига тегишли бўлган ахборотни "жон" деб ўрганади.

БЎЛСА ГАР АЁЛ...

Дилором МУҲАММЕДОВА, Марғилон туман ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар кўмитаси раиси ўринбосари:

- Аёлларимизнинг қўли гул. Масалдан, Увайсий номидаги маҳалладан Мунаввархон Мадаминава 10 га яқин қизни уйда чеварчиликка ўргатапти. Қизлар бинойидек пальто, плаш, каспюмлар тикишиб, маҳалладагиларнинг кўнглини олишяпти. Саломатхон Мадаминава эса кўрпа-тўшак тикишни йўлга қўйган. Кам таъминланган оилалардаги 8 қизни иш билан таъминлаб, бўлажак келинларнинг сепини бемалол "қўлдан чиқашаяпти". Хатто, орттирган маблағларидан баъзи қийналган оилаларга хайрия ҳам қилишяпти. Бу маҳаллада қосибчилик, каштадўзлик ҳам "ўзлариники" бўлиб кетган. Албатта, бу ишларни ташкиллаштириш маҳалла маслаҳатчиларининг ўқуви, фидойилигига боғлиқ. Маслаҳатчи Гулнорахон Охунова шу лавозимга тайинланганида "эполмасам-а" деб хавотир олувди. Чунки, маслаҳатчи лавозими ҳамма учун янгилик эди. Хатто "Қандай қийиниш керак, қандай сўзлаш керак?" - дея савол берувчилар ҳам кўп эди. "Суҳбатдошингизга опа ёки сингил бўлиш учун аввало унга ёқадиган қийим қийиб бориб, кўнглини топадиган гапларни гапиришга тўри келади. Кейингина унга ўз фикрингизни сингдиришингиз мумкин", - деган пайларим ҳам бўлди. Бахтни қарангки, ҳозир шу маслаҳатчиси маҳалладагилар "соч тўйи"ни ҳам ўтказишяпти. Фахрлариниб: "Менга маҳалладошларимнинг ишончу эътибори катта-муқот", - дейди у. Яқинда республика "Қамолот" ёшлар ҳаракати раиси Ботир Убайдуллаев ҳам Гулнорахоннинг ўсмирлар билан олиб борган ишларини олқишлаб кетди. Бундай маслаҳатчиларнинг сафи кенг. "Намунали маслаҳатчи" кўрик-танловида республика миқёсида вилоятдан

биринчи ўринни олган. "Гўро-вол" маҳалласи маслаҳатчиси Жамилахон Аҳмедова, Янгибўғ маҳалласи маслаҳатчиси, "Эл-юрт хурмати" ордени совриндоқ Зубайдаҳон Аҳмедова "Ёрқин" маҳалласи маслаҳатчиси Юлдузхон Исмолова ҳақида кўнгил тўлиб гапириш мумкин.

Кува туманига етиб боришим билан ҳокимиятнинг мажлислар залида маҳалла маслаҳатчилари кутишяётганини ай-

тишди. 90 нафар маслаҳатчи газетамизнинг номини эшитиб, чапак қилиб юборишди. Хафтаномамизнинг муҳлисари билан суҳбатлашиш мен учун ҳам мароқли бўлди.

Манзураҳон Юсупова, Кува туман ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар кўмитаси раиси.

- Биз кўпгина муаммоларимизга газетангиз саҳифаларидан ечим топамиз. Ва аёлларимизга ҳам ўқитамиз, дейди "Туркравот" кишлоқ фуқаролар йиғини маслаҳатчиси Манзураҳон Саримсоқова. - Аёлга "қаддинги туг аёл", деймиз, унга таян бўладиган эркакка индамаймиз. Аслида аёлни ёнидаги эркакни оила маданиятига ўргатишимиз керак деб ўйлайман.

- Менимча, маслаҳатчи ишласа, ўша жойда муаммо бўлмайди, дея сўз олади Қорашоқ маҳалла фуқаролар йиғини маслаҳатчиси Ҳавасхон Рустамова. - Азалдан тўйни ҳам, маъракаи ҳам панада туриб бўлса-да, аёл бошқаради. Одам Атони ҳам аёл ўз гапира қирғизган. Шу боис оилда жанжал бўлмаслиги аввало аёл устамончилигига боғлиқ.

- Ҳўлтувчи ҳар хил бўлганидек, маслаҳатчиларнинг қуввати ҳам турлича. Ҳўлтувчининг яхшиши аудиторияни ўзига жалб қилади. Ўртамиёнаси дарсини ўтиб кетаверади. Маслаҳатчининг зўри суҳбатдошини йўлга солади. Маслаҳатчи универсал бўлиши керак, -фикрини изҳор қилди "Кува" маҳалла фуқаролар

йиғини маслаҳатчиси Ўқтамхон Рустамова.

- "Оила ва жамият" биз учун қўлланма, дейди мамнунлик билан Чилон маҳалла фуқаролар йиғини маслаҳатчиси Ҳамзахон Мадаминава. - Оилавий ажримлар, оилага таллуқли жанжалларни кўриб чиқаётиб, жанжаллар қамайдди. Эр-хотин болалар билан алоҳида-алоҳида гаплашаман, 22 йилдан буён "Ёмон келин" деб ажратиб қўйилган аёлни одамларга қўшдим. Тўй-ю, маъракаларга олиб бордим. Аёл ҳам барчага яхшилик қилишга ҳаракат қила бошлади. Ёмонни "ёмон" дейверсак, касал газак олса оладики, яхши бўлмайди.

- Маслаҳатчи ташвиқот-тарғибот ишини болалардан, ёшлардан бошлаши керак,

- суҳбатни давом эттирди туман хотин-қизлар кўмитаси бош мутахассиси Шоирахон Назирова.

Туман ҳокими муовини, хотин-қизлар кўмитаси раиси Манзураҳон Юсупованинг ҳулосасини эшитмоқ илинижида «оғзини пойлайман». У эса: - "Мана ҳаммасини маслаҳатчиларнинг ўзидан эшитдингиз. Биз ҳар бир ишда уларга таянамиз", - дея майингина жилмаяди.

Саломатхон Абдуллаева, Қўқон шаҳар ҳоким муовини, хотин-қизлар кўмитаси раиси:

"Оқила, тадбиркор бўлса гар аёл. Қўлдаги игниси ёй ўйи мисол" деган ҳикматни аёлларимиз шиор қилиб олган десам муболага бўлмайди. Чунки, эри топса-бор, бўлмаса "бу дунёнинг ташвишлари"дан нолиб ўтириш бизнинг аёлларимизга ёт. Туманимизда 62 нафар тадбиркор аёл бўлиб, улар юзлаб опа-сингилларимизни иш билан таъминлаганлар. 365 аёл касаначилик билан шуғулланишади. Яъни чопон, чорик, кашта, зардўз тикишни, заргарлик, ҳолвапозилик сингари ҳўнарларни уйда ўтириб ҳам бажараверишади. Ҳам бола тарбияси, ҳам рўзгорга кирим келиб турибди-да. Қўқонарлиси, улар орасидан яқка тадбиркорлар ажралиб чиқиб, ўзлари мустақил иш юргизишяпти. Яна қанча қизларни касаначиликка жалб қилишяпти. Тадбиркор Венера Калимуллинанинг иш юритиш усулини

олсак. Аввал маҳалладошларидан, кейин тумандагилардан, сўнг бугун Фаргона ҳудуди кишлоқлари бўйлаб кезиб, эчки қўнларини йиғиб чиқди. Уларни эринмай ювиб, йиғириб, чиройли "паутинка" рўмоллар тўқиб бошлади. Албатта, ҳамма иш қўл дастохларида бажарилади. Маҳорат меvasи тансиқ бўлади, дейишади. Рўмоллар ҳам қўлма-қўл бўлиб кетди. Қўқонда ўтказилган "Ташаббус-2005" кўрик-танловида Венера-нинг рўмоллари биринчи ўринни олди. Ўрта Осиё тадбиркорлари ўртасидаги кўрик-танловда ҳам Венера қўнқонли аёлларнинг "юзини ёруғ" қилиб қайтди. Венера ҳўнарининг ҳавасманди кўпайди. Шоғирдлари ўндан ошди. Тадбиркор Шоҳсанамхон очган қўғирчоқ театри ҳам мактовга эригулик. У дўгоналари билан юмшоқ ўйинчоқлар тикиб, қизикарли эртакларни сахналаштирди. Хатто болалар ҳаваскорлик ансамбли тузиб, улар ижросида концертлар уюштирляпти. Тадбиркорларимиз Зумрадхон Тўраҳўжаева турли шаклдаги қўнқонли билан, Шаҳодатхон ишлаб чиқараётган шойию атласлари билан, шифокорлар Юлдузхон Байрамова "Шарқ юлдузи", Мавлудaxon Пирназарова "Шарқ таботи" даво масканлари билан одамларнинг дуосини олишяпти.

Ҳўкуматимиз аёлларни иш билан таъминлаш учун шахримизга 200 млн. сўм ажратди. 2010 йилгача йирик-йирик корхоналар ишга тушиши режалаштирилган. Шундан 70 млн. сўм яқка тадбиркорликни йўлга қўйишга мўлжалланган. Биз маҳалла фуқаролар йиғини кафолати билан иқтдорли, "юраги қайнаб турган аёл"ларимизни қўллаб-қувватлашга ҳаракат қилаймиз. Шаҳримизнинг раванқ, одамларимизнинг фаровонлиги ўз қўлимизда.

Мен Фарғонадан қайтарканман, аёллардаги шижоат ва қобилиятдан ҳали яна кўп умидлар қўлса бўлажagini ҳис қилдим. Кўнглимда туғилган бир таклифни айтишнинг лозими топдим. Фарғона (Марғилон, Қўқон) тарихий обидалари билан ҳам номдор. Уларни зиёрат қилишга мушток одамлар бутун дунёдан топилади. Қадамжоларни зиёратхўларга айлан-тириб, шаҳарда туризм иши ривожлантирилса, яна қанча иш ўрни кўпаярди. Ҳўсусий меҳмонхоналар, қадимий ҳўнармандчилик, зардўзликнинг ривожига кенг йўл очиларди. Зиёратчилар эса ҳар тўпироқда дунёга келган ҳар бир неъмат муқаддаслигини яхши ҳис этишларига имонини қомил.

Санобар ФАХРИДИНОВА

КУЗАТИШ

Куни кеча Тошкент шаҳар қақирув пунктида Тошкент вилояти ёшларини муддатли харбий хизматга кузатишга бағишланган тантанали маросим бўлиб ўтди. Маросимда қақирувчилар ва вилоят қақирув комиссиясининг аъзоларидан ташқари ота-оналар, Қуролли Кучлар сафида хизматни ўтаётган офицерлар ҳам иштирок этишди.

Бир пилёла чой устида давом этган суҳбатда вилоят мудофаа ишлари бошқармаси бошлиғи полковник З. Аҳмедхўжаев, вилоят мудофаа ишлари бошқармаси қақирув бўлими

МАРОСИМИ

бошлиғи подполковник Б. Ибрагимов, шунингдек бир гуруҳ ота-оналар, уруш ва меҳнат фахрийлари сўзга чиқиб бўлажак ватан посбонларига соғлиқ-саломатлик ва бурчларини шараф билан адо этишларини талаб қолдилар.

Тадбир сўнггида Чиноз туман ҳокимлиги, жамоат бирлашмалари ва Қамолот ёшлар ижтимоий ҳаракатининг Тошкент вилояти бўлими қақирувчиларга ўз совғаларини тақдим этдилар.

И. АБДИЕВ

Анъанага кўра бу йил ҳам пойтахтимизнинг Собир Раҳимов туманидаги 233 умумтаълим мактабида тилимизга Давлат тили мақоми берилган октябрда "Ўзбек тили ойлиги" ўтказилди.

Ахборот

- Мактабимизда таълим рус тилида олиб борилади, - дейди мактаб директорининг маънавий-маърифий ишлар бўйича ўринбосари У. Мирзабекова. - Шу боис ҳар йили октябрда мана шундай ойлик ўтказамиз. Максадимиз ўқувчиларимизни ўзбек тилига, ўзбек адабиётига, санъатига, маданиятига

ЎЗБЕК ТИЛИ ОЙЛИГИ

ошно этиш. Токи, улар қалбида тил орқали ўзлари яшаб турган Ватанга, баргикенг ўзбек халқига, саховатли ўзбек заминга меҳр-муҳаббат уйғонсин.

Дарҳақиқат, ойлик давомида мактаб ўқувчилари дарсдан кейин фақат ўзбек тили-да сўзлашдилар. Ўзбек тилининг тарихи ва бугунги мавзёга бағишланган анжуманлар, шоир ва олимлар билан учрашувлар, ўзбек тилидаги деворий газеталар танловла-

ри ўтказилди. Қўғирчоқ театри, Темурийлар тарихи Давлат музейи, санъат музейи каби диққатга сазовор жойларга экскурсиялар ҳам уюштирилди.

Гарчи ойлик яқунланган бўлсада, мактаб ўқувчилари ҳозирданок мутафаккир болаларимиз Алишер Навоий ва Захриддин Муҳаммад Бобур таваллуд толган қўнларни нишонлашга тайёргарликни бошлаб юборишган.

Ўз мухбиримиз.

ТАЛОҚНИНГ КАСРУ КАСОФАТИ

Ўзим қолганимда танҳо ўйлаб қоламан гоҳо. Нега ҳозир ажралишлар оқибатида тирик етимлар кўп? Ё ҳозирги оила қураётган йигит-қизлар енгилтақ, эрками, қийинчилик кўрмагани учун оиланинг қадрига етмайдими? Ажралиш оқибатида аввало тирик етим гўдақ, икки ёш ва унинг ота-онасининг кайфияти таранг, асаблари бузилади. Тарбиясиз йигитларнинг аксарияти ичкиликка, наشاءандликка берилади, оқибатда оила, бола-чака нима бўлаяпти, хотин нега ўзини ўтга-чўққа ураёпти, мардчилик қилаёпти ёки ёмон йўллarga кириб қолаяпти, бу билан иши йўқ. Сабри чидамаган хотин эрни тартибга қайтади, тергайди, вайсайди. Ўртада арзimas нарсa учун жанг бошланади. Айримлар хотини тоғганини ҳам сўраб ичади. Ёки ота-она, қайнога, қайинсингил ўртасида гап қоцади, қарабсизки, ёш оила барбод бўлиш арафасида. Охир-оқибат шошқалоқ эрлар хотинини уйдан ҳайдайди - талоқ қилади. Лекин ҳозирги ёшлар талоқнинг касру касофати охири кимгадир уришини билмайди. Аслида бор кетавер дейиш ҳам ярамайди. Бир талоққа қайта никоҳ ўқитишга йўл бор дейишади. Бироқ уч ва қум талоққа асло йўл берилмайди. Аслида уч талоқ қилинган хотин бошқа эркакка ҳалола қилиниши керак.

50-йиллар бўлса керак қишлоғимизда Қодир деган одам 4 боласи билан хотинини уч талоқ қўйган. Ярашишга йўл йўқ. Оқибатда қишлоққа янги келган кишига ҳалола қилинган. Таажжубки, ҳалолага қирган киши бир йилга бормай вафот этган, эрига қайта ни-

воҳиман. Бўйга етган ўгли телба, отаси эса ожиз бўлиб қолди.

Айниқса, ўз хотини ёки эри туриб бошқа жинс билан юриш, фоҳишалик, хотинбозлик ҳам ёмон оқибатларга сабабчи бўлади. 60-йилларда ҳўхалик раҳбар бўлиб ишлаган К. исмли одам кишилар кўз ўнгига хотинбозлик қилган. Бу инсон охири суяқ касалига дучор бўлди, овғи кесиб ташланди. Бу жазо етмагандек ўсмир ўгли оғир касалликка чалинди.

Ҳеч кимнинг бошига етимлик азобини солмасин. О.нинг хотини вафот этди. 4 болали ота кўп ўтмай уйланди. Ўғай она болаларни сифдирмади. Болаларнинг оҳу ноласи тегдими ўғай она фарзанд кўрмади. Бир кун жонжал чиқиб, О. икки гувоҳ олдида аёлини уч талоқ қилди.

Талоқнинг касофати урдими О.нинг кўзи ожиз бўлиб қолди. Эшитишимизча, аёл қаровсиз, якка-ёлғиз яшагани етмай, шол бўлиб қолганмиш. Хатто у бу дунёдан рихлатга кетишда роса қийналиб, 10 кун жон беролмай, беҳуш ётган, ўлганини маҳалла уч кундан сўнг сезишган.

Хулоса қилиб айтганда, ҳозирги ёшларга талоқнинг касофатини тушунтириш ва оилада оғир, вазмин, тилни жиловлaш лозимлигини доимо ўқитиш керак. Асло ёш оилалар бузилмасин; беғуноҳ гўдаклар кўз ёши тўқилмасин, илоҳо.

Энг асосийси, талоқнинг касру касофати ҳеч кимга урмасин.

Нурбек РАҲИМ,
меҳнат фахрийси,
Одобнома муаллими.

Ҳар ёзги таътилда болаларим билан қариндош-уруғларни зиёрат қилишга оdatланганман. Турғида, шу баҳона болалар улар билан танишиб бормаса, беғоналашиб кетишади. Бу сафар туман марказида турадиган синглимникига йўл олдик.

- Яхшигул опа меҳмонга айтиб кетди. Йўл-йўлакай Холида опани ҳам чақириб кетаркансиз, - деди синглим, залкур жойларга бориб келганимдан сўнг.

Ёз кунлари далада ишлаётган одамлар қоронғу тушмай уйларида қайтишмайди. Шуни назарда тутиб кечроқ йўлга тушдим. Чунки ҳамма дугоналарим мактаб, боғчаларда ишласалар-да ёзги таътилда далага чиқишни одат қилиб олишганидан хабарим бор эди.

Туман маркази асосан икки-уч қаватлик уйлardan иборат. Холида ҳам шу уйлаларнинг бирида яшарди. Иккинчи қаватга кўтаришлар эканман, очик эшикдан унинг бақираётгани эшитилиб турарди. Кириш-кирмаслигини билмай бироз туриб қолдим.

- Бу нимаси, нега шу пайтга оқват тайёр эмас? Болаларнинг устини қаранг, қоп-қора кир. Эрталаб оппоқина қилиб кийинтириб кетгандим. Нега қарамадингиз, итдай чарчаб келгач кир ювиш ёқадими менга... - У останада пайдо бўлгач мени кўриб ҳам хижолат чекмади. - Э, ўргилдим сиздан... - деди орқасига қараб, баттар овозини баландлатиб, сўнг менга - Кўрмайсанми буни? Эркаклар бир ҳовлига тўпланишда кун бўйи билирд, карта, нарда ўйнаб, ҳамма нарсa эсларидан чиқиб кетади.

Оғзим очилиб қолганди. Бу ўша юмшоққина, ширинсўз Холидами?

Меҳмондорчиликда ўтириб ҳам тинмай жавраётган дугонамга хайрон тикиларканман бояги савол ҳамон хаёлимдан кетмасди. - Нега бунақа қарайсан? Уларни уришиб қўймаса ҳаддидан ошишади, - деди у кўнглимдаги пайқагандек.

- Илгарилари бошқачароқ эди, яъни эр хотинга дакки берарди шекли. Дунё чархпалаги тескари айланаяптими? - дейман ҳазилга олиб.

- Илгарилари оналаримиз «Эр ярим пир уни хафа қилиб гуноҳга ботмаслик, ҳар доим оқватнинг олдини, қуюғини унга аташ керак» - дейишарди. Энди кўрмайсанми аҳволни. Оқватнинг олдини, қуюғини менга атаб олиб қўяди. Чунки, билди-кетмон чопиш осон эмас, қанча жисмоний куч керак.

- Ўзи чикса бўлмайдим далага? - сўрайман хайронлигимни яширолмай.

- Ўзим... Ўзи тупроққа ботиб, қўёшда қуйиб юришни хоҳламас эмиш.

- Бу ерда ҳамма эркаклар шу ҳозир, - дейди яна бир аёл қули. - Каттароқ ҳовлиларда тўпланиб чақчақлашиб, болаларига қараб ўтиришади.

- Иш йўғдир-да? Ёки иш ҳақидан қониқибмас...

- Ишлашни хоҳлашмайди. Фермерлар ишловчиларни «Дамас»ларида олиб кетишди далага. Иссиқ оқват, чой ҳаммасини уюштиришган. Тонгда белгилан-

ган жойга чиқиб турамиз холос. «Менинг даламга юринглар, мен кўпроқ тўлайман», - деб талашганини айтмайсизми. Ишлайман деганга иш кўп, даромад ҳам ёмонмас.

- Меҳнатига яраша, - дейди яна бир аёл. - Мана мен болаларим билан икки кун ишлаб бир қоп ун олиб келдим. Хоҳлаганлар пулини, ёғини олишади.

- Аёл боши билан икки кунда шунча топан бўлса...

- Шунинг учун ҳам эркакларимиз бақир-чақиримизга индамай кўя қолишади-да. Ярим пирлигини йўқотишаётганини сезиш-

ҳам қимирламасак рўзгор нима бўлади? - ҳам ўкинч, ҳам умид билан бараварига чўғуралишиб аёллар.

- Уларда сал мудраб қолган гурурни уйғотиш, қалбларида ғайрат-шижоатни кўзгатишга ҳаракат қилиш керақдир. Бир сўз билан айтганда моддиймас, маънавий кўмак бериш керакка ўхшайди. Аслида аёлнинг бурчи шундан иборат эмасми? Кеңирасизлар-у, ўз бурчингизни унутиб, жабрини ўзингиз тортаётган бўлманг, тагин. Ҳадеб эркакларга дакки беравермасдан руҳини кўтариш, далда бериш, ҳамма нарсaга қодирлигига ишонттира олиш керақдир.

Аёллар бошларини эгиб, ўйга толиб қолишди. Чамамда менинг мулоҳазаларимни мушоҳада қилишгандай... Яна ким билди дейсиз?

Эртаси кун «дом»ларни ораб кетар эканман, муолишдаги уйнинг сим тўр билан ўралган каттагина соя-салқин ҳовлисиде ўн чоғли эркакларга кўзим тушди. Баъзилари ўртадаги билирд столи атрофида, баъзилари бир четда ястаниб ўтириб олиб карта, нарда ўйнашмоқда. Ҳовлини тўлдириб болалар югуриб юришибди. Худди болалар боғчаси дейсиз. Ногоҳ жиянимни кўриб қолиб қаҳраман.

Сўрашиб бўлгач,
- Дам олишлар зўр-у, - дейман қулимсираб.

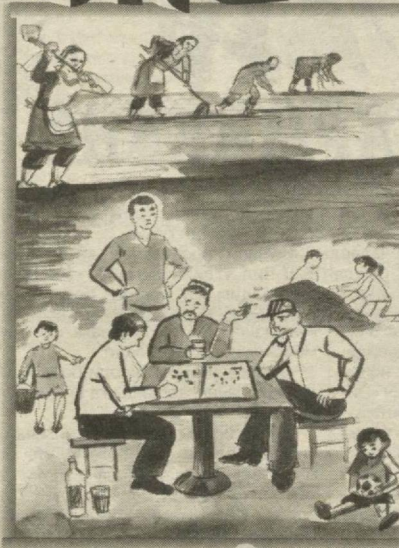
- Ха, энди кўп қатори, - хижолат чеккан бўлади у шерикларига кўз қирини ташлаб.

- Сен ҳам кетмонни қағирга амаллаштирганлар хилидан мисан дейман?!

Жияним эшитмаганга олиб болаларини қаҳради:

- Дилдор, Дилшод келинлар. Амалларинг билан са-

Ажаб

савдолар...

майди ҳам. Мен уч гектар ер олиб, болаларим билан ишляпман. Ўтган йили меҳнатимиз эвазига, ёғу пулни ҳисобламаганда бир тонна бугдой олдим.

- Пахта теримининг ўзида жонжақдимиз билан ишласак керагича даромадни тўплаб оламиз. Ҳозир пахта пулини жойида, вақтида беришаяпти, - дейди яна бери.

- Менинг эрим бекорчиликдан бир эрмак топиб олган, - дейди яна бир дугонам қулимсираб. - Ҳовлини обод қилиб ўтирибди, ҳаммаёқ гул-у райхон. Икки жўяқдан бодринг, помидор, картошка, сабзи-пиёз экиб қўйибди. Шундай шигил ҳосил берганки, «қалай» деб фахрланиб қўяди.

- Зўр, ажойиб, - мактабдан, эркакларнинг қўли теккани барака, ушлагани барака, - дейман олқишлаб. У бўлса оғзи-қулоғида яна экинларига ёпишади.

- Балки айб эркакларда эмасдир? - дейман-у қалаванинг учини топанга ўхшайман.

- Балки ҳамма айб ўларингиздир? Эркакка жаҳл қилиб аёлнинг кетмонни шартта кўтариб далага ёки оғир сумкаларни орқалаб бозорга чопиб кетавериши нотўғридир. Бошқа оғир юмушларни-да, ўчақчишиб, «сен қилмасанг, мен қилман», деб хотин уйдан чиқиб кетавериши уларда шу кайфиятни уйғотгандир. Қачондан бери эркакларимиз кетмондан, оғир юмушлардан ор қилиб қолди?

Нега шундай бўлаяпти?

- Нима қилишимиз керак? Биз

ломлашинлар-чи!

- Вой буларнинг оппоққиналигини, - эркалариман жиянчаларимни.

- Келин бечора даладан келиб ҳам тинчимас экан-да, кечаси билан кир ювиб. Ё ўзинг ювасанми?

Пичингим унга ёқмади. Пешонасини тириштириб, қаншарини қаллайди.

- Нимаям қиларди. Рўзгор... кўп қатори.

- Намунча кўп қатори, кўп қатори дейсан. Сен-чи? Сен ҳам кўп қатори чик далага! Яхшигина ирригаторсан. Мактабни олтин медал, институтни кизил диплом билан тамомладинг. Ёки ўзингга ишонмайманми?

Жияним жўяли жавоб излаб қўларини олиб қочар экан, қизчасининг қўлағидаги чангини кўриб қолди. Ҳамма нарсани эсидан чиқариб уни шошиб қоқа бошлади.

- Вой, ўлмасам, бу нимаси? Ерга ўтирма, демабмидим. Онанг келса сени ҳам, мени ҳам ўлдиради. Қарамагансиз, деб бало бўлади.

Жияним ёнида мен турганимни ҳам, нима ҳақида сўхбатлашаётганимизни ҳам унутди. Хўрлигим келди. Шундай пахлавон, ўқимишли, соғлом йигитнинг аҳволини қаранг. Далада ишлашга ор қилармиш-у, хотинчасига бемалол сайрашини айтмайсизми. Қачон бундай аҳволга туша қолди экан-а?

Ҳар не бўлганда ҳам аёл-аёл эканлигини, эркак эса эркак эканлигини унутмаслиги лозим. Табиат ва жамият қонуни, инсонлигимизнинг асос-мазмуни шундай.

Насиба РИЗАЕВА,
Тошкент.

2006 ЙИЛ ОБУНАСИДАН КЕЧИКМАНГ!

Билла Oila va jamiyat

Қадри мухлислар! Ҳар йилгидек хонадонингизнинг яқин дўсти ва маслаҳатчиси бўлган «Оила ва жамият» газетасига обуна пайти ҳам етиб келди.

Газетамизда 2006 йилда ҳам турли рухлар остида қизиқарли мақолалар чоп этишни ният қилганмиз.

Хоразмлик ашаддӣ мухлисимиз Курамбай Отажоновнинг хабар қилишча жамоасидаги 15 киши 2006 йил учун обуна бўлибди.

Газетамизга 3-4 киши пул қўшиб, биргалашиб обуна бўлиш ҳам мумкин. Обуна мавсумида фаол иштирок этаркансиз, сеvimли газетангиз моддий аҳволини яхшилашга ҳисса қўшишингизни ҳам унутманг. Обуна барча почта-алоқа бўлимларида амалга оширилади.

- Мен Қорақалпоғистоннинг Тўртқўйдан келдим, - дея гап бошлади сочларига оқ оралаб қолган киши. - Ташрифим сабаби эса одамлардан маслаҳат сўрамоқчиман. Ёшим эллиқдан ошгандан кейин юрагимни бир ваҳима чулғаб олди.

- Қандай кўркув у, айнан эллиқдан кейин сизни ташвишлантираётган, балки ёшлик хато-сидир?

- Хатоми, ё тақдиримда бормикан билмадим-у, аммо кексайган саринг босиб ўтган ҳаётингни сарҳисоб қилиб қоларкансан киши. Яхшиси бошидан айтиб берай. Биз қорақалпоқларда қиз олиб қочиш удуми бор. Ўн тўққиз ёшимда ўртоқларим билан шунчаки ўйин қилиб бир қизни олиб қочишга келишдик. У қиз ўшанда ўн олти ёшда эди. Оилада айтганимни қилдирганим

БОЛАЛАРИМ

олий маълумотли бўлиб ишга ҳам кириб кетдим. Энди анчагина босилиб қолган эркакка айланган эдим. Шунда менинг қалбимга муҳаббат оралади. Ишхонамизга амалиётга келган қизга ишқим тушиб қолди. Кейин билсам у қиз ҳам мени уйланмаган йигит деб ўйлаб, ёктириб қолган экан. Бир-биримизга илик муомаламиз ҳароратли муҳаббатга айланди. Энди хотинимнинг гап-сўзи, қомати, ҳаттоки кийиниши-ю, пиширган овқатига ҳам менга ёқмай қолганди. Ахир кўнглимга қулоқ солиб, мен ўз оиламни бузишга қарор қилдим. Аммо уларни ташлаб қўйганим йўқ. Барча шароитларни қилиб бергач, қонуний ажрашиб, ўша ҳурилик Жамилани қонуний никоҳлаб олдим.

- Биринчи хотинингиз бу ҳолатни қандай қабул қилди?

- Бир оғиз қаршилик қилмади кўнди. Мен ҳайрон қолдим.

- Кейинги танланганингиз бировнинг оиласини бузаётгани-

га виждони қийналмадими?

- Мен Жамилага у айбдор эмаслигини, чунки хотинимга кўнглим йўқлиги сабаб, бир куни ажрашишим тайин эканлигини тушунтирдим. Хуллас яна иккита фарзандга ота бўлдим.

- Олдинги икки фарзандингиз сизнинг "иш"ларингиздан ранжидимизми?

- Йўқ, чунки уларнинг ҳали бунга ақли етмасди, бундан ташқари мен уларни доим кўриб, таъминлаб тураман. Ҳозиргача улар ўзларини ташлаб кетилган деб санашмайди.

- Демак, сиз биринчи хотинингиз билан ҳам яшайверасиз.

- Йўқ, мен болаларим билан фақат кўчада учрашаман. Энди ҳар икки томондаги фарзандларим ҳам катта бўлиб қолишган. Ўз мустақил фикрларига эга. Болаларим ақлли. Мени жуда ҳурмат қилишади.

- Улар бир-бирини танишадими?

- Менинг қийналаётганимнинг сабаби ҳам шу-да. Тўғри, улар бир-бирини танишади. Аммо яшириқча. Чунки мен уларни таништириш ҳақида гап очганимда кейинги уйланган аёлим тиш-тирноғи билан қарши бўлди. "Икки дунёда ҳам танишишга, яқинлашишга йўл қўймайман", деди. Тушунтирилари зое кетгач, бир куни бо-

ТАШРИФЛАРИНГИЗ...

лаларим билан тил бириктириб оналаридан яшириқча уларни учраштирдим.

- Бу нарса уларга қандай таъсир қилди?

- Фарзандларим худди бир ота-онанинг болаларидек қадрдон бўлиб қолишди. Ҳозир ҳам ўзаро борди-келди қилиб туришади. Аммо эрта бир кун бу ҳолат оналарининг қулоғига етиб борса, жигарчилигига дарз кетмасмикан? Ҳар тугул бола онасининг гапига қириши табиий. Кейин оралари совиб, бир-бирига душман бўлиб қолмасмикан?

- Болаларингиз оналарининг қаршичилигига қарамасдан топишишди, демак ўз мустақил фикрига эга. Энди уларга ташқи кучнинг таъсири ўтмас керак.

- Шундай йўл топишим керакки, улар мендан кейин ҳам бир-бирини қувватлаб, қадрлаб юришин.

Куйини сўзлаётган бу инсонга далда бериб кузатар эканман, сиз азиз газетхонлардан қимматли маслаҳатлар битилган мактублар келишига, уларни газетдада чоп этишимизга ваъда бериб хайрлашдим.

Матлуба ШУКУРОВА.

БИРЛАШАРМИКАН?..

учумни, ёки ўртоқларим орасида жўрабоши бўлганим баҳона бўлдики, "ўлжа" менинг мулкчилигини эълон қилиб ўйла олиб келдим. Шу-шу Айсулов оиламизга келин бўлиб

қолди. У пайтда гўр бола эканман, кўнгли, севиб қолиш, энди менинг оилам бор, деган тушунчалардан бутунлай йироқ эдим.

Орадан 5-6 йил ўтди, иккита фарзандли бўлдим. Бу орада

қунигандан, ҳаётингдан завқ олиб яшамасанми, дегим келади.

— Юрагидан бирор дарди бордирда, — дедим опанинг ташвишига шерик бўлиш ниятида.

— Бўлса бордир. Отасиз ўсган. Ота-онаси ажрашганда у ёш бола бўлган экан. Ёлғиз аёлнинг дарду-аламларини эшитиб катта бўлган бола шундай бўлиб қолар. Куёвимнинг очилиб, хурсанд бўлиб юрганини ҳечам кўрмаганман. Эҳ, билолмадим... Кенжа қизимнинг бўйи етиб қолди. Уни ҳам узатишни ўйласам юрагим безиллайди.

— Ташвишланаверманг, сув ҳам лойқаланиб, кейин тинади, — дедим тасалли оҳангига.

— Лойқаланиши ҳам бор бўлсин. Тингунча қирғоқлари омон бўлсин, денг. .. Ўз хаёлларимиз билан бўлиб жим кет-

ига олиб кириб қўйдик, дейишди. Энди бизни

ҳам тушунишини, бирга яшайдиган улар. Ҳеч ким буларнинг ҳаётини кунутун кузатиб туролмайди.

— Мени ҳеч қандай эътирозим йўқ, заррача виждони бўлса, мана уй-кириб яшайверсин, — деди эр.

— Нега виждонни ўртага соласиз. Бекордан-бекорга дўппослаб, қиш кунда кўчага ҳайдаганингизни ҳамма билади. Тўғри муомала қилган қунигизни ўзи йўқ. Ҳар куни камситиш, ҳақорат. Бу одам билан энди бир кун ҳам яшолмайман. Уйдан болаларнинг ҳақини ажратиб беринглар.

Эр-хотин ўртасидаги эски гаплар яна қўзғалди. Қўллар паҳса қилиниб, ҳақорат сўзлари айтилди.

Можаро билан кун кеч бўлди. Ҳамма тақалди. Шоира опа мени бекатгача ку-

Турмуш чорраҳаларида

куни байрам дегани эмас. Эскилар ҳам қадриятли бўлишган экан.

Яна китоб ўқишга тутиндим. «Бир кеча, ёдимда, (уруш йиллари - таъкид бизники, Ҳ.С.) Ойбек ёзиб ўтирарди. Мен ҳам ёзибми, ўқибми, ўтирибман.

— Зарифа, қорним оч, жуда очикдим, — деб қолди Ойбек.

Мен нима дейишни билмайман, индамадим, жавоб қилолмадим. Негаки, уй куп-қуруқ эди.

— Бирор нарса йўқми, — сўради Ойбек.

Ўрнимдан туриб, шкафни ахтардим. Хўжадаги хўрача, халталарни текширдим. Бир ховуч йирик кепак, бир-икки қошиқ шакар топдим, сўнг хўрачанинг тагини сидира-сидира бир қошиқ ёғ олдим. Примусда кепакни қовуриб, сўнг унга шакар аралаштириб, дастурхонга тортидим. Билмадим, бу қандай таом бўлди экан. Ойбек ҳазратлари номи менга ҳам номаълум бўлган бу таомдан бир икки марта қошиқ учини олган бўлди. Сўнг «Сен ҳам егин», деб мени қистади.

— Йўқ, очикмадим. Ўзингиз ея беринг, — дедим унга.

Менинг ҳам курсогимда ҳеч нарса йўқ, фақат қаноат бор, холос.

Ойбек озгина еди. Озгинасини қолдириб, деди:

— Эрталаб болаларга берарсан.

Менга боқиб жилмайди-да, тагин ёзувга киришди.

Автобус кетиб борапти. Шаҳар тунги чироқларини ёқди. Кўнглига ҳам ёруғлик тушди. Айтгандай, бугун қизчагини туғилган кун. Онаси вақтлорқ келсангиз бўлгани, совғаниям тайёрлаб қўйганман, ўзингиз берасиз, деб қолганди.

Мен-ку уйга кетяпман, кутаётганлар бор. Икки боласи билан йигирма йил ўмири кечган хонадонда қолишга кўнгли бўлмаган Аёлни-чи. Уни ким ва нима кутяпти? Хайҳотдек ҳовлида ёлғиз қолган эркакничи?

Шу топда яна қулоғим остида бояги йўловчи аёлнинг «... турган-битгани мушт бўлади» деган гапи эшитилгандек бўлди.

Ҳақиқатан ҳам шундаймикан-а?

Хусан СУЛАЙМОНОВ,
"Туркистан пресс"

Яхши китоб дўстдай гап. Хамрохлик, маслаҳаттўйлик қилади. Сарлавҳасиданок буюк адибга меҳр-муҳаббат, ифтихор, чексиз садоқат уфуриб турган «Ой-бегим менинг» китобини қайта-қайта ваққалайман. «Сўйлаша-сўйлаша трамвайга етамиз; қўлим унинг қўлида, қўйиб юборишни истамайди.

Бизнинг бирлигиниз шундан, қўлларимиз ҳароратининг бирлашувидан бошланган».

«Ойбек юзидан енгил ўпич олади. Шунда чакмоқ тегди, дейман, менга. Энди ўйласам, нақадар ҳаёли экан у. Нақадар ҳурмати зўр бўлган экан, менга!»

Телефон жириглади. Ходима гўшакни олиб гаплашди-да, менга юзланганча, «муҳаррир сизни сўраяпти», деди.

Ҳол-аҳвол сўрашгач, муҳаррир муддаога кўчди.

— Нашриётда ишлайдиган бир шоира опахонимиз бор. Маҳалласида анчадан буён ҳал бўлмаётган оилавий жанжал бор экан. Бориб биргаликда ўрганинг-чи. Зора ёрдами тегса, дейди. Хуллас, эр-хотин уришаверади. Маҳалла уларни яраштириб қўяверади. Қўйингчи, аёл икки боласи билан кўчада қолган. Бугун маҳалла фаоллари, суд ижрочилари йиғилар экан.

Шоира опа келди. Бирга йўлга тушди. Одатда биринчи марта кўриб турган одамингизнинг феъл-атвори сизга маъқул бўлса, ҳали энг яқин одамингизга ҳам айтмаган дарду-ташвишларингизни унга айтасиз. Опа билан манзилга ета-етгунча гаплашиб кетдик.

— Учта қизим бор, — деди опа автобус ойнасидан ташқарига қараб бораркан. — Уларни жой-жойига қўйишни ўзи бўлмаскан. Каттаси ўзидан тинган. Иккинчи қизимнинг оиласидан доим хавотирда яшайман. Ҳар уч куннинг бирида қизим билан кўвим жижка-мушт бўлгани-бўлган. Қизимга, эрингни кўнглига қараб иш қилгинда, нимани хоҳлайди ўзи десам, билмайман, дейди. Куёвимни кўрсангиз хайрон қоласиз. Оғир, босиққина. Шундай одамнинг жанжал қилиб, бировнинг кўнглини ранжитишга ишонганигиз келмайди. Балки кўнгли бошқададир, деб қизимдан сўрасам, ҳар икки гапининг бирида сени яхши кўраман, дермиш. Ҳеч тушунолмайман, ундай бўлса ҳар бир

дик. Китобни очдим. «Ҳозир хотираларим уммонидан излайман уни. Қани энди у беш дақиқага олдимга келса... Мен беш йил умримдан воз кечган бўлардим... Соғинаман...».

Манзилга етиб, маҳаллага кириб борарканмиз хамроҳим узоқда қораси кўринган одамга ишора қилиб, шу аёл деди. Аёл опа билан кўришаркан бошини қуйи эгди. Қўзлари ёшга тўлди.

— Яна нима гап? — ташвишланиб сўради опа.

— Уйдан ҳайдалиб, сарсон бўлиб юрганмиз камлик қилган экан. Бутун маҳаллага болалар мендан эмас, — деб жар солиб юрганмиш.

— Худойим-эй. Йигирма йил бирга яшаб, ётиб-турганларингни ҳамма билади-ку. Қанақа эркак экан ўзи у?

— Жанжал чиққан хонадонга ҳамма йиғилди. Маҳалла фаоллари эр-хотинни яна мурося-мадорага чакирди. Хўққ-ҳудимлари вазибаларини адо этганлигини таъкидлашди: «Ҳамманинг гувоҳлигида эр-хотинни учраштириб, опани уй-

затиб қўйди. Автобусда ёнимдаги ўриндиқда ўтирган аёллар ўз ташвишлари билан бўлиб суҳбатлашиб кетишадигани қулоққа чалинди.

— Олам қизини чиқаряпти. Кеча сепё-ярға боргандик. Қайтсак опам билан почкам кутиб туришган экан. Бирпас гаплашиб ўтирдик. Почкам ҳам ғалати одам. Бир маҳал қизига нима дейди денг. Борган жойингизда оч юрмагин, қизим. «Овқат қилганингизда бир бўлак гўштни қозоннинг бошида еб олгин» эмиш. Отанинг қизига насихатини қаранг. Поччани дарров тўхтатдим. «Ўйлаб гапирарсизми, почча», дедим. «Ҳозир оч қоладиган замонми. Кейин қизингиз ётти маҳаллага ўғри томоқ деган ном чиқарсинми. Дилноз, бунақа гапларга қулоқ солмасдан билиб-билиб хизматингни қилгин», дедим. Тўғри айтибманми?

— Кимга қандай, бировга бир нарса деб бўлмайди. Кимсан Турди тажанг билан мурося қилдим. Ҳаммасини индамасдан енгдим. Нолимайман, бинойидек яшаб кетдик. Оила, биргаликдаги ҳаёт ҳар

Турган битгани муштми?!

Мақолани ўқиб, тўнғич фарзанд Ферузахонга кўнглимдагиларни айтишни ният қилдим: Ферузахон! «Тўнғич фарзанд-ақли фарзанд бўлиб чиқавермайди», деган япон мақоли сизни назарда тутган экан деган фикрга келдим.

чегала бўлмайди, чегалагани билан изи қолади. Онанинг қарзини етмиш ҳазина билан ҳам узиб бўлмайди. Ҳаёт бўстони яратган ота-онани эъзозлаган роҳат топади. Кимки ота-онани ёмонлаб гапирса, ўз қадр-қимматини йўқотади. Ота-она дуоси ўтга, сувга, бо-

“Икки дунёга куйди, қизим”, - 38-сон

ЭСАЛТА: Катта қизим турмушга майда-чуйда гапларни пешлаб мени уриб, юлиб кетади. Отаси ҳам оғринди. У «Сенадек онам йўқ!» деса ҳам қизимга ачинам, кечирам. Лекин у мендан кечирим сўрамаккан?

Муаллиф: БАСИРА.

мат қилса, уларни рози этса, албатта фарзандлари ҳам уни эъзозлайди ҳурмати қилади. Ота-она ўғил-қизига ўз умри, ақл идроки, шодлигини баҳида этади. Унинг шодлигини - ўз шодлиги, бахтини ўз бахти деб англайди. Фарзанднинг соғлиги камолоти ва келажаги йўлида, ҳатто ўзини қурбон қилишга ҳам розидир. Оналарнинг эъзозини адо этиш учун бел боғлаган барча фарзандларга ўтинчимиз:

ОНА ЙИҒЛАР...

Яна бир корейс мақолида: “Фарзандлари озор берган ота-она-япроқсиз қолган даракта ўхшайди”, дейилади. О, ноқобил фарзанд! Сиздек зўравон қизни дунёга келтириб, тарбиялаб, вояга етказган, яна болаларингизни ҳам йўлга солган онаизорга қўл кўтардингиз-а! Нега кўтарилган қўлингиз муаллақ қолмади? Хайр сиздай беқибат фарзандга! Бу қайтар дунё. Ахир бу ишингизни болаларингиз кўриб турибди-ку!

Билъақс, фарзанд ўзи ота-онасига нима кўрсатган бўлса, унга ҳам фарзандларидан шу қайтади. Ҳаётга нима бериб, ундан шуни оламиз. Кайковус: “Ота-онани ҳурматида дин нуктаи назаридан риоя қилмасанг ҳам, ақл юзасидан, мурувват юзасидан риоя қил”, - деб насиҳат қилган. Ҳар бир фарзандки, оқилу доно бўлса, ота-онага меҳр-муҳаббатни адо этмасдан бош тортмай.

Феруза, сизга ҳам болаларингизга ҳам озмунча меҳнати сингмаган онани уриб-уриб, “Энди сендек онам йўқ, сен мен учун ўлгансан. Уйимга борсанг, оёғингни синдираман”, - дея ҳақорат қилибсиз. Сабаби сизнинг иззатпарастлигингиз. Иззат талаб қилибсиз. Бир ўйлаб кўрдингизми? Сиз шунга лойиқмисиз? Ҳолбуки, яхши тарбия наслини поклайди. Доғишманлар демишларким, “Кўлингдан келса, душманингга ҳам яхшилик қил, шоядки у дўстга айланиб қолса...”. Сиз бўлсангиз ўз ақилларингизни ҳақоратлабсиз.

Онани зор айлаган, ўзини хор айлайди. Барча болаларини уйли-жойли қилган Назира онанинг кўнгли чинни пиёла, синса

ОНА У...

тирмас. Охир-оқибат она кўнглини оғритган парча нонга зор бўлар. Бу ўғитларда ҳаётини ҳақиқат, буюк инсонийлик акс этган.

Феруза, онангиз сизни ва укаларингизни минг машаққатлар чекиб ўстирди, барчангизни қучоқларига олиб ухлатди. Йиғлаган пайтларингизда бутун кучларини сарфлаб йиғидан тўхтатди. Касал бўлганларингизда бошларингизда гирдиқалак бўлиб бойланди. Ейдиган, ичадиган нарсаларни барчасини ҳозирлаб ҳар кимдан зиёда севди. Бошингизга мушкул ишлар туш-

ОНА ЙИҒЛАР...

ганда тасалли бериб, кўнглингизни кўтарди, бахт-саодатли бўлишингизни таъминлади. Шу қадар эзгулик қилиб кўнглингизга яраган Она олдида бурчингиз юқори. Шунинг учун онаизорнинг розилигини олиш, таҳсинига сазовор бўлиш, иззат ва обрўсига пугур етказадиган ярамас ишлардан, бузуқ феъл-атвордан сакланишингиз лозим. Ота-онани ҳурмат қилиш фарзанд учун ҳам фарз, ҳам қарзидир.

Ҳадиси шарифда ривоят қилинишича: Бир киши Русулulloҳдан сўради:

- Эй, Муҳаммад, мен учун энг яхши, азиз бўлган одам ким?
Расулulloҳ айтди: “Онанг!” “Кейин ким?” Айтди: “Онанг!” “Кейин ким?” Айтди: “Отанг!”

XV асрда яшаб ижод этган Ҳусайн Воиз Кошифий: “Ҳар бир инсон дастлаб худо олдидаги бурчини ўтаб бўлганидан сўнг, ота-она олдидаги бурчини бажармоғи керак”, - деган экан. Онанинг муқаддаслиги, машаққатли меҳнати Қуръони Карим ва Ҳадиси Шарифда асослаб берилган.

Ота-онанинг болага муҳаббати боланинг ота-онага бўлган муҳаббатидан кучли бўлади. Осетин халқининг мақолида: “Онанинг ҳатто қарғиси ҳам олқиш бўлиб эшитилади”, - дейилган.

Онасига озор бериб, унинг дилини оғритган фарзанд бахтнинг дилини оғритади ва ҳеч қачон бахтли бўла олмайдими. Кимки, ота-онасини чуқур хур-

мат қилса, уларни рози этса, албатта фарзандлари ҳам уни эъзозлайди ҳурмати қилади. Ота-она ўғил-қизига ўз умри, ақл идроки, шодлигини баҳида этади. Унинг шодлигини - ўз шодлиги, бахтини ўз бахти деб англайди. Фарзанднинг соғлиги камолоти ва келажаги йўлида, ҳатто ўзини қурбон қилишга ҳам розидир. Оналарнинг эъзозини адо этиш учун бел боғлаган барча фарзандларга ўтинчимиз:

Ўшлқдан ота-онангизни қадрига етинг, уларнинг ҳурмати, иззат-иқромини жойига қўйинг, улар ҳеч қачон сизга ёмон бўл дейишмайди. Аксинча ўзини ўтга, сувга уриб, зўриқедим безавол ўссин, ўнсин, вояга етсин, катта ҳаётга беҳато қадам қўйсин, - дейди.

Отани қуёш, онани ой, деб билган халқ уларни қадрига етишни, эъзозлашни, бошга кўтаришни, падари бузрукворнинг туз ҳақини, волидаи меҳрибоннинг сўт ҳақини оқлашни ҳар бир ўғил-қизнинг виждоний бурчи эканлигини алоҳида уқтиради.

Ота-онага бўлган иззат ва ҳурмат уларнинг тирикчилигидаёқ ўз ўрнига қўйилиши лозим.

Она ҳақини бажо келтирмай, унинг розилигини олмай туриб, инсон бахт-саодат юзини қўролмайдими. Хизмат қилиб дуосини ол, норози бўлиб ох уришларидан ҳазар қил.

Йиғлашга мажбур этилган онадан самимий кечирим сўраш лозим. Яхшиликнинг қалити бўлган самимий кечирим тўғрисида аввалги хатлар юзидан кетган. Самимий кечирим Ҳақ талога ҳам хуш ёқади.

Биз билган ҳажонинг Каъбаси - Она! Фарзанд бахтининг гаҳари - Она! Босган ҳар изини кўзга суртайлик, Дунёда у доим азиз ягона.

Она табассуми - порлоқ келахак, Уни йиғлатганлар бўлсин пушаймон.

Мерган БУМАТОВ,
Самарқанд шаҳри.

Акс-садо

Ферузахоннинг юрак нола-си, дарду ҳасрати мени ўйлантириб қўйди. Инсон пешонасига ёзилган дард орғини кўрмас экан. Эридан эрта айрилган ёш жувон ҳаётнинг зарбасига ураб бир сунячиқа муҳтож. Мени бир нарсаси доим ўйлантиради. Ёлғиз аёллар ҳақида миш-мишлар тез

келсам, менга саломни истаристамас беришади. Агар улар овқатланаётган бўлсалар “келинг овқатга” деб кўнгли учун бўлса ҳам айтишмайди. Улардан сўнг ўзим учун ул-бул тайёрлаб ейман. Уйда фақат кенжа қизим билан гаплашаман холос. Ишдан келмай қолсам ҳам бормисан,

СИЗГА СУ ЯНЧИҚ КЕРАК

тарқалади. Бирон бир эркак киши билан қуюқроқ саломлашиб қолса унга бошқа кўз билан қарашади. Нега шундай? Билмадим. “Ёлғиз аёлнинг туپроғи енгил бўлади”, дегани шумикан.

Мен Ферузахоннинг ҳолатини юракдан ҳис қилаяпман. Лекин бошқа нарсаси мени ўйлантиради. Унинг қизи Гулмира. У ҳам ёш гўдак. Унинг онгани ёлғон гаплар-у, бўҳтонлар билан заҳарлаб онасига қарши қилиб қўйсалар, у онасидан нафратланиб юради. Бу она учун оғир ғожеа деса ҳам бўлади.

Яқинда бир суҳбатнинг гувоҳи бўлдим. Бекатда ўтирсам бир аёл ёнидаги шеригига қўйиб-пишиб бир нима-лар деяпти. “Мен эрим билан қаттиқ уришиб қолганман, гаплашмаймиз. Бунинг ўз сабаблари бор. Болаларим отаси томонида, мени тушунишни исташмайди. Қайнонам болаларни менга қарши қилиб қўйган. Ишдан

“Аёлни жони тош эмас”, - 39-сон

ЭСАЛТА: Эрим вафот этгандан кейин тураи миш-мишлардан беэиб, ишга жойлашганам. Қайни-эгачиларим, қайинсингалларим мени бошлиғим билан юради деб гап тарқатибди. Ўзимни қанадай оқласам экан...

Муаллиф: А. УМИРОВА.

йўқмисан, деб излашмайди. Жонимга тегди. Тўйдим шу ҳаётдан” деб аёл кўзига ёш олди.

Бу воқеани ёзишимга сабаб Ферузахон қизининг тақдирини ўйласа, у оиладан нарироқда яшгани маъқул. Ва шу билан ҳар хил миш-миш гаплардан ҳам йироқ бўлади.

Мен ҳам Ферузахоннинг ота-онаси айтганидек ёш умрини шомолга совермай турмушга чиқилини истардим. Ахир аёл кишига сунячиқ, оилага эса бир муштаҳам устун керак. Уйлайман-ки, ҳеч ким Ферузахонга қаршилик қилмайди.

Шоира ҲАСАНОВА

ЭР МАСЪУЛИЯТНИ УНУТСА...

Бу мақолани ўқиб, ўз ҳаётим кўз олдимга келди.

Мени келин қилиб олиб кетгунларича собиқ турмуш ўртоғимнинг ота-онаси тилларидан бол томиб, қадамлари остонамиздан узилмасди. Ота-онам: “Қизим, бахтинг оёқ остида қикди шекилли. Тўрт-беш дарвоза нари, қўшнидай гап. Рози бўла қол”, - дейишганди. Афсуски, уларнинг тили бошқа, дили бошқа экан. Кўчада бошқача, уйда бошқача муомала қиларкан.

Турмушга чиқиб, кўн қўрмадим. Бичиш-тиқиш, пазандачилик, рўзгорни покиза тутиш қўлимдан келади. Она-жоним ўргатганлар. Ҳам-ма ишни қилсам, муттаҳамлигим бўлмаса-да, эримдан калтак есам, ҳеч аямай бошимга, ми-ямнинг устига урса, оғриқдан азоб еб, кўн ўтказсам ҳаётимда мазмун бўладими? Яхшиям ота-онанинг уйи яқинлиги. Бир гал вужудим моталалоқ бўлиб, бошимдан тепки еб, жон ҳолатда қочиб келдим. Ота-онам олиб боришса, қайнота-қайнонам “Эр бўлгандан кейин уради-да!” - деса бўладими? Мен фарзанд кутаётганимиз? Бу ҳолатда аёл авайлашни, ҳар хил салбий таъсирлардан ҳимояланиши керак эмасми?..

“Жувон дардин эшитиб...” - 27-сон.

ЭСАЛТА: Олис тумандаги келин-кўёвга бахт талаб тўбда сўзга чиқиб ўтирсам, бир аёл мени чақиртирибди. Икки боласи бор бу аёлнинг эри-уйланаятган кўёв экан. У эрини йиғлаб-қақшаб қарғар экан, юпатишга ожиз эдим. Йиллар ўтади. Ҳануз у аёлни эслаймиз, у йўлини топиб, бахтли бўлиб кетамикан?

Муаллиф: ГУЛБАШАКАР.

хуснимми, рўзгор тутишимми ёқмаган бўлса, кейинги олган хотини маъқул келса бўлмасиди? Ҳозир у хотин ҳам калтаклар ёмири остида эзил-яшайпти.

Турмушга чиқаётган қиз ва оила қураётган йигитларнинг тиббий қўриқдан ўтишлари лозимлиги талаби айтиш мумкин.

Оила қуриш, жуфт бўлиб яшаш улуг ва савобли иш. Қолаверса, авлодлар давомийлигини таъминлаш. Бу ерда яна катта масъулият бор. Соғлом авлодни дунёга келтириш ва тарбиялаш.

Демоқчиманки, йигит ёки қизда руҳий ноқислик бўлиб, уни қўра билла туриб, келинли, хотинли бўлиш учун ота-оналар, бўлажак қудалар бир-бирларини алдамасалар. Касали қўзиб ўғли келинни калтаклаётганда собиқ қайнота-қайнонамга ўшаб: “Эр бўлгандан кейин уради-да!”, - деб бедарқ томошабинга айланишмаса.

Китоб шаҳрилик

Дилафрузининг сўзларини оққа кўчирувчи Мўмин ХОЛМУРОВОД.

ТАБРИКЛАЙМИЗ

Ийди Рамазон тилаклари

Мен кўхна Бухорои шарифдан хат ёзаяман. Рамазон ҳайити билан барча юртдошларимни табриклайман. Барчамизга омад ҳамиша ёр бўлсин. Шу қаторда қайнонамни ҳам ҳайит байрами ва туғилган кунлари билан табрикламоқчиман.

Хурматли онажонимиз, ойижонимиз ва бувижонимиз СОЛИҲА ая! Сизни туғилган кунингиз билан табриклаймиз. Сизга соғлиқ тилаймиз. Биз келинлар, набиралар сизнинг хизматингизга доимо шаймиз. Сизни табрикловчи келинингиз-Дилрабоҳон, фарзандларингиз, ҳамда Моҳи-хосалик кудаларингиз.

Насиб этса, келгуси йил Рамазон ойини етмиш ёшда қарши оламан. Умримнинг шони, умримнинг баҳоридан бери. Рамазон ойи кириб келиши болаларнинг:

Рамазон айтиб келдим

эшигингизга,

Кўчқордек ўғил берсин

бешигингизга...

БОЛАЖОНЛАРИМИЗ РАМАЗОН АЙТИШСА...

деб эшикма-эшик юрганларини кўриб, ўзим ҳам болагимда Рамазон кўшигини айтиб юганимни эслайман. Бу аждодларимизнинг ота-боболаримиздан, отадан болага ўтиб келган халқимиз удумларидан бири. Халқ оғзаки ижодиётидир. Бу ҳеч қачон ўймайди.

Ўтган йили Рамазон ойида бир неча марта Рамазон кўшигини айтиб юрган болаларни ҳайдашганининг гувоҳи бўлиб ранжиганман. Кунни кеча ўтган Рўзайи Рамазон кунлари яна бир бор қаттиқ ранжидим. Сабаби, шахримиз марказий кўчаларининг бирида қад кўтарган "Банк уйи"га келиб болалар Рамазон кўшигини айтишга-

нида унда яшовчи айрим кишилар болаларга танбёҳ бериб, бошқа келмасликларини айтишган.

Яхшиликнинг йўллари кўп экан. Ҳаётда доим имкон қадар яхшилик қилиш керак. Ёмонлик қилиб бировнинг кўнглини бир умрга оғритиш гуноҳқордир. Соф, тоза юрак доим беминнат яхшиликка йўл топади. Эшигингизга яхши тилаклар билан келган болаларга танбёҳ бериш одам-

ҚУВОНЧУ ҚАЙҒУДА БИРГАМИЗ

"Оила ва жамият" газетасининг фаол ижодкорлари! Аввало сизларни ва газетанинг муҳлисларини Рамазон ҳайити билан чин қалбимдан қутлайман.

Шу газета туғайли мен дўстлар орттирдим. Азиз ва қадри, юраги пок, меҳрга тўла жонажон дўстларимни Рамазон ҳайити билан чин юракдан муборакбод этаман. Уларга Оллоҳдан бахт-саодат, сihat-саломатлик ва узоқ умр тилайман. Ва шу тилакларим ила азиз юртдошларимни дўстларим даврасига тақлиф қиламан. Бизнинг даврада дили пок,

юраги меҳрга тўла, бахт ва армоннинг қадрига етадиган ҳазрати инсонлар йиғилган.

Бизнинг даврада ҳар кимнинг ўз ўрни бор. Дўстнинг шодлиги ва ғамини ўзимизники деб қабул қиламиз. Шунчаки эмас, ҳам қалбан, ҳам руҳан бир-биримизни тушунамиз. Сизларни ҳам шу даврага тақлиф қиламан. Истасангиз менга нома битинг.

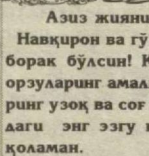
Шажода АБДУҲАКИМОВА,
Фарғона вилояти, Ёзёвон тумани,
"Ўзбекистон" ширкат хўжалиги.

Хурматли
АБДУРАҲМОН
ака!

Сизни 46 ёшингиз билан чин қалбимиздан табриклаймиз. Сизга узоқ умр, сihat-саломатлик, келгуси ишларингиздан муваффақиятлар тилаймиз.

Яқинларингиз.

Азиз жияним **НИЛУФАРОЙ!**

Навқирон ва гўзал 17 баҳоринг муборак бўлсин! Келажакка ўйлаган орзуларинг амалга ошсин. Илоё умринг узоқ ва соғ бўлсин. Сенга дунёдаги энг эзгу тилакларни тилаб қоламан.

Холанг Фазилят.

Азиз дўстимиз
Иродахон
НИШОНБОЕВА!

Сизни 6 ноябр-таваллауд кунингиз-ла табриклаймиз. Умрингиз узоқ, бахтингиз бутун, тани-жонингиз соғ бўлсин.

Эҳтиром билан Марат ака, Моҳира опа, Юдауз опа, Қадрамон, Дилфуза, Дилаора ва Илҳом.

Сингилларим **ДИНОЛЗА,**
МАШХУРА ва **МАДИНА!**

Сизларни туғилган кунингиз билан чин қалбимдан табриклайман! Сизларга узоқ умр, оилавий бахт, ишларингизда омад тилайман.

Опангиз Фазилят,
Тошкент шаҳри.

Хурматли онажонимиз **ЗАРОФАТ** ая!

Табарруқ 82 ёшингиз билан қутлаймиз. Сизга соғлиқ, бардамлик тилаймиз. Фарзандлар, набиралар ардоғида юринг. Муборак ҳайит байрами билан ҳам қутлаймиз. Ўйимизнинг файзи, қалбимизнинг кўри бўлиб юринг.

Оила аъзоларингиз.

УЧ ҚИЗИМ БОР

"Оила ва жамият" газетасини жуда севиб ўқийман. Унда ҳар хил руқларда берилган ҳаётга учраб турган воқеалар жуда яхши ёритилади.

Мана - 2006 йил учун обуна мавсуми ҳам бошланди. Ҳозирча имкониятимга қараб 6 ойга обуна бўлдим. Худо хоҳла-

са, кейин яна иккинчи ярим йиллигига ҳам обуна бўламан, албатта. Фарзандларимнинг учаласи ҳам қизлар. Бундан афсусланмайман, Худога шукр қиламан. Ахир ҳаётда тирноққа зор инсонлар қанча. Қизларимни ҳам, умр йўлдошимни ҳам жуда севаман.

Яқинда тўнғич қизим 17 ёшга қиради. Бу йил мактабни ҳам битирапти. Уни сеvimли газетамиз орқали табрикламоқчиман...

ХУРШИДА қизим!

Сени қутлуг 17 ёшинг билан чин дилдан табриклаймиз. Келгуси ўқиш ва ишларингизда зафарлар тилаймиз.

Отанг Раҳмон, онанг Муҳаббат, сингилларингиз- Феруза ва Саодатжонлар. Хоразм вилояти, Хазорасп тумани, Овшар қишлоғи.

ЭЪЛОНЛАР!

"Файзли-хамроҳ" М.Ч.Ж. ни банкрот деб топиш учун Тошкент шаҳар Хўжалик судига ҳужжатлар юборилган. Тугатиш бошқарувчиси Ю/ О ДСИ М.Нарзиев тайинланган. Ушбу корхонага нисбатан талаб ва тақлифлар Тошкент шаҳар, Юнусобод тумани, А.Темур кўчаси-95 уй, Юнусобод ДСИ биноси, 1-қават, 24-хонада қабул қилинади. Кредиторларнинг 1-йиғилиши 2005 йил, 10 ноябрда соат 15.00 да ўтказилади.

Мурожаат учун ТЕЛЕФОН: 134-74-82

Аудиттекширув. Фирмаларга мустақил бухгалтерлар тайёрлайман. Репетиторлик. Тел: 397-31-55

ХУШМУРОДОВ ЭРКИН НОРЙИГТОВИЧга Тошкент шаҳри, С.Раҳимов тумани мудофаа бўлиmidан берилган ҳарбий билет йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

3-7 ноябрда Ўзбекистонда ҳаво ўзгариб туради. 7 ноябрда Қорақалпоғистон ва Хоразм вилоятининг айрим ҳудудларида ёмғир ёғиши мумкин. Шарқдан эсган шамолнинг тезлиги секундига 7-12 метргача кўчади. Ҳарорат кечаси 1-6°, кундузи эса 15-20° илик бўлади. Республикаимизнинг тоғли ҳудудларида ҳаво ўзгариб турса-да, ёғингарчилик қўтилмайди. Ҳарорат кечаси 2° совуқ, кундузи 9-14° илик бўлади. Тошкентда 3-7 ноябрда ҳаво ўзгариб туради. Ёғингарчилик бўлмайди. Ҳарорат кечаси 4-9°, кундузи эса 18-23° илик бўлиши қўтилмоқда.

КҮЙ (21.03 — 20.04). - Яқин дўстларингиз билан учрашиб ҳафтани ғоят мароқли ва унумли ўтказасиз.

СИГИР (21.04 — 21.05). - Сешанба кўни ўзингизни нохуш ҳис этасиз. Жума кўни ҳеч кимга қарз бермаганингиз маъқул.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06). - Ҳафта давомида дўстларингиз билан муносабатларингизни яхшилаб олишингиз керак бўлади.

ҚИСКИЧБАҚА (22.06 — 22.07). - Ҳафтани кўнглили бошласангиз-да, шанба кўни уйда муаммо чиқиши эҳтимоли бор.

МУНАЖЖИМЛАР

АРСЛОН (23.07 — 23.08). - Яқинларингизнинг аралашуви билан шахсий ҳаётингизда ўзгаришлар юз бериши мумкин.

БОШОҚ (24.08 — 23.09). - Чоршанба кўни барча қарзларингизни узинг. Кўнлингизга тушган маблағингизни тежашга ҳаракат қилинг.

ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - Байрамона ўтадиган бу ҳафтада, қўтилмаган қимматбахор совға эгаси бўласиз.

ЧАЁН (24.10 — 22.11). - Севгилнингиз билан ҳафтанинг чоршанба кўни учрашганингиз маъқул. Шанба омадли кун.

БАШОРАТИ

ЎКОТАР (23.11 — 21.12.). - Ишхонада амалингиз ошади. Уйда эса яшанба кўни қатта-сарф харажатлар қутмоқда.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12 — 20.01). - Душанба кўни янгилик эшитасиз. Саёхатга чиқишингиз эҳтимоли бор.

ҚОВҒА (21.01 — 18.02). - Анча серғалва ўтадиган бу ҳафтада вазминлик билан иш тўтсангиз юфасиз. Кўп гап асабингизни бузади.

БАЛИҚ (19.02 — 20.03). - Ажойиб харидлар қилишингиз қўтилмоқда. Ҳафтани рўзгорингиздаги тўқилиқдан мамнун ва хушнуд қайфиятда ўтказасиз.

Тошкент-даги театр	Шаҳар (Қозоғистон)	Фазовий жисм	Кун ҳисоби	Балиқ тури	Манеж	Снукер	Улчов бирлиги	Пайғамбар	Маймун	Араб ҳарфи
			Айбсизлик исботи			Ўлакса				
Хомаки қурилма	Адена-уэр	Бош кийим			Автобус русуми		Форс шоири	Янги кун		Дори
			Хўл мева			Аллегорова (хонанда)			Физик қонун	
Ҳиндулар буди			Сўз уйини	Швед пули			Мато			
			Мухтор			Дала бўриси	"Чингизхон" (муаллиф)	Боғловчи		Кураш атамаси
Босқич	Орол (Греция)	Давлат (Африка)	Олча дарахти	Тоғ пиёзи	Машраб (актёр)	Олий нишонлар		Дарё (Қозоғистон)		
Дарё (Россия)			Раксдаги ҳаракат				Орол (Испания)	Ноқрибл тўти	Дарди бедаво	
			Дарё (Россия)				Дийда		Вивьен (актриса)	
Парранда	"Ҳамроз" (образ)	Назар солиш			Кўр достончи			Тансиқбоев (рассом)		
			Эркақлар исми				Суёнова (хонанда)		Тошкент (эски номи)	Йўл патрули
Мозий	Қадимги ҳисоб	Сальвадор	Сақла		"Хидоя"	Катта хона		Монгол-лойд		Қалтис уйин
				Кино намоиш	Пўлатова (актриса)		Илмлар (эски)	ЎзФФ президенти	Де Фюнес	
Дарахт		Шаҳар (Франция)	Эмиль			Устоз				
Ўрмон қуши	Абу Даби			Банка	Қалин қоғоз	Клинтон		Бош қаҳрамон	...Гонсалес де Клавихо	
		Дуққақли ўсимлик		Ўрмон қуши		Юнон ҳарфи			Европадаги миллат	
Улкан	Доҳа (давлат)	Қизлар исми				Шаҳар (Эрон)				Лаҳза, зум
			Олим	Сон			"... ва Жорж" (мультик)	Отнинг боласи		Сарҳил
Шод	Тоғ тизмаси	Футбол жамоаси (РФ)	Тиканли ўсимлик				"Се-тан-хо"нинг қўшиғи			
			Маймун	Ҳазина		Қуш			Штат (АҚШ)	Сехргарлар юрти
Дезодорант	Авто русум		Мусликий нота				"Сангам" (образ)	Тиббий анжом	Ҳасса	
	Транспорт тури			Соч қуритилад	Ҳашорат	Сув тегирмони				
		Таҳриба	Овоз	Қоинот			Қишлоқ ҳўжалиги			Замин
	Телефон ибораси	Қир ювиш қуқуни	Жеймс Фенимор			Пешин			Сол	Араб ҳарфи
	Шу дунё		Поляк		Ярим		Ном	Диний таъқик	Дарахт	Супермаркет

ДУШАНБА 7

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИСИ

6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.45 "Тахлинома".
8.50 "Олтин мерос".
9.00 "Экспедиция". Хужжат-
ли телесериал.
9.50 "Одаим эрсанг".
"Болалар сайёраси".
10.10 "Шумтакалар". Мульт-
сериал.
10.40 "Саломатлик сирлари".
11.00 "Ахборот".
11.15-12.10 "Айтишув".
16.55 Кўрсатувлар дастури.
17.00 "Ахборот".
"Болалар сайёраси".
17.15 "Эртақлар - яхшиликка
етақлар".
17.30 "Равнак" студияси на-
мойиш этади.
17.45 "Риёкорлик". Хужжат-
ли фильм.
18.10 "Биржа ва банк хабар-
лари".
18.20 "Ошин". Телесериал.
18.55 "Аёло ўйинчи". Теле-
лотерея.
19.15 "Оқшом навалари"
(SMS. Овоз бериш).
19.25 "Ўзлото" кундалиги ва
рекламалар.
19.30 "Ахборот" (рус тили-
да).
20.00 ТВ анонс.
20.05 "Омон бўлинг!"
20.10 "Матлаб". Бадий
фильм. 1-қисм (Хиндистон).
20.50 "Минг бир ривоят".

21.00 "Ахборот".
17.55 "Олтин мерос".
21.45 "Эркин мавзу".
22.05 "Сарой жаҳожири".
Телесериал премьераси (Ко-
рен).
23.15 "Қўшигимсан, муҳаб-
бат" (SMS. Овоз бериш).
23.25 "Ҳаким ат-Термизий".
Видеофильм. 4-қисм.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

12.00 Дастурнинг очилиши.
12.10 «Ўзбектефилм» на-
мойиши: «Миздажон».
12.20 «Кино SMS» танлови.
12.25 «Гаройб бола». Бадий
фильм.
13.45 Қишлоқдаги тенгдо-
шим.
14.00 Мафтунингман, диё-
рим!
14.05 Чемпион сирлари (рус
тилида).
14.25 Тоир Юнус, Алишер
Расулов. «Бир кам дунё».
Муқимий.
номидида Ўзбек Давлат му-
сикий театрининг спектакли.
15.55 ТВ-анонс.
16.00 Давр.
16.15 Мафтунингман, диё-
рим!
16.20 Жаҳон жугрофияси.
16.30 ТВ-анонс.
16.35 "Янги авлод" студия-
си: «А» дан «Н» гача.
16.45 "Муълтомоша".
17.00 Расмлар сўзлаганда.
17.05 Бир дақиқа.
17.25 Менимча.
17.30 Хотира.

17.50 "Кино SMS" танлови.
17.55 Мусикий лаҳзалар.
18.05 Uz EX хабарлари.
18.10 Ёшлар овози.
18.25 ТВ-автокот.
18.30 Олис манзиллар.
18.45 Менимча.
18.50 Мафтунингман, диё-
рим!
18.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 «Ёшлар» телеканални-
нинг фототанлови.
19.45 Замондошларим.
20.05 Хамкор-2005.
20.10 Мусикий лаҳза.
20.20 «Чоррахдаги ўй». Кўп
қисмли видеофильм.
(жанувчи).
20.45 Менимча.
21.00 «Ёшлар» телеканалда
премьера: «Шубҳа».
Телесериал.
21.45 «Кино SMS» танлови.
21.50 Мафтунингман, диё-
рим!
21.55 Иқлим.
22.00 Давр.
22.35 «Ёшлар» телеканалда
спорт дастури Интерфутбол.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.20 Кўрсатувлар тартиби.
18.30 "Пойтахт" ахборот да-
стури /рус/.
18.50 "Муълтарусель" /рус/
19.00 "Экспресс" телегазе-
таси.
19.20 "Табриклаймиз, кут-
лаймиз".
19.30 "Пойтахт" ахборот да-
стури.

7.30 "Талқин".
8.00 "Бодро удро".
9.00 "Версия".
9.30 "Хозияка судьбы".
10.10-11.10 Жаҳон спорт:
Баскетбол. NBA.
18.00 "Хабарлар".
18.20 Мультфильм.
18.35 "Спортмиз малика-
лари".
18.50 "Жди меня".
20.00 "Хабарлар".
20.30 Мусикий дастур.
20.45 "Шарк гўзали-2005".
Бадий гимнастика бўйча
калкоро.
турир.
21.45 "Футбол плюс".
22.25 Жаҳон спорт: "Проф-
РИНГ".

16.55 - гача профилактика
ишлари
16.55 - Открытие програм-
мы
17.00 - НТТ Программа пе-

редач
17.05 - НТТ - Мультсериал
17.25 - НТТ - «Киноконцерт»
17.40 - НТТ - «Парламент
соати»
18.00 - НТТ - «Кассандра»,
сериал
19.00 - «Ошикона», мусикий
дастури
19.45 - «Теле-Хамкор» -
фойдали газета
20.00 - «Мусикий табассум»
музыкальная передача
21.00 - НТТ - «Аёл зоти»,
сериал
21.40 - НТТ - «Мусикий лах-
залар»
22.00 - «Теле-хамкор» фой-
дали газета
22.15 - «Мусикий табассум»
музыкальная передача
22.40 - Художественный
фильм - «Стоарт Литтл»,
комедия

6.00 "Доброе утро"
9.00 Новости
9.05 "Сердце Африки"
10.50 "Звездные разводы".
Документальный фильм
12.00 Новости
12.20 - Большой обед
13.20 Юрий Никулин в филь-
ме «Ко мне, Мухтар!»
15.00 Новости
15.10 - Лолита. Без комплек-
сов
16.00 "Хозияка судьбы"
17.00 "Федеральный судья"
18.00 Вечерние новости
18.10 - Кривое зеркало
18.40 - Адыотанты любви.

Многосерийный фильм
19.50 Жди меня
21.00 Время
21.30 Сергей Безруков в
многосерийном фильме
«Есенин»
22.30 Спецрасследование.
«Птичий грипп»
23.40 Ночные новости
0.00 Сериал «Братство бом-
бы», 4-я серия
1.10 Комедия «Единствен-
ная на свете»
2.40 Весь этот рок-н-ролл в
фильме «Секс, наркотики и
Сансет Стрип»
3.00 Новости
3.05 Фильм «Секс, наркоти-
ки и Сансет стрип». Окон-
чание
4.10 Неизвестная планета.
«Возвращение к папуасам»
4.40 «Корейский капкан».
Фильм Павла Шеремета
5.00 Новости
5.05 «Корейский капкан».
Окончание

5:00 "Доброе утро, Россия".
8:45 Даниил Спиваковский
в телесериале «Счастье ты
мое...».
9:45 «От любви до ненави-
сти». Уинстон Черчилль.
Фильм 1-й.
10:45 ВЕСТИ.
11:00 ВЕСТИ.
11:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
11:50 Владимир Ильин в де-
тективе «Марш Турецкого».
Просроченная виза». 2-я се-
рия.
12:45 «Частная жизнь». Ток-

шоу с Владимиром Молча-
новым и Ликой Кремер.
13:45 ВЕСТИ.
14:00 ВЕСТИ.
14:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
14:30 «Суд идет».
15:30 Елена Захарова в де-
тективном сериале «Тайная
стража».
16:30 ВЕСТИ.
16:40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
17:00 ВЕСТИ.
17:15 «Смеюпанома Евгения
Петросяна».
17:45 «Обреченная стать звез-
дой». Телесериал.
18:45 «Черная богиня». Теле-
сериал.
19:45 ВЕСТИ.
20:00 ВЕСТИ.
20:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
20:50 «Спокойной ночи, ма-
лыши».
21:00 Наталья Егорова в те-
лесериале «Дети Ванюхина».
21:55 Елена Захарова в де-
тективном сериале «Тайная
стража».
23:00 «ВЕСТИ+».
23:20 «Джурный по стране».
Михаил Жванецкий.
0:15 ВЕСТИ:
0:30 «Честный детектив».
Авторская программа Эду-
арда Петрова.
1:00 «Синемаграм».
1:30 «Дорожный патруль».
1:45 НОЧНОЙ СЕАНС. Рони
Шнайдер, Жан-Люи Тренти-
н, Даниэль Отой и Тьерри
Лермит в фильме «Бан-
кирша» (Франция). 1980г.
3:50 Канал «Евроньюс» на
русском языке.
4:45 ВЕСТИ.

СЕШАНБА 8

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИСИ

6.25 Кўрсатувлар дастури.
6.30 "Ассалом, Ўзбеки-
стон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 "Олтин мерос".
8.50 "Экспедиция". Хуж-
жатли телесериал.
"Болалар сайёраси":
9.40 "Ўйла, Изла, Тон!" Теле-
мусобака.
10.15 "Шумтакалар".
Мультсериал.
10.30 ТВ анонс.
10.35 "Ҳаким ат-Терми-
зий". Видеофильм. 4-қисм.
11.00 "Ахборот".
11.10 ТВ анонс.
11.15 "Омон бўлинг!"
11.20 "Матлаб". Бадий
фильм. 1-қисм.
12.00 "Ақл ва идрок".
12.20 "Остонаси тилло-
да".
12.40 "Сарой жаҳожири".
Телесериал.
13.50 "Қўшигимсан, му-
ҳаббат" (SMS. Овоз бе-
риш).
14.00 "Ахборот".
14.15 "Бобур". Видео-
фильм. 5-қисм.
15.00 "Ахборот" (инглиз
тилида).
15.10 ТВ анонс.
15.15 "Бу турфа олам".
"Болалар сайёраси":
2. "Эртақлар - яхшиликка
етақлар".
17.00 "Ахборот".
17.10 "Иқтидор". Телеуён.

17.50 ТВ анонс.
17.55 "Сўбат оламида".
18.15 "Оқшом навалари"
(SMS. Овоз бериш).
18.25 "MAGGI" @ Олтин
ошона.
18.50 "Ошин". Телесери-
ал.
19.25 "Ўзлото" кундалиги
ва рекламалар.
19.30 "Ахборот" (рус тили-
да).
19.55, 20.55, 21.30 Ўзлон-
лар.
20.00 ТВ анонс.
20.05 "Омон бўлинг!"
20.10 "Матлаб". Бадий
фильм. 2-қисм.
20.50 "Минг бир ривоят".
21.00 "Ахборот".
21.35 ТВ анонс.
21.40 "Олтин мерос".
21.45 "Одамлардан бири".
22.05 "Сарой жаҳожири".
Телесериал премьераси.
23.15 "Қўшигимсан, му-
ҳаббат" (SMS. Овоз бе-
риш).
23.25 "Ҳаким ат-Терми-
зий". Видеофильм. 5-
қисм.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.25 Дастурнинг очилиши.
6.30 "Мунаввар тонг".
7.30 Давринг боласи.
7.45 "Янги авлод" студия-
си: «А» дан «Н» гача.
7.55 Расмлар сўзлаганда.
8.05 «Шукре ва Бэйта». Мульт-
сериал.
8.25 Олис манзиллар.
8.40 Жаҳон жугрофияси.
8.50 Мафтунингман, диёрим!
8.55 Иқлим.

9.00 Давр.
9.20 Ёшлар овози.
9.35 Менимча.
9.40 Мусикий лаҳза.
9.45 Хотира.
10.05 «Кино SMS» танлови.
10.10 «Шубҳа». Телесериал.
11.00-11.15 Давр.
16.00 Давр.
16.15 Мафтунингман, диё-
рим!
16.25 Замондошларим.
16.45 «Ёшлар» телеканални-
нинг фототанлови.
16.50 Бадий фильм.
18.05 «Янги авлод» студия-
си: Дунё ва болалар.
18.20 Менимча.
18.30 Ёшлар овози.
18.50 Мафтунингман, диё-
рим!
18.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.40 Автопатруль.
20.00 «ЮКЕР» телелотереяси.
20.10 Давр репортаж.
20.20 Мусикий лаҳза.
20.25 «Оила тилсими» тур-
кумидан: Гайбулла ас-Салом.
1-қисм.
20.50 Ўзлонлар.
21.00 «Шубҳа». Телесериал.
21.45 «Кино SMS» танлови.
21.50 Мафтунингман, диё-
рим!
21.55 Иқлим.
22.00 Давр.
22.35 «Эсмеральда».

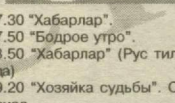

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.20 Кўрсатувлар тартиби.
18.30 "Пойтахт" ахборот да-
стури /рус/.
18.50 "Солиқ ва биз".
19.10 "Экспресс" телегазе-
таси.
19.30 "Табриклаймиз, кут-
лаймиз".
20.10 "Пойтахт" ахборот да-

тури.
20.20 ТВда сериал: "Море-
на Клара".
21.00 "Пойтахт плюс".
21.45 SMS танлови: 1. "Кав-
каз асираси". 2. "Кардеба-
лет". 3. "Ок бўрилар".
Энг кўп SMS овоз олган
фильм эфирга узатилади.

21.40 "Инсон ва қонун".
22.00 Кинонигоҳ: "Қуйлаёт-
ган аёл".
23.10-23.15 "Хайрли тун".

7.30 "Хабарлар".
7.50 "Бодро удро".
8.50 "Хабарлар" (Рус тили-
да).
9.20 "Хозияка судьбы". Се-
риал.
10.00 "Пазанда спортчилар".
10.20 Футбол. Ўзбекистон
чемпионати. "Шўртан" (Фу-
зор) - "Насаф".
(Қарши).
11.10-11.25 "Спорт - сало-
матлик гарови".
"SPORT". ТЕЛЕКАНАЛИ.
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Хабарлар".
18.20 "Болалар спорт".
18.35 "Кучли бешик".
19.15 "В поисках приключе-
ний".
20.00 "Хабарлар" (Рус тили-
да).
20.30 "Спорт - менинг
ҳаётим".
20.45 "Футбол шархи".
21.05 Жаҳон спорт: "Тен-
нис".
21.35 Жаҳон спорт: "Евро-
футбол".
23.10 "Тунингиз осуда
бўлсин!"

12.05 - «Теле-хамкор»
12.25 - «Детский час»
12.50 - «Дружная семей-
ка», сериал
14.00 X/ф «Стоарт
Литтл», комедия
15.30 - «Ошикона»
16.15 - «Аёллар орузи»
повтор передачи
16.45 - «Теле-хамкор»
17.05 - НТТ - Мультсериал
17.25 «Эстрада кушчилари»
17.40 «Увайсий», 9-қисм
18.00 «Кассандра», сериал
19.00 - «Ошикона» мусикий
дастури
19.45 - «Теле-хамкор», фой-
дали газета
20.00 - «Мусикий табассум»
21.00 - НТТ - «Аёл зоти», се-
риал
21.40 - НТТ - «Мусикий лах-
залар»
22.00 - «Мусикий табассум»
22.30 - Художественный
фильм - «Полицейский из
Северли - Хиллз 3».

6.00 "Доброе утро"
9.00 Новости
9.05 Многосерийный фильм
«Есенин»
10.20 Приключенческий се-
риал «Агент национальной
безопасности»
11.30 Премьера. «Бандиты
эпохи социализма». «Витеб-
ский душитель». Докумен-
тальный фильм
12.00 Новости
12.20 «Большой обед»
13.30 Дисней-клуб: «Коман-
да Гудфи»

13.50 Кристина Орбакайте в
многосерийном фильме
«Родственный обмен»
15.00 Новости
15.10 - Лолита. Без комплек-
сов
16.00 "Хозияка судьбы"
17.00 "Федеральный судья"
18.00 Вечерние новости
18.10 - Кривое зеркало
18.40 - Адыотанты любви.
Многосерийный фильм
19.50 «Пусть говорят» с Ан-
дреем Малаховым
21.00 Время
21.30 Сергей Безруков в
многосерийном фильме
«Есенин»
22.30 Тайны века. «Восста-
ние обреченных»
23.40 Ночные новости
0.00 «2030». Программа
Александра Гордона
1.10 Николай Кейдж, Пене-
лопа Крус в фильме «Выбор
капитана Корелли»
3.00 Новости
3.05 Фильм «Выбор капи-
тана Корелли». Окончание
3.40 Сериал «Линия огня»
4.30 «Острова безмолвия».
«Исповедь палача»
5.00 Новости
5.05 «Исповедь палача».
Окончание

5:00 "Доброе утро, Россия".
8:45 Наталья Егорова в те-
лесериале «Дети Ванюхина».
9:45 «От любви до ненави-
сти». Уинстон Черчилль.
Фильм 2-й.
10:45 ВЕСТИ.
11:00 ВЕСТИ.
11:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
11:50 Владимир Ильин в де-
тективе «Марш Турецкого».

Кто стреляет последним». 1-
я серия.
12:45 «Частная жизнь». Ток-
шоу с Владимиром Молча-
новым и Ликой Кремер.
13:45 ВЕСТИ.
14:00 ВЕСТИ.
14:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
14:30 «Суд идет».
15:30 Елена Захарова в де-
тективном сериале «Тайная
стража».
16:30 ВЕСТИ.
16:40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
17:00 ВЕСТИ.
17:15 «Кулагин и партнеры».
17:45 «Обреченная стать звез-
дой». Телесериал.
18:45 «Черная богиня». Теле-
сериал.
19:45 ВЕСТИ.
20:00 ВЕСТИ.
20:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
20:50 «Спокойной ночи, ма-
лыши».
21:00 Алексей Серебряков,
Алена Бабенко, Юрий Степа-
нов, Илья Шакунов и Ната-
лья Егорова в телесериале
«Дети Ванюхина».
21:55 ПРЕМЬЕРА. Армен
Джигарханян, Борис Щербак-
ов, Тамара Семина, Сергей
Маховиков, Евгений Сиди-
хин, Сергей Шнырев и Еле-
на Захарова в детективном
сериале «Тайная стража».
23:00 «ВЕСТИ+».
23:20 ПРЕМЬЕРА. «Предать
хочу». История свержения
Хрущева.
0:15 Рок-фестиваль «Фени-
кс. Возрождение жизни».
2:45 «Дорожный патруль».
2:55 «Закон и порядок»
(США).
3:50 «Мистер Стерлинг». Теле-
сериал (США).
4:30 Канал «Евроньюс» на
русском языке.

ЧОРШАНБА 9

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИСИ

6.25 Кўрсатувлар дастури.
6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 "Олтин мерос".
8.45 "Экспедиция". Хужжат-
ли телесериал.
9.35 "MAGGI" @ Олтин ош-
она.
10.00 ТВ анонс.
"Болалар сайёраси":
10.05 "Шумтакалар". Мульт-
сериал.
10.35 ТВ анонс.
10.40 "Ҳаким ат-Термизий".
Видеофильм. 5-қисм.
11.00 "Ахборот".
11.10 ТВ анонс.
11.15 "Омон бўлинг!"
11.20 "Матлаб". Бадий

фильм. 2-қисм.
12.00 "Охангалар оғушида".
12.10 "Дўстлик" тележурнал:
"Ягона оилада".
12.40 "Сарой жаҳожири".
Телесериал.
13.50 "Қўшигимсан, муҳаб-
бат" (SMS. Овоз бериш).
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Бобур". Видео-
фильм. 6-қисм.
14.50 "Эл тинчилиги йўлида".
15.10 "Иқтидор". Телеуён.
15.50 ТВ анонс.
"Болалар сайёраси":
15.55 "1. Болалар дунёси".
2. "Эртақлар - яхшиликка
етақлар".
16.35 "Саломатлик" дастури.
17.00 "Ахборот".
17.10 "Ибн Сино издошлар-
и".
17.25 Ю. Ражабий номида-
ги макрам ансамблининг кон-
церти.

17.50 "Юзма-юз".
18.05 "Оқшом навалари"
(SMS. Овоз бериш).
18.15 "Эркин иқтисодиёт".
18.40 "Ошин". Телесериал.
19.15 "Ўзлото". Телелотерея.
19.25, 19.55, 20.55, 21.30
Ўзлонлар.
20.05 "Ахборот" (рус тили-
да).
20.10 "Матлаб". Бадий
фильм. 3-қисм.
20.50 "Минг бир ривоят".
21.00 "Ахборот".
21.35 ТВ анонс.
21.40 "Олтин мерос".
21.45 "Қишлоқ ҳаёти".
22.05 "Сарой жаҳожири".
Телесериал премьераси.
23.15 "Қўшигимсан, муҳаб-
бат" (SMS. Овоз бериш).
23.25 "Ҳаким ат-Термизий".
Видеофильм. 6-қисм.
23.50-23.55 Ватан тилсол-
лари.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.30 "Мунаввар тонг".
7.30 Давринг боласи.
7.45 Дунё ва болалар.
8.00 «Шукре ва Бэйта». Мульт-
сериал.
8.20 «Эсмеральда».
8.50 Мафтунингман, диёрим!
8.55 Иқлим.
9.00 Давр.
9.20 Ёшлар овози.
9.35 Жаҳон жугрофияси.
9.45 Мусикий лаҳзалар.
9.55 Давр репортаж.
10.05 Менимча.
10.10 «Шубҳа». Телесериал.
16.00 Давр.
16.15 Мафтунингман, диё-
рим!
16.25 «Оила тилсими». 1-
қисм.
16.50 «Ёшлар» телеканални-
нинг фототанлови.

16.55 "Янги авлод" спорт,
Шоҳсупа.
17.30 Автопатруль.
17.50 Қуёшли юрт одамлари.
18.05 «Кино SMS» танлови.
18.10 Ёшлар овози.
18.25 ТВ-дорихона.
18.35 Менимча.
18.40 Каталог.
18.50 Мафтунингман, диё-
рим!
18.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.40 «Очил дастурхон».
19.55 «Кино SMS» танлови.
20.00 Спорт - лото.
20.10 «Оила тилсими» тур-
кумидан: Гайбулла ас-Салом.
2-қисм.
20.35 Давр мавзуси.
21.00 «Шубҳа». Телесериал.
21.40 Менимча.
21.50 Мафтунингман, диё-
рим!
22.00 Давр.
22.35 «Эсмеральда»
23.05 Ринг қироллари.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.20 Кўрсатувлар тарти-
би.
18.30 "Пойтахт" ахборот
дастури /рус/.
18.50 "Ўзбекистонда иш-
лаб чиқарилган".
19.10 "Экспресс" телега-
зетаси.
19.30 "Табриклаймиз, кут-
лаймиз".
20.0 "Пойтахт" ахборот да-
стури.
20.20 ТВда сериал: "Мо-
рена Клара".
21.0 "Экспресс" телегазе-
таси.
21.20 "Тасанно".
21.45 Кинонигоҳ: "Викто-
рия".
23.05-23.10 "Хайрли тун,
шаҳрим!"

7.30 "Хабарлар".
7.50 "Бодро удро".
8.50 "Хабарлар" (Рус тили-
да).
9.20 "Хозияка судьбы".
10.00 "Спорт масканларида".
10.20 Футбол. Ўзбекистон
чемпионати. "Машвал" (Мубо-
рак) "Кизилқум" (Зарафшон)
11.10-11.25 "Спорт клуб".
18.00 "Хабарлар".
18.20 "Шоҳрух клуби".
18.35 "Кучли бешик".
19.15 "Сам себе режиссёр".
20.00 "Хабарлар" (Рус тили-
да).
20.30 Мусикий дастур.
20.40 "Спорт - менинг
ҳаётим".
20.55 "Баҳодирлар ўйини".
21.25 Жаҳон спорт: "Евро-
футбол".

12.05 - «Теле-хамкор»
12.25 - «Детский час»
12.50 - «Дружная семей-
ка», serial
14.00 - Х/ф «Полицейский
из Боверли - Хиллз 3». -
15.30 - «Документальный
фильм»
16.15 - Детский час - мульт-
сериал
16.45 - «Теле-хамкор»
17.05 - НТТ - Мультсериал
17.25 - НТТ - «Киноконцерт»
17.40 - «Увайсий», 10 ким
18.00 «Кассандра», serial
19.00 - «Ошикона».
19.45 - «Теле-хамкор».

6.00 «Доброе утро»
9.00 Новости
9.05 Многосерийный фильм
«Есенин»
10.20 Приключенческий се-
риал «Агент национальной
безопасности»
11.30 Премьера. «Бандиты
эпохи социализма». «Гений
подделки». Документальный

- фильм
- 12.00 Новости
- 12.20 «Большой обед»
- 13.30 Дисней-клуб: «Команда Гуффи»
- 13.50 Кристина Орбакайте в многосерийном фильме «Родственный обмен»
- 15.00 Новости (с субтитрами)
- 15.10 «Лолита. Без комплексов»
- 16.00 «Хозяйка судьбы»
- 17.00 «Федеральный судья»
- 18.00 Вечерние новости
- 18.10 «Кривое зеркало»
- 18.40 «Адьютанты любви».
- Многосерийный фильм
- 19.50 «Пусть говорят» с Андреем Малаховым
- 21.00 Всея

21.30 Сергей Безруков в
многосерийном фильме
«Бесни»
22.30 «Чыганское счастье».
Документальный фильм
23.40 Ночные новости
0.00 Искатели. «Секретный
туннель»
0.50 Ударная сила. «Пове-
литель небес»
1.40 Французская комедия
«Если бы я был богат»
3.00 Новости
3.05 Комедия «Если бы я
был богат». Окончание
3.40 Serial «Линия огня»
4.30 «Острова безмолвия»
«Привороженный умереть»
5.00 Новости
5.05 «Привороженный уме-
реть». Окончание

5:00 «Доброе утро, Россия».
8:45 Алексей Серебряков, Алена Бабенко, Юрий Степанов, Илья Шакунов и Наталья Егорова в телесериале «Дети Ванюшина».
9:45 «Вольф Мессинг. Первый советский экстрасенс».
10:45 ВЕСТИ.
11:00 ВЕСТИ.
11:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
11:50 Владимир Ильин в детективе «Марш Турецкого. Кто стреляет последним». 2-я серия.
12:45 «Частная жизнь».
13:45 ВЕСТИ.
14:00 ВЕСТИ.
14:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

14:30 «Суд идет».
15:30 Елена Захарова в детективном сериале «Тайная стража».
16:30 ВЕСТИ.
16:40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
17:00 ВЕСТИ.
17:15 «Кулагин и партнеры».
17:45 «Обреченная стать звездой». Телесериал.
18:45 «Черная богиня». Теле-сериал.
19:45 ВЕСТИ.
20:00 ВЕСТИ.
20:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
20:50 «Спокойной ночи, малыши!».
21:00 Наталья Егорова в телесериале «Дети Ванюшки».
21:55 ПРЕМЬЕРА. Армен Джигарханян, Борис Щерба-

ков, Тамара Семиди, Сергей Маховиков, Евгений Сидихин, Сергей Швыри и Елена Захарова в детективном сериале «Тайная стража».

23:00 - ВЕСТИ+1.

23:20 «Исторические хроники» с Николаем Сванидзе. «1943. Маршал Васильевский».

0:15 «проСВЕТ». Программа Дмитрия Диброва.

1:15 Музикл Эндрю Ллойда Уэббера («Исуса Христос-суперзвезда» (США). 1973г.

3:30 «Дорожный патруль».

3:45 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. «Закон и порядок» (США).

4:30 Канал «Евроюно» на русском языке.

ПАЙШАНБА 10

**ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ**

6.25 Кўрсатувлар дастури.
6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 "Олтин мерос".
8.45 "Экспедиция". Хужа
жатли телесериал.
9.35 "Саломатлик дастури".
"Болалар сайёраси":
10.00 "Болалар дунёси".
10.20 "Шумтакалар".
Мультсериал.
10.35 "Ҳакам ат-Терми-
зий". Видеофильм. 6-қисм.
11.00 "Ахборот".
11.10 "Омон бўлини!"
11.15 ТВ анонс.
11.20 "Матлаб". Бадий
фильм. 3-қисм.
12.00 1. "Дурдаршан". 2.
"Парле ву франсэ?"
12.40 "Сарой жаҳоҳири".
Телесериал.
13.50 "Қўшиғимон, му-
ҳаббат" (SMS. Овоз бе-
риш)
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Бобур". Видео-
фильм. 7-қисм.
15.00 "Ахборот" (инглиз
тилида)
15.10 ТВ анонс.
15.15 "Ўзбеким ўғлонла-
ри".
"Болалар сайёраси":
16.30 "Эптаклар - яхши

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.25 Дастурнинг очили-
ши.
6.30 «Мунаввар тонг». Информацион дам
олиш дастури.

7.30 Даврнинг боласи.
7.45 «Янги авлод»
 спорт, Шоҳсула.
8.20 «Эсмeралъда». Тeлeсeриaл.
8.50 Мафтунингмaн,
 дiёрим!
8.55 Иқлим.
9.00 Дaвр.
9.15 ТВ-aнoнс.
9.20 Ёшлар oвoзи.
9.35 «Кино SMS» тaнлoви.
9.40 Дaвр мaвзyси.
9.55 Мyсикий лaҳзa.
10.00 ТВ-дopиxoнa.
10.10 «Шyбхa». Тeлeсeриaл.
10.50 ТВ-aнoнс.
10.55 Мeнимчa.
11.00-11.15 Дaвр.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

16.15 Мафтунингман,
диёрим!
16.20 «Даллас». Телес-
сериал.
17.05 «Оила тилсими»
2- қисм.
17.30 «Янги авлод» сту-
дияси: Бўш ўтирма, Ки-
тоб жавони.
18.00 Ёшлар овози.
18.15 ТВ-адвокат.
18.20 Кашфиёт.
18.30 Таботаб оламида.
18.50 Мафтунингман,
диёрим!
18.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 ТВ-анонс.

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Хабарлар".
18.20 "Болалар спорти".
18.35 "Кучли бешлик".
19.15 "Мой серебряный шар".
20.00 "Хабарлар" (Рус тилида)
20.30 "Спорт – менинг ҳаётим".
20.45 "Нокаут". Бокс.
21.15 Жаҳон спорти: "Еврофутбол".
22.50 "Тунингиз осуда бўлсин!"

9.00 Телеканал «Доброе утро»
9.00 Новости
9.05 Многосерийный фильм «Есенин»
10.20 Приключенческий сериал «Агент национальной безопасности»
11.30 Премьера. «Бандиты эпохи социализма», «Гений подделки». Документальный фильм
12.00 Новости
12.00 «Большой обед»
13.30 Дисней-клуб: «Команда Гудфи»
13.50 Дмитрий Певцов, Марат Башаров, Кристина Орбакайте в многосерийном фильме «Родственный обмен»
15.00 Новости (с субтитрами)
15.10 «Лолита. Без комплексов»
16.00 «Хозяйка судьбы»
17.00 «Федеральный судья»
18.00 Вечерние новости (с субтитрами)
18.10 Фильм
20.10 «Человек и закон»
21.00 Время
21.30 «КВН - 2005». Высшая лига. «Дне рождения игры»
0.00 Ночные новости
0.20 «Судите сами»
1.20 Том Беренджер в триллере «Последняя истина»
3.00 Новости
3.05 «Последняя истина». Окончание
3.20 Фильм «На краю»
4.50 Суперчеловек. «Звезда эволюции»
5.00 Новости
5.05 Суперчеловек. «Звезда эволюции»

8:00 «Доброе утро, Россия!».
8:45 Наталья Егорова в телесериале «Дети Ванюшина».
9:45 «Великий и ужасный Жук».
10:45 ВЕСТИ.
11:00 ВЕСТИ.
11:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
11:50 Владимир Иуров в спектакле «Марш Турецкого. Золотой выстрел». 1-я серия.
12:45 «Частная жизнь».
13:45 ВЕСТИ.
14:00 ВЕСТИ.
14:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
14:30 «Суд идет».
15:30 Елена Захарова в детективном сериале «Тайная стража».
16:30 ВЕСТИ.
16:40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
17:00 ВЕСТИ.
17:15 «Кулагин и партнеры».
17:45 «Обреченная стать звездой». Телесериал.
18:45 «Черная богиня».
19:45 ВЕСТИ.
20:00 ВЕСТИ.
20:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
20:50 «Спокойной ночи, малыши!».
21:00 Наталья Егорова в телесериале «Дети Ванюшина».
21:55 Елена Захарова в детективном сериале «Тайная стража».
23:00 «ВЕСТИ+».
23:20 КО ДНЮ МИЛИЦИИ.
«Раскрыть и доказать».
0:15 ВЕСТИ.
0:30 Николай Граббе в детективе «Город принял».
2:10 «Дорожный патруль».
3:20 «Закон и порядок».
3:20 «Мистер Стерлинг». Телесериал (США).
4:05 Канал «Евроньюс».

ЖУМА 11

**ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ**

6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.40 "Олтин мерос".
8.45 "Рудият ва макон". Хуж-
жати телесериал.
"Болалар сайёраси":
9.30 "Цирк, Цирк, Цирк".
9.45 "Шумтақалар". Мультсери-
ал.
10.00 "Таълим: ислохотлар
йўлида".
10.15 Ёш созанда­ларнинг
Республика ку­рик-танови.
10.35 "Ҳаким ат-Термизий".
Видеофильм. 7-қисм.
11.00 "Ахборот".
11.20 "Матлаб". Бадий
фильм. 4-қисм.
12.00 "Жаҳовир".
12.05 "Дустлик" тележурна-
ли. 1."Истори". 2."Умид".
12.40 "Сарой жаҳонлари".
13.50 "Қўшиғимон, муҳаб-
бат" (SMS. Өвсоз бериш).
14.00 "Ахборот".
14.20 "Бобур". Видеофильм.
8-қисм.
14.50 "Назм ва наво". Мис-
сон лирикаси.
15.25 "Ўзбек­те­ле­фи­лм" на-
мойиши: "Меҳнат қи­
ли",
"Болалар сайёраси":
15.45 1. "Ўйла, Ўйла, Топ!"
2. "Эртаклар - яхшиликка
16.45 "Янги алифбони ўрга-
на­миз".
17.00 "Ахборот".
17.15 "Ис­лохотлар кўз­гу­си".
17.35 "Жаҳовир".
17.40 "Биз­нес ян­ги­ли­клари".
17.55 "Зийнат".
18.15 "Оқшом на­во­лари".

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.25 Дастирунги очилиши.
6.30 "Мунаввар тон". Информацион дам олиш да-
стури.
7.30 Давринги болди.
7.45 "Янги завоёт-студияси".
Бўш ўтирма, Киноб жавони.
8.15 Расмлар сузлаганда.
8.20 "Эсмеральда". Телесе-
риал.
8.50 Мафтунигмн, диёрим!
8.55 Иклим.
9.00 Давр.
9.15 ТВ-анонс.
9.20 Ёшлар овози.
9.35 Менимча.
9.40 Давр репортаж.
9.50 Кўеили кул одамлари.
10.05 "Кино SMS" танлови.
10.10 "Шубҳа". Телесериал.
10.55 ТВ-анонс.
11.00-11.15 Давр.

16.00 Давр.
16.15 Мафтунигмн, диё-
рим!
16.25 ТВ-анонс.
16.30 "Даллас". Телесериал.
17.10 "Янги завоёт-студияси".
Уким? Бу нима?

17.25 "Мультимоша".
17.40 «Кино SMS» танлови.
17.45 Орузлар қантоли.
18.15 Мусликий хахзалар.
18.25 Менимча.
18.30 Кишлоқдаги тенгдо-
ш.
18.45 ТВ-адвокат.
18.50 Мафтунингман, диё-
рим!
18.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 "Ёшлар" телеканални-
нг фототанлови.
19.45 Мусликий хахзалар.
19.55 Менимча.
20.00 Спорт - лото.
20.10 Эрта сунган колдулар.
Ўзбекистон халқ артисти.
Нурриддин Хайдаров.
20.30 ТВ-анонс.
20.35 Давр мавзуси.
21.00 Ёшлар.
21.00 "Шубха". Телесериал.
21.40 «Кино SMS» танлови.
21.45 Менимча.
21.50 Мафтунингман, диё-
рим!
21.55 Иқлим.
22.00 Давр.
22.35 Киноатри.
22.55 "Эсмеральда". Телесе-
риал.
23.25 "Ёшлар" телеканалида
спорт дастури: Интербуфт.
0.15-0.20 Хайри тун!

7.30 "Хабарлар".
7.50 "Бодрое утро".
8.50 "Хабарлар" (Рус тили-
да).
9.20 "Хозяйка судьбы". Сери-
ал.
10.40 Студия "Равнак" пред-
ставляет.
10.55 Мини футбол. Журна-
листлар турнири.
11.25-11.50 "Спорт салтана-
ты".
"SPORT", ТЕЛЕКАНАЛИ.
17.55 Күрсатувлар тартиби.
18.00 "Хабарлар".
18.20 Мультифильм.
18.30 "Дадилик учун со-
врин".
18.50 "Поле чудес".
20.00 "Хабарлар" (Рус тили-
да).
20.30 Мусийик дастур.
20.40 "Захирадаги спортчи".
21.00 "Спорт клуб". Ринг.
21.30 "Күлгу тайм".
21.45 "Жахон футболби".
22.15 Жахон спорти: "Хок-
кей. NXL".

12.05 - «Теле-хамкор»
12.25 - «Детский час»
12.50 - «Дружная семейка», сериал
14.00 - Х/ф «Фёра Томаса Крауна», детектив
15.30 - «Ошикона», сериал
16.15 - «Детский час»
16.45 - «Теле-хамкор» фойдаль газета
17.05 - НТТ - Мультсериал
17.25 - НТТ - «Музыкальный лагерь»
17.40 - НТТ - «Увайсий» 12-й сезон
18.00 - НТТ - «Кассандра», сериал
19.00 - «Ошикона» музыкальный сериал
19.45 - «Теле-хамкор», фойдаль газета
20.00 - «Музыкальный табасум»
21.00 - НТТ «Чоли Куши», сериал
21.40 - НТТ - «Музыкальный лагерь»
22.00 - «Музыкальный лагерь»
22.30 - Художественный фильм - «Старик - разбойник», комедия.

12.00 Новости
12.20 «Большой обед»
13.30 Дисней-клуб: «Команда Туффи»
13.50 Дмитрий Певцов, Марат Башаров, Кристина Орбакайте в многосерийном фильме «Рождственный обмен»
15.00 Новости
15.10 «Лолита. Без комплексов»
16.00 «Хозяйка судьбы»
17.00 «Федеральный судья»
18.00 Вечерние новости (с субтитрами)
18.10 «Кривое зеркало»
18.40 «Адютанты любви»
Многосерийный фильм
19.50 Поле чудес
21.00 Время
21.25 Праздничный концерт к Дню милиции
0.30 «Золотой граммофон»
1.40 Николай Кидман, Том Руз в приключенческом фильме «Далекая страна»
4.10 Джон Кенди в комедии «Поймет лишь одинокий»

ТРВ

5:00 «Доброе утро, Россия!»
8:45 Алексей Серебряков, Алена Бабенко, Юрий Степанов, Илья Шакунов и Наталья Егорова в телесериале «Дети Ванюшина»
9:45 «Мой серебряный шар. Елена Майорова. Ведущий - Виталий Вульф»
10:45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
11:00 ВЕСТИ.
11:30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
11:50 «Мусылман»
12:00 «Вся Россия»
12:15 «Городок». Дайджест. Развлекательная программа

2005». Международный фестиваль юмористических программ.
22:55 Игры Бочкин, Александр Лыков и Гоша Куценко в криминальной драме «Киднеппинг». 2003г.
1:15 ПРЕМЬЕРА. Рэй Лиотта в триллере «Точка возрождения» (США). 2002г.
3:00 «Дорожный патруль».
3:15 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛНОЧНИКОВ. «Закон и порядок» (США).
4:10 «Мистер Стерлинг». Телесериял (США).
4:55 Канал «Евроныс» на русском языке.

ШАНБА 12

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

6.25 Кўрсатувлар дастури.
6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.40 "Руҳият ва макон". Ҳужжат-телефильм.
9.25 "Олтин мерос".
"Болалар сайёраси".
9.35 1. "Олтин тоғ".
2. "Шумитаклар". Мультсериал.
10.25 "Оналар мактаби".
10.45 "Экран хандаси".
11.20 "Омон бўлинг!".
11.25 "Матлаб". Бадий фильм.
5-қисм.
12.05 "Дўстлик" тележурнали: 1.
12.40 "Сарой жаҳоҳири". Телесериал.
13.50 "Кўшигимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш).
14.00 "Ахборот".
14.20 "Охнараб".
15.00 "Ахборот" (инглиз тилида).
15.15 "Қорақалпоқнома".
15.35 "Меҳр кўзда".
"Болалар сайёраси".
16.20 "Эртақлар" - яхшиликка етаклар.
16.40 "Интеллектуал ринг".
17.35 ТВ анонс.
17.40 "Саломатлик сирлари".
18.00 "Оқшом наволари" (SMS. Овоз бериш).
18.15 "MAGGI" @ Олтин ошхона.
18.40 "Ошин". Телесериал.
19.15 "Узлотно", Телелотерея.
19.25, 19.55, 21.30 Ўзлонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
20.00 ТВ анонс.
20.05 "Омон бўлинг!".
20.10 "Иллар армони".
20.55 "Минг бир ривоят".
21.00 "Ахборот".

21.35 ТВ анонс.
21.40 "КиноТеатр".
22.00 "Оталар сўзи - ақлнинг кўзи".
23.00 "Кўшигимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш).
23.10 "Ўзбекистон" телеканалда илк мартаба: "Орида" вилла-си" Бадий фильм.

«ЕШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.25 Дастурнинг очилиши.
6.30 "Мунаввар тонг".
7.30 Даврининг боласи.
7.45 «Янги авлод» студияси: У ким? Бу нима?
8.00 Расилар сўзлаганда.
8.10 Мусикий лаҳзалар.
8.20 «Эсмeрeльда». Телесериал.
8.50 Мафтунингман, диёрим!
8.55 Иқлим.
9.00 Давр.
9.20 Таббат оламида.
9.40 Менимча.
9.45 Мусикий лаҳзалар.
9.55 Давр мавзуси.
10.10 «Кино SMS» танлови.
10.15 "Шубҳа". Телесериал.
11.00 Давр.
11.15 Ватанпарвар.
12.15 Орузлар ханотида.
12.45 «Кино SMS» танлови.
12.50 Қутилмаган меҳмон.
13.15 Нигоҳ.
13.45 «Келин салом». Телевизион бадий фильм. 1-қисм.
14.20 Мусикий лаҳза.
14.25 «Келин салом». Телевизион бадий фильм. 2-қисм.
15.15 «Келин салом». Телевизион бадий фильм. 3-қисм.
16.00 Давр.
16.15 Мафтунингман, диёрим!
16.20 Интерфутбол.
16.40 Бола тилидан.
18.30 Қулчў.
18.40 Каталог.
18.50 Мафтунингман, диёрим!

18.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.40 «Килин кирк ёриб». Интеллектуал ўйин.
20.30 Мусикий лаҳзалар.
20.40 «Кино SMS» танлови.
20.55 «Ҳақиқат». Телесериал.
21.50 Мафтунингман, диёрим!
21.55 Иқлим.
22.00 Давр.
22.35 «Ишқ сурури». Бадий фильм.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.20 Кўрсатувлар тартиби.
18.30 СҒИ-тақдим этади: "Еввойи ҳайвон болалари".
11-қисм.
18.55 "Шунақа гаплар". Ҳажвий кўрсатув.
19.15 "Табриклаймиз, кутлаймиз".
19.45 "Экспресс" телегазетаси.
20.05 "Табрик-шоу".
20.50 "Экспресс" телегазетаси.
21.10 Кинонигоҳ: "Шимол ёғду-си".
22.40-22.45 "Хайрли тун!"

7.30 "Хабарлар".
7.50 "Бодро утто".
8.50 "Хабарлар" (Рус тилида).
9.20 "Спортнвий англиский".
9.30 Жаҳон спорти: "Снукер".
10.10 К юбилею Л. Гурченко фильм Л. Парфенова "Люся".
11.10-12.00 Док. фильм "Дети Есенина".
"SPORT". ТЕЛЕКАНАЛИ.
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Хабарлар".
18.20 "Болалар спорти".
18.40 "Спорт экстрим".

18.55 "Спорт - менинг ҳаётим".
19.10 В. Шукшин. "Последние 24 часа".
20.00 "Хабарлар" (Рус тилида).
20.30 "Дув-дув гап". Ток-шоу.
21.30 Жаҳон спорти: "Евровфутбол".
23.05 "Тунингиз осуда бўлсин!"

9.00 - Открытие программы
9.025 - «Теле-хамкор» фойдали газета
9.20 - «Детский час» - мультсериал
9.50 - «Мультфильмы»
11.10 - «Ошикона» мусикий дастури
11.55 - «Спорт - экстрим»
12.40 - «Каспер», сказка
14.30 - «Болалар соати»
15.30 - «Музыкальный калейдоскоп»
16.00 - «Детский час» - мультсериал
16.45 - «Теле-хамкор» фойдали газета
17.00 - НТТ - Программа передач
17.05 - НТТ - «Мультфильм»
17.25 - НТТ - «Кенгуру Джек»
19.00 - «Ошикона» мусикий дастури
19.45 - «Телехамкор» фойдали газета
20.00 - «Хит-парад - плюс»
21.00 - НТТ - «Бахт ёр бўлсин!» бадий фильм, 1 серия
22.30 - НТТ Анонс
22.35 - НТТ - «Бахт ёр бўлсин!» бадий фильм 2 серия

6.00 Новости
6.10 «Шутка за шуткой». Юмористическая программа
6.50 Людмила Гурченко в фильме «Прощальные гастроли»
8.10 Игрой, гармонь любимая!
8.50 Слово пастыря
9.10 Дисней-клуб: «Кряк-бригада», «С добрым утром, Микки!»
10.00 Новости
10.10 К юбилею Л.Гурченко фильм Леонида Парфенова «Люся»
11.10 Премьера. «Дети Есенина». Документальный фильм
12.00 Новости (с субтитрами)
12.10 Здоровье
13.00 «Римская империя». Фильм 2-й. «Талисман легионеров»
14.00 Лариса Долина, группа «Любэ», Валерия, Олег Газманов в праздничном концерте
15.20 Все звезды в комедии Владимира Меньшова «Ширли - мырли»
18.00 Вечерние новости (с субтитрами)
18.10 «Кривое зеркало»
18.40 «Кто хочет стать миллионером?»
19.40 Бисквит
21.00 Время
21.20 Фестиваль юмора «Умора - 2005». Специальный выпуск с Максимом Галкиным
23.10 Что? Где? Когда?
0.40 Жениться или не жениться в комедии «Холостяк»
2.30 Остроожетный фильм «Последний герой»
4.10 Сериал «Линия огня»

6:00 «Доброе утро, Россия!».
7:40 «Золотой ключ». 8:00 ВЕСТИ.
8:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
8:20 «Русское лото». 8:55 «Военная программа» Александра Сладова.
9:20 «Вокруг света». 9:50 «Субботник». 10:30 «Секрет успеха». Результаты голосования.
11:00 ВЕСТИ.
11:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
11:20 «Сто к одному». Телеигра.
12:15 «В поисках приключений». 13:15 «Клуб сенаторов». 14:00 ВЕСТИ.
14:20 РОДНОЕ КИНО. Клара Лучко и Эммануил Виторган в фильме «Тревожное воскресенье». 16:00 «Портреты эпохи. Галина Вишневская и Мстислав Ростропович». 17:00 ВЕСТИ.
17:20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. НЕДЕЛЯ В ГОРОДЕ. 18:00 «Аншлаг и Компания». 18:55 «Секрет успеха». 19:50 «В Городе». 20:00 ВЕСТИ.
20:15 «Зеркало». 20:30 «Честный детектив». Авторская программа Эдуарда Петрова.
21:00 «Субботний вечер». 22:50 МИРОВОЕ КИНО. ПРЕМЬЕРА. Жан Рено в остросюжетном фильме «Багровые реки-2» (Франция - Италия), 2004г.
0:50 ПРЕМЬЕРА. Триллер «Бугимэн: царство ночных кошмаров» (США-Германия), 2005г.
2:35 «Горячая десятка». 3:35 НОЧНОЙ СЕАНС. Приключенческий фильм «Посланный королевы» 2-(Канада), 2001г.
5:15 Канал «Евроньюс» на русском языке.

ЯКШАНБА 13

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

6.25 Кўрсатувлар дастури.
6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 "Олтин мерос".
8.50 "Камалак" экран: "Дарсдан сўнг...".
9.30 ТВ анонс.
9.35 "MAGGI" @ Олтин ошхона.
9.40 "Ватанпарвар".
11.00 "Бу турфа олам".
11.50 "Жиддий ўйин".
12.30 "Саломатлик сирлари".
12.50 "Одий ҳақиқатлар". Ток-шоу.
13.30 "КиноТеатр".
13.50 "Аёл таровати". Бадий фильм. 1-қисм.
15.10 "Кўшигимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш).
15.20 "Аёл таровати". Бадий фильм. 2-қисм.
"Болалар сайёраси":
16.40 "Олтин тоғ".
17.15 "Санъат гўнаҳлари".
17.30 "Шахсий фикр".
18.05 "Оқшом наволари" (SMS. Овоз бериш).
18.15 "Яхшилик".
18.40 "Айтишув".
19.25, 20.00, 20.55 Ўзлонлар.
19.30 "Тахлилнома" (рус тилида).
20.05 "50X50". Токшоу.
21.00 "Тахлилнома".
21.40 ТВ анонс.
21.45 "Охнараб".
22.25 "Кўшигимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш).
22.35 "Ўзбекистон" телеканалда илк мартаба: "Телефон". Бадий фильм.

«ЕШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.25 Дастурнинг очилиши.
6.30 "Мунаввар тонг". Информацион дам олиш дастури.
8.00 Даврининг боласи(дайджест)
8.45 "Кино SMS" танлови.
8.50 Мафтунингман, диёрим!
8.55 Иқлим.
9.00 Давр.
9.15 ТВ - анонс.
9.20 Қулчў.
9.30 «Ҳақиқат». Телесериал.
10.25 «Очил дастурхон» хангомалари.
10.40 «Том ва Жерри». Мультфильм.
12.00 «Заковат». Интеллектуал ўйин.
12.50 ТВ-анонс.
12.55 «Ишқ сурури». Бадий фильм.
14.30 Мафтунингман, диёрим!
14.35 Чемпион сирлари.
14.55 Давр - спорт.
15.10 Ринг кироллари.
15.55 «Тўғри сўзнинг тўқмоғи». Бадий фильм.
17.05 «Янги авлод» студияси: Катта таваффуф.
17.25 «Унутмоқ осонмас». Бадий-мусикий дастур.
18.55 Иқлим.
19.00 «Давр» хафта ичиди.
19.30 ТВ-анонс.
19.35 «Кино SMS» танлови.
19.40 Маҳорат майдони.
19.50 «Гал ғай» ижодий гуруҳи тақдим этади: «Масла-

хат".
20.35 «Кино SMS» танлови.
20.40 Ўзлонлар.
20.50 «Ҳақиқат». Телесериал.
21.40 Қўшиқнинг тугилиши.
22.10 «Кино SMS» танлови якуни. Бадий фильм.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.20 Кўрсатувлар тартиби.
18.30 "Болаларнинг экран".
18.50 "Экспресс" телегазетаси.
19.10 "Табриклаймиз, кутлаймиз".
19.40 "Экспресс" телегазетаси.
20.00 "Пойтахт плюс".
20.20 "Туризм ҳақида".
20.50 "Нима учун?"
21.30 Кинонигоҳ: "Решетовд-ги муҳиззалар".
23.00 - 23.05 "Хайрли тун!"

7.30 "Хабарлар".
7.50 "Бодро утто".
8.50 "Хабарлар" (Рус тилида).
9.20 "Умилчў и умники".
10.00 "Новости".
10.20 О. Меньшиков «Между Востоком и Западом». Док. фильм.
11.10 Док. фильм. "Сергей Есенин".
12.00 "Полон бўламан".
12.10 "Соглом оила".
12.30-12.50 "Рахбонгиз гроссмейстер".
"SPORT". ТЕЛЕКАНАЛИ.

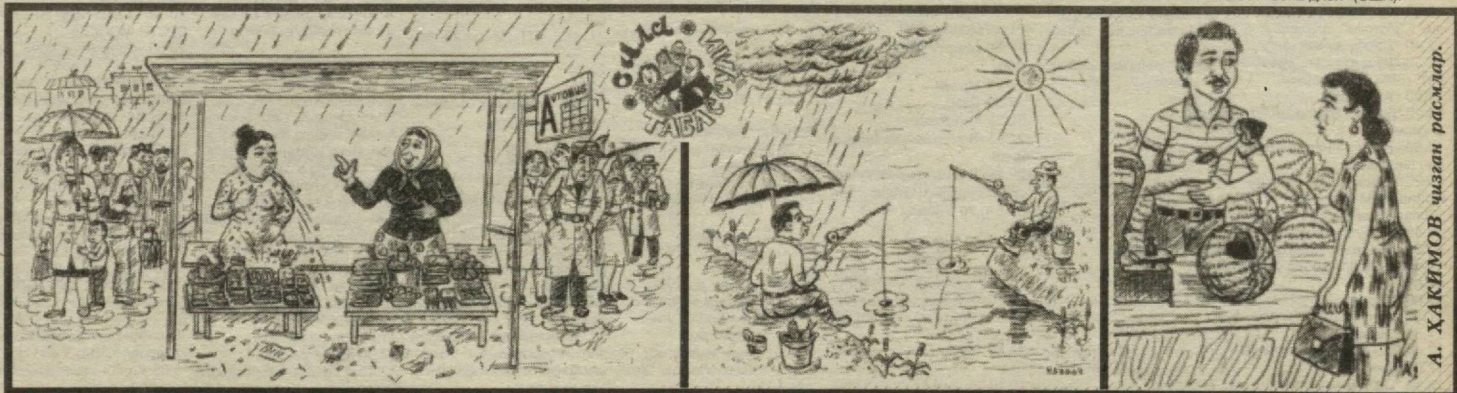
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Талкин". Информацион-таҳлилий кўрсатув.
18.30 "Спорт - менинг ҳаётим".
18.45 "Проф-РИНГ".
19.35 "Тайм-аут".
20.00 "Версия". Информационно-аналитическая программа.
20.30 "Спорт - уик энд". Дам олиш дастури.
21.30 Жаҳон спорти: "Евровфутбол".
23.05 "Тунингиз осуда бўлсин!"

9.05 - «Теле-хамкор»
9.20 - «Детский час»
9.40 - Документальный фильм
10.15 - «Спорт - экстрим»
11.00 - «Телехамкор»
11.15 - Художественный фильм
11.25 - «102 далматинца», комедия
13.30 - «Хит-парад - плюс» повтор передач
14.30 - «Шоу-бизнес янгиликлар», информацион дастури
14.50 - «Болалар соати»
15.30 - «Аёллар ораузи», познавательная передача
16.00 - «Жикси», познавательная передача
16.20 - «Детский час», мультсериал
16.45 - «Телехамкор»
17.05 - НТТ - «Мультфильм»
17.25 - НТТ - Анонсы
17.30 - НТТ - «Япониянинг ёввойи табияти»
17.55 - НТТ - «Киноконцерт»
18.15 - НТТ - «Сугдийна»
18.45 - НТТ - «Мусикий лаҳзалар»
19.00 - «Телехамкор»
19.15 - «Ошикона»
20.00 - «Мусикий табассум»
20.20 - «Мусикий табассум»
21.00 - НТТ «Призрак», б/ф

5.20 Волшебная комедия «Летние приключения деду Мороза»
6.00 Новости
6.10 «Летние приключения деду Мороза». Окончание.
6.40 Марк Бернес в фильме «Это случилось в милиции»
8.20 Служу Отчизне!
8.50 Дисней-клуб: «Дональд Дак представляет»
9.20 «Умники и умники»
10.00 Новости
10.20 Премьера. «Олег Меньшиков. Между Востоком и Западом»
11.10 Премьера. «Сергей Есенин». Документальный фильм
12.00 Новости (с субтитрами)
12.10 Мультитипикационный проект «Гора самоцветов»
12.40 Живой мир. «Правда о динозаврах-убийцах»
13.40 Наталья Фатеева в остросюжетном фильме «Расследование»
15.10 «Смешные люди»
16.40 Невероятные приключения русских во Франции. Программа «Большие гонимы»
18.00 Времена
19.10 Воскресный «Ералаш»
19.40 Премьера. «Сердце Африки»
21.00 «Время»
21.45 Адам Сэндлер в фильме «Управление гневом»
23.40 Бокс. Бой сильнейших профессионалов мира. Диего Корралес - Хосе Луис Кастильо. Хорхе Арсе - Хуссейн Хуссейн
0.30 Суперчеловек. «Дары предков». Фильм 2-й
1.30 Шон Янг в триллере «Лицо зла»
3.20 Сериал «Линия огня»
4.00 «Секреты иллюзионистов». Документальный фильм
4.30 «Черное солнце Михаила Шолохова». Документальный фильм

6:00 «Доброе утро, Россия!».
7:20 «Сельский час». 7:45 Всероссийская лотерея «ТВ Бинго шоу». 8:00 ВЕСТИ.
8:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
8:20 «Диалоги о животных». 8:55 Рина Зеленая в комедии Ролана Быкова «Семь нянек», 1962г.
10:30 «Утренняя почта». 11:00 ВЕСТИ.
11:10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
11:20 «Городок». Дайджест. Развлекательная программа.
11:55 «Сам себе режиссер». 12:45 «Смехопанорама Евгения Петросяна». 13:15 «Парламентский час». 14:00 ВЕСТИ.
14:20 «Фитиль №62». Сатирический тележурнал.
15:10 Нина Русанова в детективе «Найти и обезвредить». 1982г.
17:00 ВЕСТИ.
17:10 Семен Альтов. «Игра слов. Лучшее».
17:50 Филипп Киркоров, Лариса Долина, Валерий Меладзе и Лайма Вайкуле в большом праздничном концерте.
20:00 «ВЕСТИ НЕДЕЛИ с Сергеем Брилевичем».
21:00 «Специальный корреспондент».
21:25 Евгений Сидихин и Любовь Толкалина в фильме «Игры взрослых девочек», 2004г.
0:05 Мартин Люренс в комедии «Дом Большой Мамочки».
2:05 Венсан Кассель и Моника Беллуччи в остросюжетном фильме «Непокорный» (Франция). 1999г.
4:05 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. «Семь дней» (США).

А. ХАКИМОВ чизган расмлар.

Aziz bolajonlar! Siz ham chizgan rasmlaringiz va yozgan etaklaringizni o'z suvratigiz bilan birga bizga jo'nating. Yoshingiz va nechanchi sinfda o'qishingizni ham yozishni unutmang. Rasmlaringizni oq qog'ozga chizing. Xatlaringizni kutamiz!

O'ZBEKISTON- VATANIM
O'zbekiston-mening vatanim
Gullab-yashnagan bog'u-bo'stonim.
Bordir unda go'zal diyorlar
Buyuk yodgorliklar-u
Alp tog'lar.
Yigitlaridir bahodir, o'ktam,
Qizlaridir chevar-u, ko'rkam.
Doimo uni sevib ardoqlab,
Yov kelsa, har on qo'riqlab,
Asrab, avaylab
Yurarman doim!
O'zbekiston- mening Vatanim!

O'TIB KETAR BOLALIK
Mana sekin-u asta
O'tib ketar bolalik.
Xo'sh ayting-chi qildikmi
Bolalikda yaxshilik?
Bolalikning o'tib ketishin
Bilamizku, barchamiz
Ayting-chi, unda do'stlar,
Vaqt o'tmadimi bekor?
Umr o'tar, vaqt o'tar,
Tark etar bizni yoshlik
Shuning uchun bolalikni
O'tkazmaylik bekorga,
Foydali ishlar qilib,
A'lo baholar olib,
O'qib izlanib doim
O'tkazaylik, yoshlikni,
Aziz, beq'ubor bolalik vaqtini.

Shahnoza O'RINOVA,
Shahrisabz shahri, Alisher Navoiy
nomli maktabning
7- sinf o'quvchisi.

ТУЗ ХАКИ

Бир ўғил қоронғи кечада ер остида нақб қовлаб, подшоҳнинг хазинасига кирди. У ердаги олтин ва қимматбаҳо гавҳардан бир рўмолни тўлдириб олди. Чикиб кетиш олдидан олмосдек ялтираб турган бир нарсага кўзи тушди, қоронғу тунда ярқираб турган бу нарсани гавҳари шамчирок, деб ўйлади-да, кўлига олиб ялаб кўрди. Бу- қотиб қолган туз эди. Ўғри олган нарсаларини жой-жойига қўйиб, ҳеч нарсани олмай, нақб орқали чиқиб кетди. Эртаси кун эрталаб хазиначи подшоҳга келиб:

- Ўғрилар нақб қовлаб хазинага кирганлар. Қизиги шуки, ўғирлаган қимматбаҳо нарсаларни яна жой-жойига қўйиб, чиқиб кетганлар.- деб арз қилди.

Подшоҳ бунга таажжуб қилиб:
- Нақб қовлаб, хазинамга кириб, қимматбаҳо нарсалардан бирортасини ҳам олмай чиқиб кетган ўғрилар келиб, бунинг сабабини айтсинлар. Мен уларга ҳеч бир жазо бермайман,-деб эълон қилди. Хазинага кирган ўғри подшоҳнинг эълонини эшитиб, унинг ҳузурига келди ва таъзим қилиб:

- Хазинангизга нақб қовлаб фақат мен ўзим кирдим, бунга бошқаларнинг дахли йўқдир. Подшоҳнинг тузини тотиб кўрдим. Туз ҳақиқа риюа қилиб, ҳеч нарса олмай, қайтиб кетдим. Туз ҳақиқа риюа қилмаслик ярамас кишилар иши, - деб воқеани баён қилди.

Подшоҳ ўғрига инъом-эхсон қилиб, уйига қайтишга рўхсат берди.

ОДИЛ ВАЗИР

Эрон шоҳларидан бирининг Абдулла исмли бир ақлли вазири бор эди. У подшоҳ ёнига бир йилга қадар келмай, бошқа ишлар билан машғул бўлиб қолди. Шу муддат ичида халқ орасида тинч-сизлик бошланган эди.

Абдулла бир йилдан кейин подшоҳ ёнига қайтиб келаётган эди, йўлда уни халқ тўхтатиб, ўртага олди. Халқ орасида бир киши югуриб келиб, вазирнинг соқолдан ушлаб силкитди. Халқ у кишининг қўлидан вазирни кутқазиб олди. Вазир Абдулла подшоҳ ёнига келгач, ундан халқнинг тилагига эътибор беришни, ўзига адабсизлик қилган кишига жазо бермаслигини ўтинди.

Эртаси кун эрталаб Абдулланинг ҳузурига бир дўкончи савдогар кириб келди. Вазир ундан нима иш билан келганини сўраган эди, савдогар шундай жавоб берди:

- Кеча сизнинг соқолингизни гижимлаб озор берган кишининг ким эканини айтгани келдим. У менинг қўшним, исми Содиқдир. Сиз уни қақириб жазо беринг.

Абдулла савдогарни чиқариб юборди ва бир хизматчисига Содиқни олиб келишни буюрди. Содиқ кўрка-кўрка, ранг-рўйи ўчган ҳолда вазир ёнига келди. Унинг оёғига йиқилиб кечирим сўради. Вазир Содиқни кўтариб турғазди, унга тасалли бериб айтди:

- Мен сени жазо бериш учун эмас, қўшнинг савдогарнинг ярамас киши эканлигидан хабардор бўлишинг учун қақирдим. Қўшнинг қақимчи, ифвогар бир киши экан. Бор, уйингга кет, ўзингга эҳтиёт бўл. Қақимчи, ифвогар қўшнингдан сақлан.

ИБРАТЛИ ҲИКОЯТЛАР

НОДОН СУХБАТИ

Ироқ ҳукмдорларининг бири машхур бир олимга қозилик мансабини бермоқчи бўлди, олим унинг таклифини қабул қилмади. Ҳукмдор унга тан жазосидан ҳам ортиқроқ жазо бермоқчи бўлди. Дарҳол олимни қамашга буйруқ берди. Яна бир жохил нодон кишини ҳам қамаб олимнинг ёнига қўйдирди. Бир-икки кун ўтар-ўтмас олим дод-фарёд қила бошлади. Ҳукмдорга:

- Таклифингизни қабул қиламан, мени шу жохил, нодон одам билан суҳбатдош бўлишдан кутқазинг, - деб хабар қилди. Ҳукмдор қулиб, олимни озод қилиб, қозилик мансабига тайин қилди.

ИККИ ХИЛ ТАЪБИР

Султон Маҳмуд Ғазнавий тушида ҳамма тишларининг тушиб кетганлигини кўриб, кўрқиб уйғонди. Дарҳол бир туш йўувчини қақиртириб, тушининг таъбирини сўради. У туш йўувчи мутақаббир, ўйламасдан, андиша қилмасдан сўзловчи одам эди. У Маҳмуд Ғазнавийга:

- Сизнинг бола-чақаларингиз, қариндошларингиз сиздан олдин ўлиб кетадилар. Тушингизнинг таъбири шудир, - деди.

Бу таъбир султонга хуш келмади, унга жазо берди. Иккинчи туш йўувчини қақиртирди. У туш йўувчи тадбирли, андишали, доно киши эди. Ўйлаб туриб султонга шундай деди:

- Болаларингиз, қариндошларингиздан кўра ҳам сиз узоқ умр кўрасиз.

Бу таъбирчининг сўзи Султон Маҳмудга хуш келиб, унга инъом-эхсон қилди. Сўнг султон ўз ҳузурида ҳозир бўлганларга:

- Хар икки туш йўувчининг таъбири бир хил, фақат биринчиси нодонлиги туфайли ўйламасдан, андиша қилмасдан кўпол равишда таъбир қилди, шунинг учун унга жазо бердим, иккинчиси эса доно, андишали, ўйлаб сўзловчи бўлганлиги сабабли унга инъом-эхсон қилдим, - деди.

ДЕХКОННИНГ ХАДЯСИ

Низомулмулк исмли вазир олижаноб ва одил экан. Биров ҳадя келтирса, барчага баробар бўлиб берар экан. Бир кун бири боғдон унга учта эртанги бодринг келтирибди. Вазир бирин-кетин учала бодрингни ўзи еб қўйибди-да, боғдонга минг динор инъом берибди. Вазир боғига дам олгани чиққанда унинг бир мулозими сўрабди:

- Жаноб, сиз нима учун учала бодрингни бир ўзингиз едингиз, бундай одатингиз йўқ эди-ку.

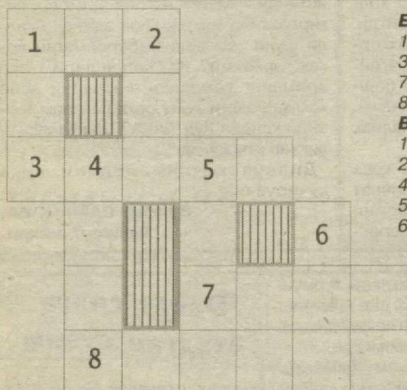
Одил вазир мулоимлик билан жавоб қилибди:

- Бодринглар тахир экан, бошқаларга берсам тахирлигига чидаёлмай деҳқонга ёмон сўз айтиб юборардилар, унинг дили озор чекарди.

(Давоми бор.)

Hilola HAMROYEVA, Navoiy shahri, 11-maktabning 8-sinf o'quvchisi.

Eniga:

- 1.Oltin fasl.
- 2.Kuchli, baquvvat.
- 3.Yog'ochi qattiq daraxt.
- 7.Tog' guli.
8. Ukadan katta.
- Bo'yiga:
- 1.Boshdagi a'zo.
- 2.Kuchli, baquvvat.
- 4.Duradgor asbobi.
- 5.Ona qo'shig'i.
- 6.Rang.

Aziza XOJIMURODOVA,
Toshkent shahri,
7-sinf o'quvchisi.

Temur UTESHOV Qoraqalpog'iston Respublikasi,
Qo'ng'iro't shahri 36-maktabning 9-B sinf o'quvchisi.

- Биз Шухрат акам билан севишиб турмуш курганимиз йўқ. Хатто бир-биримизни кўрмаган эдик. Ота-онамиз розилиги туфайли бизни тақдиримиз боғланди. Тўйдан кейин мен уни қаттиқ севиб қолдим. У худаям хушбичим, орзуимдагидан ҳам барно йигит эди. Лекин аёл кишининг севгиси билангина иш битмас экан. Шухрат акамни менинг севгим қизиқтирмасди. У хатто "Сенга кўника олмаяпман", деган ҳам эди.

У киши ерга урса кўка сапчидиганлар хилидан эди. Ростини айтсам, иккимиз икки дунё эдик. Бизнинг ҳаётимиз гўзал бўлди, десам ёлгон гапирган бўламан. Чунки Шухрат акам роса ишқмас эди. У фақат мени пул топишга ундар, ўзи эса кўчадан бери келмас, тараллабеодликдан бўшамасди. Бизда мўким туррадиған жой ҳам йўқ. Хатто ота-онамиз қилиб берган нарсалар ҳам қолмади. Кўлга илашадиғанларини сотиб битирдим. Хатто ота-онаси ва қариндош-уруғлари ҳам ундан безиб қолишган эди. У ҳеч кимнинг гапига қирмас, ўз билганидан қолмасди. Шу йиллар ичида Оллоҳ бизга икки фарзанд берди. Пулимиз йўқлиги сабабли қаровсиз ҳовлиларда, қоровул керак бўлган уйларида яшардик. Бизни ҳеч ким йўқлама, биз ҳам ҳеч кимни кига бормасдик. Одамларга қўшилишдан уялардим. Шип-шийдам уйда меҳмон кутишни тасаввур қилиб кўринг. Хатто икки фарзандим билан 2-3 кунлаб оч қолиб кетган кунларим ҳам бўлган. Лекин эрим буларга парво қилмас, виждони ҳам қийналмас эди. "Сен шундай яшашга муносибсан", - дерди ҳолос.

Эрим доимо мени отамдан пул олиб келишга жўнатар, озига кўнмасди. Отам мени ва набираларини ўйлаб пул берарди. Аммо бунинг ниҳоси бўлавермагач, пул бермай қўйди. Энди у отамларни кига бордик, дегунча жанжал кўзгарди. Аламини оларди гўё. Акаларим ҳам қараб турмасди, уларда ҳам нафсоният бор. Мени ташлаб кетмоқчи бўларди. Аммо мен тақдиримни, фарзандларим келажагини ўйлаб, унга эргашдим.

Ота-онанинг кўзида ёш, мени кузатиб қолишарди. У: "Мен эрман, гапима, сўзим-сўз бўлиши керак!" - дерди. Мен эса унга бир сўз дейишга ботина олмасдим.

У нафақат менинг жигарларимни, хатто ўз оғзини ҳам ҳўрмат қилмасди. Фақат эримни деганим учун энди ақилларимнинг ҳам мен билан ишлари бўлмай қолди.

Эрим мени бозорга чиқарар, пул топиб келсамгина нон берар, тополмасам оч ухлардим. Пул топиб келолмаганим сабаб, кўчада

БИР ЧИМДИМ

МЕХР ИСТАГАНДИМ...

қолган тунларим кўп бўлган. У ўта рашкчи эди, аммо мен кўчада қолган тунлар, бозорчилик қилиб юрганларимда бу туйғунини унутарди. "Аёл киши яхши овқатланмаслиги, яхши кийинмаслиги керак, акс ҳолда бошқа эркаларга кўз сузади", - дерди у. Мен ҳамма эрлар ҳам шунақа, деб ўзимни ишонттирдим. Унинг камчиликлари негадир мени кўпам безовта қилмасди. Ё уни севардим, ёки кўрқардим, ё мени сехрлаб олганди.

Мен фақат бир нарсани эсдан чиқармасдим - эрим мендан рози яшаши керак.

Кунлардан бир кун эрим бировнинг хотинини йўлдан урди. У билан қочиб кетди. Бу ишларни ичкилиги туфайли қилгандир, деб ўйларсиз. Менга акам қиладигани у ичмасди, чекмасди ҳам. Эрим у аёлни ҳам ижарага қўйди. Қариндошлари эримни излаб келишиб, мени роса ҳақорат қилишди. "Эрингни топ", - деб дўқ-пўписа ҳам қилишди. Хатто мени урмоқчи ҳам бўлишди. Мен эрим қаердалигини билардим, аммо чурқ этмадим. Мен севганим илоҳий туйғу деб билардим. Агар уларнинг севгиси ҳақиқий

бўлса, майли бахтли бўлишсин, дердим. Ўзим қурбон бўлсам ҳам, эримни бахтли бўлишини истардим. Чунки мен уни севардим.

Бегона аёл туфайли бахтим эрим бўлганда, мен жонсиз хайкалга айланган эдим. Ҳеч нарсани кўрмасдим, эшитмасдим ҳам. Мен ўшандаги аҳволимни тасвирлаб беришдан ожизман. Фақат бошига тушганларгина, менинг аҳволимни тушунишга қодирдирлар. Аммо одамлар кўзига лоқайд кўринишга ҳаракат қилардим. Ўз қариндошларим хатто эримнинг қариндошлари ҳам "сен дардсиз кесаксан", дейишди. Лекин мен фақат яхши кунларни кутиб, Оллоҳдан сабр тилаб яшардим. Лекин кундошим мендек эмас экан. Эримни пул топишга, яхши едириб, кийинтиришга мажбур қиларкан. Эрим унинг товодини ҳам ўпишга тайёр эди. "Кўп ҳам ширин бўлма, сотиб юборишади", деган иборанинг маъносини ўшанда тушундим. Мен ширинлигим сабаб "ютулгандим".

Шу кўргуликларим билан ҳам менда тинчлик йўқ эди. Шухрат акам мени хўрлашга ҳаракат қиларди. Мажрўх юрагимга туз сеппишни қанда қилмасди. Бир кун у менга: "Сен ҳам аёлмисан? Энди бахтимни тогдим, жуда-жуда бахтлиман", - деди. Мен унга ҳеч нарсга демадим.

Аммо у кетгачгина, икки фарзандимни икки ёнимга олиб, тонг отгунча йиғладим. Юра-

гимдаги оғриқ зардоб бўлиб кўзимдан окди. Дилимдаги бор дардимни кечаси билан тўкиб, эрталаб яна кесакка айландим. Эрим пул топишга ҳаракат қилса-да, унда на ҳўнар, на бирор ҳужжат бор эди. У безориларга ўзи билмаган ҳолда қўшилиб қолди. Унинг топган пуллари меникида турарди. У қундошим ишлатиб қўйишдан кўрқиб керагича олиб кетар, мен эса оч қолсам ҳам унинг бир сўмига ҳам хиёнат қилмасдим. Эримнинг олдида ишончсиз бўлишни истамасдим. У ҳақида ҳеч кимга ҳеч нарсга демасдим. Мен кесак эмас, темирга айланган эдим.

Орадан бир неча ой ўтиб, қундошим яна бошқаси билан топишиб кетди-ю қолди. Эрим эса яна менинг ёнимга қайтди. Эримда на уят, на афсус, на гуноҳкорлик ҳисси бор эди. Ҳеч нима кўрмагандек, ҳеч нима бўлмагандек яшай бошладик. Мен ҳам унга ҳеч нарсга демадим, кўрганларимни ёмон туш ҳисобладим, ҳолос.

Аммо эрим пул топиш учун номига "қора доғ" чаплаб улгурган эди. Бир хиёнат иккинчисини, бир ёлгон бошқасини бошлаб келавараркан. Эримнинг шерик-

лари биринкетин қўлга туша бошлагач, биз бошқа жойга кўчиб кетдик, йўқ, тўғрироғи, қочиб кетдик. Биз янглишган эдик, жиноят жазосиз қолмас экан. Биз кўчиб борган жойимизга жойлашиб улгурмай, уни қўлга олишди.

Уни олиб кетишайтганда, юрагимнинг бир парчаси у билан кетаётгандек бўлди гўё. Аммо у на менга, на болаларимга бир сўз демади. Ақалли: "Мени кечир, болаларимни асра", - дейиши мумкин эди-ку! У эса чикди-ю кетди. Хатто орқасига бир бора қайрилиб ҳам қарамади, номард... Мен бегона жойда, кимсасиз қон йиғлаб қолавердим.

Балки ҳаммасига аста-секин кўниқардим. Бу эримни қамокқа олишган, кўксимда яна бир хажжи юракча ураётганини билиб қолганимдан бери бу воқеа ҳаётимни ағдар-тўнтар қилмасмикан, деб қўрқув ичра яшаяпман. Чунки эрим фақат ўз сўзини маъқуллайди. Мени кўрқитадиган нарсга-эрим бу гўдакни тан олмаслиги-ю, менинг дилимни ҳароҳатлиши. Эрим бир гапни тугиб олади, "Нега олдинроқ айтмаган эдинг", - деб. Мен ҳеч нарсадан кўрқмайман. Фақат эрим мени ёмон-отлик қилишдан қўрқаман ҳолос.

Баъзан ўйлаб қоламан, ҳаё-ибо, тортинчоқлик мени шу қўйларга солмадимикан, деб. Айрим ҳолларда ота-онамдан ҳам норози бўламан. "Ўйдаги гап кўчага чиқмасин, жоним болам. Эринг шох бўлса, сен чўри бўл. Эрингга гап қайтарма, унга итотда бўл. У рози бўлмаса ҳеч жойга борма. Эрини рози қилган аёлдангина Оллоҳ рози бўлади, қизим", - дейишганди, мени турмушга узатишайтганда. Мен уларнинг насихатларига амал қилдим. Аммо булар эвазига эримдан нима қайтди менга? Хўрлигу, зорликлардан бошқа ҳеч нарсга!..

Мен қизимнинг мендай бўлишини истамайман. Инсонга шарму ҳаё, тортинчоқлик ҳам айрим ҳолларда панд бераркан. Ҳозир эркин ҳўшдекман, бахтлиман гўё. Бир кўнглим эрим қамокдан чиқишини истаса, бир кўнглим унинг умуман у ердан чиқмаслигини истайди. Менга озгина эътибор, зигирдаккина меҳр қийға эди-ку! Ақалли шуни ҳам аёлига беролмаган эркак, эркаким? Қариндошларим эса эримнинг қамокдан чиқишини асло хоҳлашмапти. Азиз юртдошларим, мен энди қандай йўл тутай? Шунча кўргуликлар етмасмики?!

Дилсўз кечинмаларини оққа кўчирувчи.

Зулфия САМАДОВА,
Тошкент шаҳри.

МЕНИНГ

МУНИС, МЕХРИБОНГИНАМ

Менинг муштипар, қалби дарё онахонгинам! Бугун кутлуг ёш - 63 баҳорингиз сабабидил изҳорларимни, қалбим кечинмаларининг бир қисминигина қозоғга туширишга жазм қилдим. Зеро, биз ўзбекларда туйғуллар қадрланади, пинҳон тутилади. Ҳеч бир она фарзандига ёки фарзанд ота-онасига сизни яхши кўраман, дея ошқора айтмайди. Олтимш уч баҳорни қаршилаётган умрингизнинг маълум қисмигагина на гувоҳ сифатида, бугун болаликдаги айрим хотирларим бир-бир кўз ўнгимдан ўтади.

Бугун фарзандларимизнинг хархашаларига тоқат қилолмай-

миз. Ўн икки нафар гўдакнинг, ўн икки минг оламнинг хархаша-ю инжиқликларига, ўн икки хил феъл-атворга дош берган, қалби дарё онахонгинам! Мен бугун Сизнинг бардошингизни азим тоққа қиёс қилгим келади.

Эсимда, ҳар гал ишдан қайтганимда:

- Келингми? - дея сокин сўрар эдингиз.

- Ҳа, келдим, - дер эдим.

Шу пайт кичкина укам эса бироз шўхлик қилибми, ёки гапга чечанлиги биланими:

- Ойи, келганини кўра туриб,

"келдингми?" дея сўрайсиз-а?!

Энди келаяпти, ана эндигина кўнамизнинг мулолишига келди,

- деди. Унинг гапига қулибгина кўя қолардим.

Бугун эса... бугун фарзандларим эшикдан кириб келганларини кўриб, "келдингми?" - дея савол бераман-у, аслида бу сўроқ ҳам эмаслигини, шу биргина сўз билан она ўз боласининг, жигаргўшасининг соғомон келганлигидан кўнгли таскин топибми, шодланиб ёки энтиқиб беҳитиёр шундай мурожаат қилишини энди-энди тушунмоқдам.

Соқлари қордай оппоқ, мушфиқ волидам! Юзларини бевақт ажин босган, онаизорим! Шу оппоқ толаларда бизнинг ҳам каттагина "ҳисса" миз бор эмас-

микан?! Ҳаёт чизиклари, турмуш ташвишлари акси дея аталмиш ажинлар биз учун чекилган захматлар муҳри эмасмикан...

Ўттиз олтига ҳам тўлмаган, тўсатдан тўшакка миҳланган бемор қизига "бугун анча яхшисан", - дея кўнглини кўтариб, аслида фарзандининг кундан-кунга сўлиётганидан ташқарига чиқиб юм-юм йиғлаётган онага бизнинг тасаллимиз қор қилармидики?

Камолга етган икки фарзандининг кетма-кет заволи топиши қиёс қилганим улкан тоғни-да ларзага, титроққа солди. Унинг юрагини кемирган айрилиқ доғи тоғдан оқётган дарё мисоли йилларки, кўзларни шашқатор ёшлар билан намлайди.

Фарзандлар уйли-жойли бўлиб кетишганда ҳам бири иккинчисидан кам бўлмасин, дея астагина кам-у кўстига далда бўлишингиз ҳам Сизнинг фидоийлигингиз рамзи эмасми?

Бирор нарсанинг маслаҳатини

Фақат сизга
аталган сўзим

қилсак, отангдан сўраб кўраман, дейишингиз билан ота-деган зотининг улғулигини, салобатини эслатиб қўясиз. Ота-га садокат, хўрматни Сиздан ўргандик.

Менинг мунис, меҳрибонгинам! Мен Сизни бежиз тоққа қиёс қилмадим. Бугун атрофингизда "парвона бўлаётган фарзанд-у набираларингиз тоғ бағридаги гул-у лопалар мисоли пойингизда таъзим қиладилар. Соғлиқ-омонлик, бари бутунлик тилайдилар. Тоғ бағридан чиқаётган ҳароратли Меҳр бўлогидан узок йиллар бахраманд бўлмоқни ният қиладилар.

Муборак ЖУМАОБОВА,
Хоразм вилояти,
Хонқа шаҳарчаси

Мадина Сардорга бешикетти бўлгани учун, бу икки ёшнинг бошини ота-оналар қовуштириб қўйишди. Улар севишиб турмуш қурмаган бўлишса-да, иноқ яшашарди.

Вақт ўтиб, Мадина Сардорни оталик бахтига мушарраф қилди. Чақалоққа яхши ниятлар билан "Сарвар" дея исм қўйишди. Сарвар кўлчаларини қимирлатар, аммо негадир оёқчалари секин ҳаракатланарди. Унинг бу нуқсонни етти-саккиз ойлик бўлгунча ҳеч кимга сезилмади. Ўтиришга ўрганиб, эмаклаш вақти етганда ота-она ташвишга тушиб қолишди. Кишлоқ шифокорига кўрсатишганда, уни шахар болалар шифохонасига жўнатишди.

Сарварни текширишганда ҳамма натижалари яхши чиқди. Шифокорлар: "Ўғлингизда бирорта касаллик аломати йўқ, юриши керак. Баъзи гўдақлар бир-икки ёшида эмаклаб юрган", - дейишди.

Сарвар бир ёшга тўлди. У турли сўзларни талаффуз қиладиган бўлди, аммо оёқчалари ҳамон мажолсиздай ётарди. Жонсарақ ота-онаси энди уни пойтахтдаги малякали шифокорларга кўрсатишди. Улар ҳам: "Ўғлингиз албатта юриб кетади. Фақат вақт, умид ва сабр керак", - дейишди. Шу ташхис сабаб бўлди-ю Сардор билан Мадина уни бошқа шифокорларга кўрсатишмади.

Сарвар ҳамма гапга ақли етадиган, сўзлари бийрон-бийрон сўзамол бўлди.

Уч ёшга етганда укаси Собир туғилди. У серҳаракат бола бўлиб, олти ойлигида эмаклаб, бир ёшга тўлганда атак-чечак қилиб юра бошлади. Бу орада Сарвар тўрт ёшга қадам қўйди. Уни қаерга ўтказиб қўйса, ўша ерда қимир этмай ўтирар, атрофни томоша қиларди.

Собир чопқиллаб юра бошлаганди, Сарварнинг унга ҳаваси келиб, ортидан термулиб қоларди. Жажжи юракчасидаги ўкинчи кўзларида ифода ётарди.

Мадина катта ўғлининг нигоҳига тоқат қилолмай, ичидан эзилар, илтижоларини фақат Яратганга бахшида ётарди.

Ёз ҳам эшик қоқиб кириб келди. Ҳаво дим, ўйлар иссиқ бўлганлигидан, одамлар ҳовлида, соя-салқинда ўтиришадиган бўлди. Мадина Сарварни ҳовлига, ерга кўрпача тўшаб ўтиргизиб қўярди. Укаси Со-

бирнинг атрофида чопқиллаб ўйнашларига ҳаваси келганда, унинг ўрнидан туриб югуриб кеткиси келар, аммо оёқчалари ўзига бўйсинмасди. Кунларнинг бирида кўшнисининг

ИТНИНГ

ити тасодифан Сарварнинг ҳовлисига кириб келди. Ит Сарварнинг олдида чопиб ўтаётганда, унга кўзи тушган боланинг қувончи ичига сигмай, қийқириб юборди.

- Собир, ука, қара ит. Чиройли ит экан, - шодланиб укасини қақира бошлади Сарвар. - Менга тутиб келгин.

Собир акасининг сўзини бажарман, деб ит кетидан чопди. Ит ундан қочиб, Сарварнинг атрофида айланди. Яқинига келган итни ушламоқчи бўлиб қўлларини чўзди. Аммо қўллари етмади.

- Кела қол. Илтимос, кела қол, - ялинди Сарвар кўзларида ёш халқаланиб.

Боланинг сўзларидан, кўзларидан ит унга бўйсинди. Худди ўргатилгандай, бола олдида келиб, думини ликиллатганча унинг олдида узала тушиб ётиб олди. Сарвар итнинг бошини силай бошлади. Собир ҳам акасининг қилиғини такрорлади. Ака-уканинг чуғур-чуғурига ҳовлида иш қилиб юрган Маданининг хавотир ошди. Ўғиллари олдидаги итни қўриб ҳуши учди. "Тур кет", деганча итни хайдади. Итнинг кетганидан хафа бўлган Сарвар аразлаб, йиғлаб юборди. Мадина: "Ит ўлгур ўғлимни чиндан тишлаб олибди", деб ўйлаб Сарварни олдида келди. Юпатмоқчи бўлиб:

- Тишладимиз? Қаеринги тишлади, айланай болам, - деб бағрига босганди: "Тишлагани йўқ", - деб яна йиғлашда давом этди.

Сарвар энди ҳар куни итни кутадиган бўлди. Ит ҳам уни соғингандай кунда кела бошлади. У келиши билан Сарвар қийқириб, чапак чалганча қақира, ит ҳам думини ликиллатиб унга эркаланарди. Мадина уни қўриб қувгудай бўлса қочиб кетар, аммо айланиб яна Сарварни олдида келарди. Сарвар итни силаб-сиппалар, онаси уни нималар деб эркаласа, итга ҳам ўша сўзларни айтарди.

Ит дўстининг юрломаслигини англади шеклилли, унинг эмаклашига

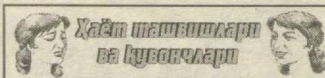
САДОҚАТИ

ёрдам бермоқчи бўлди. У боладан сал олдинроқ эмаклагандай судралар, думини ликиллатиб, «менга етиб ол» дегандай болани кутиб турарди. Сарвар итни ушлаб олмоқчидай қўлларини чўзди. У зўр бериб олдинга интилди. Сўнгра уринишлари бекор кетганидан алам қилиб йиғлаб юборди.

Мадина ўғлининг чинқирғидан ваҳимага тушди. Боласининг олдидаги итга кўзи тушиб, бақирганча қарғай кетди. Ит ундан қочди. Мадина кўшнисига уни боғлаб қўйишини тайинлади.

Шу-шу ит энди уларни безовта қилмади. Сарвар итни ҳар куни кутукта маъюсланиб қолди. Ҳеч кимга, ҳаттоки укаси Собирга ҳам гапирмай қўйди. Томоғидан ҳеч нарсаси ўтмас, фақат ўша эски жойида, итни кутиб қоронғу тушгунча ўтирадиган бўлди. Охири бетоб бўлиб, тўшакка миҳланди. Онаси ўғлидан хавотирланиб, уни шифокорга кўрсатди. Шифокор: "Қамқонлик, дармонсизлик оқибати", - дея ташхис қўйди. Кучли овқатлар, яхши парвариш кераклигини тайинлади.

Мадина ўғлини овқатлантирмоқчи бўлиб олдида келса, Сарвар ўзини

ухлаганга солар, кўзларини юмиб оларди. Онаси бунга сезса-да, унинг бошини силаб, пешонасидан ўпди. - Меҳрибонгинам, паҳлавон бўлиш учун овқатланиш керак Мазалигина шўрва қилувдим. Ичасанми? - сўради эркалаб онаси.

- Йўқ, - кўзларини очмасдан жавоб қайтарди Сарвар.

- Овқатланмасанг яхшимас. Ёки бошқа нарсаси егинг келаяптими? - ўғлига синовчан қоқиб сўради Мадина.

- Ойи, ҳалиги ит бор-ку, - Сарвар кўзларини онасига тикиб зорланди. - Ўшани жуда соғиндим. Бизнинг ҳам итимиз бўлишини жуда хоҳлардим.

Мадина ўғлини бағрига босаркан, нега унинг бетоб бўлиб қолганига тушунгандай бўлди. Қўшнисидан итни уларга вақтинча бериб туришини илтимос қилди. Бир hafta боғланган ит, ўзини Сарварларникига урди. Ҳар доим икки дўст учрашадиган жойга бориб, болани излади. Ерни ҳидлаб, ақиллади.

Мадина ўғлини ҳовлига олиб чиқди. Итни қўриб, Сарвар қувонганча онасининг юзларидан ўпди. Ит болани анча соғинган кўрнадиган, чопиб келганча Маданининг оёқларига суйқаниб, эркаланди. Дўстининг юзларидан ялади.

Сарвар ит билан яна эмаклаш дарсини ўта бошлади. Ит боладан узоқроқ судралар, унинг етиб олишини кутиб турар, бола етиб олса, яна сурилиб-сурилиб узоқлашар, дўстининг унга етиб олишини кутиб, думини ликиллатарди. Сарвар қизариб-бўзариб, қийналса-да, судралиб итга етиб олар ва чарчаб чўзилиб қоларди. Бунга кўрган ит ҳам қаттиқ чарчагандай чўзилиб ётиб оларди.

Орадан кунлар, ҳафталар ўтиб Сарвар эмаклашни ўрганди. Энди ит болага тик туришни ўргата бошлади. Бу орада ёз ҳам тугади.

Сардор билан Мадина орзу қилган кун ҳам етиб келди. Беш ёшга ақинлашиб қолган Сарвар юра бошлади.

Уларга ҳақиқат мўъжиза ва меҳрини чидам ва жасоратни онгсиз, деб аталмиш ҳайвон ўргатганди.

Ҳақиқий мўъжиза сенинг йўлингда, Балки остонанг кутиб турганди. Ушолсанг бир умр бахтинг қўлингда, Сабрининг олтини доим ўзингда.

Зухро ХОЛМУРОВА, Қашқадарё вилояти.

ТУГМАЧАСИ ЙЎҚ КАЛИШ

Маман бобо эшагини ниқтаб-ниқтаб кетаётса, олдида бир бола чиқиб салом берибди.

- Ҳа, бобо, қаёққа кетаяпсиз, янги калишларни кийиб?

- Пайзиллабойникига тўйга, болам.

- Ҳм, калишингизни йўқотиб қўйманг, тагин?

Бобо ҳушёр тортиб, қулогини динг қилибди.

- Ҳозир тўйларда калишлар йўқолаётганимиз. Борсангиз, ўтирган жойингиздаги кўрпачанинг тагига тикиб қўйинг, ҳўпми?

- Бахай, яхши айтдинг...

Бобо худди шундай қилти. Лекин тўйчилик эмасми, келди-кетди бўлиб, ўртада ўтирган бобо тўрга сурилиб қопти. Бир пайт фотиҳа ўқилиб, ҳамма ўрнидан кўзгалдибди. Бова кўрпача остини қараса, ўзиники ёнида яна уч-тўрт калиш, ҳаммаси янги. Шошиб бит-

тасини кийибди-да, йўлга тушибди. Шунда ортидан биров қақирибди.

- Бова, тугмачаси бор калиш сиздами?

Маман бобо қараса, кийиб олган калиши, четига тугма қадалганмиш. Уни эгасига бериб, махсичан ортига қайтибди. Эркалардан бўшаган ўй аллақачон хотин-халажга тўлган. "Ўзимни танитиб шарманда бўлмай", - деб Маман бова эшик ортида туриб бақирармиш: "Қимдаким тугмачаси йўқ янги калишни топса, тўй эгасига ташлаб кетсин, эртага келиб оламан!"

АЁЛНИ "ЖИЛОВЛАШ" УСУЛИ

Мана бу воқеани Сарқип-чокликлар ҳали-ҳали гапириб юришади.

Шу кишлоқлик Андақул акани хотини жуда иззат қилар, аёли учун эрининг гапи гап, сўзи-сўз эди. Уларнинг турмушига ҳавас қилган Облоқул ака бир куни уни йўлда

тўхтатади.

- Жўра, хотининг сенинг ҳурматингни жойига қўяди. Бизнинг аёлимизга эса гап уқтириб бўлмайди. Нукул ўзиникини маъқуллаганини маъқуллаган. Аёлни жиловлаб олишнинг йўлини менгайм ўргат.

Шунда Андақул ака гапириб беради:

- Тўй кечаси келин билан ёлғиз ўтирганимизда янгам менинг ишорам билан бир мушукни эшикдан киритиб юборди. Мен ҳалиги мушукнинг бўйнидан қаттиқ қисдим-да, деразадан ташқарига улоқтирдим. Мушукнинг ахволини қўриб хотиним "вой" деб юборди. У ўшандан бери мендан кўрқади.

Облоқул ака дўстининг тadbирини ўзича қўлламоқчи бўлади. У хотини билан ўтирганида пайт пойлаб қўйнидан бир мушукни чиқаради. Сўнг уни бўйнидан ушлаб, ташқарига қараб отади. Хотини бунга қўриб, масхараомуз қулади ва "Келиб-келиб кучингиз шу мушукка

етдимиз? Сатқай эркак кетинг-е!" - дейди.

- Хотинимни энди йўлга солиб бўлмас экан, - дея нолибди у эртасига.

- Э биродар, болани ёшдан, хотинни бошдан маҳкам ушлаш керак! - дебди бунга жавобан Андақул ака.

ТАСОДИФИМИ Ё КОНУНИЯТ?

Галақалақликларнинг ай-тишларича, Сайтқул йигитлигида қўшни кишлоқдаги Норгулнинг шунчалик яхши қўрган эканки, бировнинг тилидан ана шу қизнинг отини эшитсам қизариб кетаркан. "Ҳаттоки Норгулнинг исминиям бошқалардан қиз-ғонарди", - дейишди ҳалихануз кексалар. Нимадир бўлиб, Сайтқул армияга кетганида отаси Норгулни узоқ жойдаги қариндошининг ўғлига узатиб юборади. Аскарликдан қайтиб, бу хабарни эшитган йигит ўшанда нақ жинни бўлаёзган

"Еттиқишлоқ" ҳангомалари

экан!

Йиллар ўтиб, ёшлик воқеалари унутилади. Сайтқулнинг ўғил-қизлари улғайгач, шахарда ўқиш учун бирма-бир жўнаб кетишади. Ота орзу-хавас қилиб катта ўғлини кишлоқдаги бир қизга уйлантирмоқчи бўлади. Шунда ўғил янгасига: "Айтинг, овора бўлишмасин, кишлоғимиздан уйланмайман, курсимизда ўқийдиган бир қиз билан ахдлашганмиз", - дейди. "Ўғлим ҳам ўзимдай ғафлатда қолмасин, тезгина ўша кўнгил қўйганига унаштирай", - дейди ота ва аёли билан маслаҳатлашиб, эртасига қизниқига одам юборади. Суриштириб билишсаки, бўлғуси келин... бир пайтлар Сайтқул акани ақлдан оздирган ўша Норгул онанинг қизи экан!

Гулчехра ЖАМИЛОВА

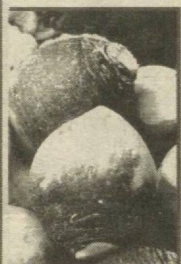

Шифобахш сабзавотлар

Кўп миқдорда сабзи истеъмол қилиш кўзни равшан қилади, дейишади. Кун бўйи компьютерда ёки кўзни чарчатадиган ишда ишлайдиганлар ҳар кун нонуштадан 15-20 дақиқа олдин стаканининг 1/3 қисмида сабзи шарбати ичиб туришлари керак. Унга оз-оздан олма ва қизил лавлаги шарбати қўшсангиз фойдаси янада ортади. Бунинг ишонч билан айтишимнинг сабаби, салкам 30 йилдан бери мактабда ўқитувчилик қиламан. Ҳар кун қанча ёзув-чизув, дафтар текшириш бор. Лекин ҳалигача кўзимдан нолиган жойим йўқ. Чунки ҳар кун сабзи шарбати ичиб тураман.

✦ **Тахрибаларнинг тасдиқлашича,** қизил лавлаги ўзининг озукавий ва шифобахш хусусиятига қўра, сабзавотлар ичида қарама ва сабздан кейин учинчи ўринда турар экан.

Ҳар кун эрталаб 0,5 стакан лавлаги шарбати ичиб туриш, жигар ва буйракда тош

тўпланишининг олдини олади. Шунингдек, у қорин дам бўлишдан азият чекадиганлар учун ҳам фойдали.

✦ **Қизил лавлаги** таркибидagi йод моддаси холестилин алмашувини яхши-ласа, магний қон

томирларини кенгайтиради. Демакки, танада қон айланиши яхшиланади.

Уни мунтазам истеъмол қилиш, асаб тизимини мустаҳкамлайди, хотирани яхшилайди, қон босимини меъёрлаштиради.

✦ **Кўпчилик аёллар** циститдан азият чекадилар. Дорихоналарда сотиладиган бир-биридан қиммат халдорилар эса аксарият ҳолларда оғриқни маълум муддатга қолдиради, холос. Халқ табобатининг шаходат-беришича, циститни куйидагича даволаш мумкин:

Ҳар кун ўртача катталиктидаги пиёз ва худди шундай олмани майда тўғраб, бир чой қошиқ асал билан аралаштириб, ярмини эрталаб, қолганини кеч-қурун оч қоринга ейиш керак. Бу усулда даволашни то шифо топганингизга ишонч ҳосил қилгунингизча давом эттиринг.

Нилуфар СОДИҚОВА,
Навоий вилояти.

Ариқ бўйида ялпиз

Қадимги юнонлар ва римликлар ялпиз хиди инсоннинг ақлий қобилиятини оширади, деб ҳисоблаганлар. Ялпиз сувидан эса атир ўрнида фойдаланишган. Уни турли касалликларни даволашда қадимдан ишлатиб келадилар. Мен ҳам ялпизнинг шифобахш хусусиятлари билан боғлиқ ўзим билган бир неча рецетпларни «Оила ва жамият» газетаси мухлислари билан ўртоқлашмоқчиман.

✦ **Майдаланган ялпиз** баргидан икки чой қошиқ олиб, устига бир стакан қайноқ сув қўйинг ва дамлаб қўйинг. Ярим соатдан кейин сүзиб олиб, кун бўйи бир култур, бир културдан ичиб турсангиз юрак, бош оғриғи, ошқозон ичка фаолиятининг бузилиши касалликларини даволашда ёрдам беради.

Овқат ҳазм бўлишини яхшилаш, ичка касалликларини даволашда ёрдам беради. Овқат ҳазм бўлишини яхшилаш, ичка касалликларини даволашда ёрдам беради. Овқат ҳазм бўлишини яхшилаш, ичка касалликларини даволашда ёрдам беради.

✦ **Ялпизнинг янги узилган барглари** кичикроқ шишага солиб, устига сирка(уксус) қўйиб қўйсиз, бемалол нашатир спирти ўринини босади. Уни ҳушдан кетган одамни ўзига келтириш учун хидлатиш мумкин.

✦ **Кўз қизариши,** қондалаш бўлиши ва чарчашининг олдини олишда ҳам ялпиз яхшигина ёрдам беради. Ялпизнинг эзиб олинган суви, асал ва оддий ичимлик сувидан тенг миқдорда олиб аралаштирасиз. Тайёр бўлган суюқликдан ҳар кун эрталаб ва кечқурун кўзларингизга икки-уч томчидан томизиб турсангиз, улар янада равшанлашади.

Каримжон БОБОМИРЗАЕВ,
Пахтачи тумани

Ярага туз сепинг

Биз аёллар қозон-ўчоқ, пишир-қуй-дир билан бўлиб, қайноқ сув, чой, шўрва ёхуд бошқа суюқлик тўкилиб, ёки қизиқ турган қозонни, товани бехосдан ушлаб олиб қуйиб қолишимиз одатий ҳол. Бундай пайтда мен шундай йўл тутаман: қуйган жойни водопровод жўмрагидан оқиб турган совуқ сув тағида 5-8 дақиқа ушлаб тураман, сўнг унга туз сепаман. Қарабсизки, кўрмагандек бўлиб кетаман.

✦ **Тишларимни** ювганимда нуқул мил-ларим қонар эди. Бунинг ҳам давоси ўзимизнинг ош тузи экан. Им-кони бўлса, ҳар сафар овқатлангандан сўнг, бўлмаса эрталаб ва кеч-қурун тиш ва милларингизга майда тузни 2-3 дақиқа ишқалаб туринг, сўнг илиқ сувда чайиб ташланг. Овқатлангандан сўнг оғзингизни илиқ тузли сувда чайишни қанда қилманг. Бунинг яна бир фойдали томони - оғиздан қўланса хид келишини йўқотади.

✦ **Кўз, қиш ва эрта ба-ҳорда тумов** ва грипп безовта қилмаган одам қолмайди ҳисоби. Тумов ўзини сездириши билан бир пиёла ароққа туз солиб ичиб юборинг. Туз эритилган ароққа сув қўшиб томоқни чайиш, бўйин ва елкаларга суриб компресс қилиш ҳам мумкин.

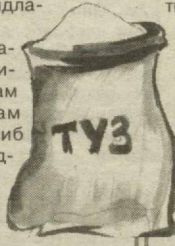
✦ **Баданини тоблаш,** тери тоза, силлик ва соғлом бўлиши учун эрталаблари тузли сувда артиниш, чўмилишдан олдин баданини ана шундай сувда ҳўланган сочик билан яхшилаб артиш соғломлаштирувчи таъсир кўрсатади.

✦ **Пайлар тортишганда** кўпни кўрган момоларимиз, синиқчи табибларимиз унга туз солиб, суюқ хамир тайёрлашади ва оғриётган жойига суриб, устидан бинт билан боғлашади. Уша жойни иссиқ сақлаш учун шарф билан ўраб қўйган маъқул.

✦ **Ортимизнинг ёзи иссиқ,** киши ҳам совуқ эмас. Оёғи терлаб юрадиганлар ҳам шунга яраша анчагини. Уларга маслаҳатимиз оёққа тузли ванна қилиб туриш керак. Бунинг учун икки ош қошиқ тузни 0,5 литр сувда эритиб, унга оёқни солиб турсангиз тез кунда фойдасини сезасиз.

Хуришда КАМОЛЖОНОВА,

Сирдарё вилояти.

Кўпроқ енг қовоқ

Кексаларимиз «Фойдали нарса арзон бўлади», дейишади. Ростда, ҳеч турпнинг қиммат бўлганини кўрганмисиз? Ошқовқоннинг-чи?

✦ **Халқ табобатида** ошқовқокдан буйрак ва жигар касалликларини даволашда кенг фойдаланилади. Айниқса, сариқ касаллиги билан оғриган беморларга кўпроқ қовоқ ейиш тавсия этилади. Ўз тажрибамдан келиб чиқиб бир гапни айтмай: қирғичдан ўтказилган қовоқни хомлай еб турсангиз, ошқозон-ичак хасталиклари ва қорин дам бўлиши нималигини унутиб юборасиз. Бунда ҳар кун 0,5 кг. қовоқни қирғичдан ўтказиб, ярмини эрталаб оч қоринга, қолганини эса тушликда ейиш керак. Тўри, дастлабки кунлари ошқозонингиз қулдираб, безовта қилиши мумкин. Лекин тез орада у ёлганган мотордай бир меърада ишлаб бошлайди. Агар хомлай ейишга кўнглингиз тортмаса, қунига 2 кг.гача бўлган ёки духовкада димлаб пиширилганини истеъмол қилиб туринг.

Димлаб пиширилган ошқовоқ эркакларда қондаги холестерин миқдорини камайтириш ва простатитни даволашда ҳам самарали восита ҳисобланади.

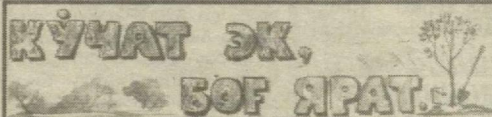
Нуриддин ШАМСИДИНОВ,
Бухоро вилояти

Бизнинг фитобар

✦ **Қонни тозалашда** ўзимизнинг қичитки ўт яхши восита ҳисобланади. Бир ош қошиқ қуритилган ўтга бир стакан қайноқ сув қўйиб 1 соат дамлаб қўйинг. Ҳар кун 3 маҳал, овқатдан олдин 1/4 стакандан ичиб туриш керак. Эслатиб ўтамиз, бу дамламани қони тез қуюлиб қоладиган кишилар ичиши мумкин эмас.

✦ **Ҳар кун булғор қалампирини** сиқиб олинган шарбатдан 2 стакандан ичиб туриш ҳар доим ёш ва гўзал бўлиш истагидаги аёллар учун гоёат фойдали. Чунки, қалампир таркибида кремний кўп бўлиб, у сочларни қуюқ ва жилвақор қилади, тирноқларни мустаҳкамлайди, терини юмшатади ва яшартиради.

Салимаҳон ОРИПОВА,
Тошкент шаҳри

Мевали дарахтлар ўтказиб боғ яратишни ният қилган одам, аввало, экадиган кўчатларининг қандай тупроққа, ҳаво ҳароратига, намликка мойиллигини, томирларини тикка ёки ён тарафга ёйиб ўсиш хусусиятларини эътиборга олиши керак. Чунки эккан кўчатингизнинг эртага томир отиб қўқариб кетиши, ҳосилдорлиги кўп жихатдан шунга ҳам боғлиқ бўлади. Масалан, олхўри қурғоқчиликка чидамли бўлса, олма ва нок, аксинча, чидамсизроқ.

Юртимизнинг тез-тез ша-

моллар бўлиб турадиган ҳудудларида боғ атрофини девор ёки манзарали дарахтлар билан ўраган маъқул. Негаки, муттасил шамоллар тупроқнинг тез қуруқлашиб қолишига олиб келади. Баҳорда дарахтларнинг гуллари, кейинроқ эса меваларини тўкиши, асалариларнинг бемалол учолмаслиги туфайли яхши чангланмаслик эса ҳосилдорлигининг кутилганидан камроқ бўлишига сабаб бўлади.

✦ **Бизнинг юртимизда** кўчат одатда баҳорда экилади. Сиз ҳам шундай қилмоқчи бўлсангиз, ерни ҳозирдан тайёрлаб

қўйверсангиз зарар қилмайди. Бунинг учун боғ учун мўлжаллаган ерингизга маҳаллий ўғит, яъни гўнг, суперфосфат, аммиакли ўғитлар солиб, чуқур қилиб ағдариб қикинг. Шўр сувлар ернинг юза қисмига яқин жойларда шўр ювиш, ёзда қурғоқчил бўладиган ҳудудларда яхоб суви бериш ҳам фойдали.

✦ **Агар сиз кўчатни ҳозир экиш ниятида бўлсангиз,** ерни ўғит солиб, чопиб тайёрлаганингиздан сўнг қуйидаги тавсияларимизга амал қилган ҳолда ниҳолларни ўтказишингиз мумкин:

Аввало, кўчатларни девор ёки бинолардан камиди 3 метр узоқликда эккан маъқул. Қолаверса, олма ва нокнинг йирик дарахтлари навларини кўчатлар орасида 3-4 метр, паст бўйли навларини 2-2,5 метр, олхўри ва ги-

лосни эса 2-3 метр оралик ташлаб экиш керак. Турли мевалар кўчатларини аралаштириб экишда эса оралиқни навларга қараб 2 метрдан 4 метргача қилиб белгилайсиз.

✦ **Кўчат ўтказиш учун** чуқурча тупроқ хусусиятларидан, ниҳолнинг илдизлари узунлигидан келиб чиқиб қавланади. Бунда ернинг юқори қатламиндан олинган тупроқ чуқурчанинг бир томони-га, қуйи қисмидан олингани бошқа томонига уйиб қўйилади. Уларни аралаштириб юбормасликни маслаҳат берамиз. Чунки кўчатни экаётганингизда чуқурчага тупроқнинг айнан ўша минерал ва маҳаллий ўғитларга бой бўлган юқори - гумусли қатламини биринчи ташланади. Бу кўчатнинг тупроқдан керакли озиқ моддаларни олишида ва

баравж ўсишида муҳим омиллардан бири ҳисобланади. Устидан 3-4 литрлар чамаси сув қўйиб, сув сингиб кетгач, кўчатнинг илдизлари яхшилаб ёпилади.

✦ **Богни минерал ўғитлар билан** озиқлантиришнинг ҳам ўз тартиб-қоидалари бор. Аммиак, нитрат ва карбамиднинг эрта баҳорда, қузда эса қумлоқ ерлардан бошқа барча тупроқларга аммиакли ўғитлар солиш тавсия этилади. Ёзда тупроқ хусусиятларидан ва эҳтиёждан келиб чиқиб селитра билан озиқлантирилади. Агар селитра бўлмаса, уни аммиак ёки карбамид билан алмаштириш мумкин.

(Давоми бор.)

Саҳифани Дармон тайёрлади.

(Боши ўтган сонда)

■ Оёқ панжаларининг усти, ёнларидаги нукталар юқоридан пастга қараб бош ва кўрсаткич бармоқлар билан уқаланади. (5-и расм)

■ Охирида эса оёқнинг остки қисмидаги нукталар 3 секунд давомида бош бармоқлар билан босиб уқаланади. Уч марта такрорланадиган бу муолажа тоvon олди-га жойлашган нуктани қаттиқ-қаттиқ босиш билан якунланади. (5-и расм)

КЎКРАК ҚАФАСИНГИЗ ҚАЛАЙ?

■ Кўкрак қафасидаги 4 та даволовчи нукталар икки қовурғанинг ораллигига жойлашган. Улар пастдан юқорига қараб 3 секунддан уқаланади. (7-а расм)

7а

ТУРЛИ КАСАЛЛИКЛАРДА

8а

■ Жигар хасталигининг олдини олиш учун ҳар куни эрталаб ўридан турмаган ҳолда қуйидаги машқ бажарилади. Ўнг қўл жигардан юқорироққа қўйилиб, чап қўл билан ёпилади ва 3 секунддан ўн марта босилади. (8-а расм)

8б

■ Тумовда бўйиннинг ўнг ва чап томонида жойлашган нукта 1-2 секунд давомида бош бармоқлар билан қаттиқ-қаттиқ босилади. (8-б расм) Сўнг ҳар иккала қўлдаги кўрсаткич бармоқлар билан буруннинг икки томонидаги 3 нукталар босилади. (8-в расм)

8в

■ Қон босими ошганда - бўйиннинг олди қисмида жойлашган, томир уриши аниқланадиган жойдаги нуктани топиб (8-г расм) 10 гача санаб босиб турилади. Сўнг бу нуктани яна бир марта босиб муолажа тўхтатилади.

УҚАЛАБ ДАВО ТОПИНГ!

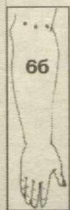
ҚўЛЛАРНИ ДАВОЛАЙМИЗ!

■ Қўллارни уқалаш қўлтиқ остидан бошланади. Ўнг қўл қафти юқорига қаратилиб кўтарилади. Букилган жойдаги нукталарнинг ҳар бири 5 секунддан уқаланади. Бу муолажа беш марта қайтарилади. (6-а расм)

6а

■ Чап қўл ҳам шу ҳолатда кўтарилиб, қўлтиқдан то тирсак чуқуригача қўзилган жойдаги 6 нукта уқаланади. (6-б расм)

6б

■ Қўлнинг тирсакдан ичга букиладиган қисмидаги 3 нуктанинг ҳар бири 3 секунддан босиб уқаланади. Муолажа уч марта қайтарилади. (6-б расм)

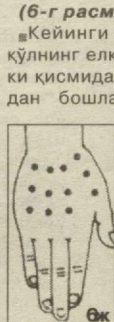
■ Тирсакнинг сал пастки қисмидан то қўл учигача қўзилган жойдаги 24 нукта белгиланади. Ўнг қўлнинг бош бармоғи билан ҳар бир нукта 3 секунддан босиб уқаланади. Сўнг чап қўл билан ўнг қўлдаги нукталар уқаланади. (6-в расм)

6в

■ Қўлтиқ остидан кўкрак қафаси бошланадиган жойга (ключица) бўлган йўналишда уч зарур нукта бор. Шуларнинг ҳар бирига бармоқни кўндаланг қўйиб, уч марта муолажа қайтарилади. (6-г расм)

■ Кейинги муолажа қўлнинг елкадан бошланадиган устки қисмидаги 6 нукталарни уқалашдан бошланади. Ҳар бир нукта уч секунддан босиб уқаланади. (6-д расм)

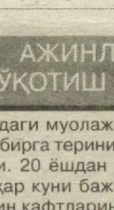

6д

■ Кафтининг устки қисмидаги 12 та нукта ҳам қўлнинг бош бармоғи билан уқалаб, муолажа қилинади. (6-ж расм)

■ Қўлдаги бармоқларни уқалаш анчагина мураккабдир. Чунки панжаларда ва уларнинг орасида 76 та нукталар жойлашган. (6-е расм)

■ Асосийи шундаки, бу нукталар ички аъзолар билан боғлиқ бўлганлиги учун муолажаси танадаги барча аъзоларни ҳам даволайди. Уқалаш ўнг қўлнинг кўрсаткич бармоғидан соат мили йўналишида устки нукталардан бошланади. (6-з расм)

6е

■ Сўнг ўнг бармоқларнинг ёнидаги нукталар уқаланиши керак. (6-и расм)

6и

6з

Юрак хасталиклари билан оғриган беморларнинг жимжалоғи қийшайган ва яхши бўлмайдиган бўлганлиги учун улар бу муолажа билан кўпроқ шуғулланишлари керак. Бу эса юрак, қон томир хасталиғи тизими фаолиятига яхши даволайди. Жимжалоқдаги нукталар жигар, ўрта бармоқдагиси ичка фаолиятини яхшилаб, қон босимини пасайтиради. Агар ошқозонга боғлиқ муаммолар бўлса, унда кўпроқ кўрсаткич бармоқдаги нукталар уқаланади. Бош бармоқдаги нукталарни уқалаш эса бош оғригини қолдириб, мия фаолиятининг яхши-ланишига ёрдам беради.

6и

■ Чап қўл кафтидаги 3 та нуктани ҳам 3 секунддан уқаланган кифоя. Сўнг ўнг қўл ҳам шу тахлитда уқаланади. Бу муолажа ҳам уч марта такрорланади. (6-к расм)

6к

■ Чап қўл кафтидаги 3 та нуктани ҳам 3 секунддан уқаланган кифоя. Сўнг ўнг қўл ҳам шу тахлитда уқаланади. Бу муолажа ҳам уч марта такрорланади. (6-к расм)

АЖИНЛАРНИ ЙЎҚОТИШ МУМКИН

Қуйидаги муолажа ажинларни йўқотиш билан бирга терини ёшартириб, тетиклаштиради. 20 ёшдан ошганларга бу муолажани ҳар куни бажариш тавсия этилади. Олдин кафтларингизни бир-бирига ишқалаб киздириб олинг ёки бармоқларингизни қайноқ сув остида тутиб туринг. Чунки бу муолажа бажарилаётганда бармоқлар совуқ бўлмаслиги керак.

9а

КЎЗ МУШАКЛАРИ ҚУВВАТИНИ ОШИРИШ

1. Бармоқларингиз учи билан қовоғингиз устидаги нукта 3-5 секунд босилади. (9-а расмдаги 1 нукта)

2. Кўзнинг пастки бурчагидаги нукта босиб уқаланади. (9-а расмдаги 2 нукта)

3. Қошлар бошланадиган жойдаги нукталар уқаланади. (9-а расм, 3 нукта)

4. Кўзнинг ички бурчагидаги нукталарни уқалаш керак. (9-а расм, 4 нукта)

5. Бош бармоқлар 9-а расмда кўрсатилгандек 6-уқалаш чизиги бўйлаб ҳаракатлантирилади (қошнинг паст томонидан кўзнинг ички бурчаги томон). Бармоқлар учини пастдан юқорига йўналтирган ҳолда босилади.

9в

6. Бармоқлар елпиги шаклида очилиб, бир вақтнинг

9г

сал-сал босилади. (9-в расм)

Юқори қовоқлар учун машқлар.

Бармоқ ёстиқчаларини қошнинг пастки қисмига қўйиб, қаттиқ босиб, қошлар кўтарилади. Кўзлар юмилган ҳолда 5 гача саналади.

Пастки қовоқлар учун машқлар

Ҳар иккала қўлдаги тўртта бармоқ ёстиқчаларини пастки қовоқ остидаги суякка босиб (аввал секинроқ, кейин эса қаттиқ) бешгача санаб сўнг кўзлар очилади.

Кўз атрофидаги унча чуқур бўлмаган ажинларни йўқотиш учун ҳар куни юзни ювиб, бармоқларнинг учи билан кўз атрофида бирорта ўсимлик ёғи сурилади. 15-20 минутдан кейин эса қорғоз салфетка билан артиб олинади. Сўнг 3-5 минут давомида кўз бурчагидан 1 сантиметр узоқликда жойлашган нукталар босилади.

Маслаҳатлар:

■ Юз терисига бир ҳафтада 1-2 марта қуйидагича тайёрланган ёғли ниқоб қўйинг. Бир чой қошиқ ўсимлик ёғини бугда сал илитгач, икки бўлак пахтага шимдириб, юмилган кўз устига босилади. 20 минутдан кейин салфетка билан артилади.

■ Кафтдек келадиган иккита халтача тикиб, ичи қуриштирилган мойчечак (ромашка) гули билан тўлдирилади. Устига қайноқ сув қўйиб, сал сиқилган илиқ халтачалар кўз устига босилади. 25 минутдан кейин олинади.

Саҳифани Саида ва Басира тайёрлашди.

А жабтовур бу тушнинг тўлиқ тафсилоти ва ечимини иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси, раҳматли катта тоғам Исмаилов Қосимовдан эшитган эдим. У киши Тошкентдек шаҳри азимнинг Кўкча даҳасида яшаб, серфарзанд бўлиб, уларнинг ҳаммасидан тиниб-тиничган, маҳалланинг бамаъни оқсоқолларидан эдилар. Гарчи ўзлари узоқ йиллар мобайнида темир йўл корхонасида оддий таъмирловчи бўлиб ишлаган эсаларда, аслида халқ орасида "катта уста" деб танилган

ХОСИЯТЛИ

туш
таъбирномаси

эдилар. Уларнинг қўллари билан қад кўтарган синчли ёки пахса деворли иморатларни сувоқдан кейин кўрган одам, кўзларига ҳеч ишонмас ва "ғиштин уй-ку!" деб ажабланарди.

Не бахти, тоғамиз вафот этишларидан бир неча йил аввал мен улардан қўйдаги галати туш тўғрисидаги ҳикоятларини эшитиб, ёдимда сақлаб қолдим.

- Айтиб берсам, балки ишонгинг келмас, ҳар ҳолда мен кўрган туш аслида шундай бўлган, деб гапни бошладилар тоғам. - Дастлаб бундан 5-6 йил бурун, кечаси ухлаб ётиб, тонга яқин туш кўрдим. Ҳовлимиз саҳнида кўриб кўз қувнайидиган, оёқлари узун ва ёллари тўзиб турган оқ тулпор пайдо бўлди. Гарчи у гижинглаб турган бўлса-да, менга осонгина тутқич бера қолди ва севинч билан уни силаб-сийпаб, бир интилганда устига миниб олдим. Шундан кейин уйғониб кетдим. Ўрнидан турдим, таҳорат ушатиб, боғдоҳни ўқигач, нонуштадан сўнг ишга кетдим. Хизматга келиб, ишга киришдим. Бир маҳал десанг, атрофидоғилар "Сени ҳўжайин ҳузурига чақираяпти" деб қолди. Мен шошилмасдан юз-қўлимни ювиб, уст-бошимни тозалаш билан бундан ва идорага кириб бордим.

Негадир ҳар доим жиддий юрадиган идора бошлиғи, бу сафар менга галати назар билан, қўлимсиз раб қараган, "Ўртоқ Қосимов, анча йилдан бери машина олиш учун навбатда турар экансиз, ҳўжатларингизни тезда жамланг, сизга "Жигули" берадиган бўлди", - деб қолди. Қувонгимдан уйга қандай етиб келганимни ҳам эслолмайман. Оиламизда тўй бўлиб кетди. Шунда тушимдаги тулпорни эсладим.

Орадан бир йил ўтгач, мени ўзига махлиё этиб сўнгра қувонтирган ўша оқ тулпор яна тушимда намоён бўлди. Ҳамон ўша бақувват қиличдек оқ от кишаб, мен томонга йўртиб кела бошлади. Яқинимга келгач, бўйнидан қучиб, ёллари синиладиган бир сапчиб устига миндим. Тулпор юриб кетди-ю, менинг ҳам кўзларим уйқудан очилди.

Анчагача ҳаёлга берилиб ётдим. Сўнгра ишга оталандим. Шу куни поезд гилдиракларини мойлаб, солаб, гивирсиб юргандим; идорадан хабарчи келди. Ишимни ташлаб, идорага қараб кетдим. У ердаги хонада галлашиб ўтирган бошлиқлардан бири ўрнидан туриб, менга яқин келди ва қўлимни сиқиб, "Ўртоқ Қосимов, узоқ йиллик яхши хизматларингизни инобатга олиб, маъмурият сизни мукофатлашга қарор қилди. Табриклаيمان!" деса бўладими?! Атрофдоғилар ҳам қўл олишиб қўтлашди.

Ҳамкасблар, дўст-ёрлар кейинчалик қариндош-уруғ, маҳаллақуй дегандек... Ахир, орден олиш у пайтлар ҳазил гап эмасди-да!

Мен ҳам шодландим ва дам-бадам ичимда "Бу оқ тулпорнинг хосияти" деб, ўзимни ишонтирар эдим.

Орадан бир неча йил ўтиб оқ тулпор учинчи мартаба тушимга кирди. Қизик, негадир бу сафар у бир ҳойда тинч туролмас, катта ҳовлида у ёқдан-бу ёққа югурар, кишаб ва мени ҳам ўзига яқинлаштирмас эди. Атрофидоғилар пайдо бўлиб қолган марҳум қариндош-уруғлар менга далда беришиб, отта минишимни талаб қилишар, аммо безовта тулпорни туттиш осон эмасди.

Шу алфозда уйғониб кетдим ва пешонамдаги терларни артдим. "Ёрабим, буниси не синоат бўлди экан?" деб қайта-қайта ўзимдан сўраганча ишга кетдим. Орадан бир неча кун ўтди ва баногоҳ яна мени ҳўжайин йўқлаётганини айтиб қолишди. Икки ҳаёл билан идорага бордим.

- Ўртоқ Қосимов, сиз учун яна бир янгилик, - деди бошлиқ. - Аммо бу ҳақда бошқаларга ҳозирча гапириб юрманг. Уруш қатнашчиси, узоқ йиллардан бери шу даргоҳда яхши ишчи сифатида хизмат қилиб келаётганлигини ҳисобга олиб, сизни яна мукофотга тавсия этди. Лекин сиз билан бирга ташкилотимиз номидан иккинчи одам ҳам тилга олинган. Билмадик, оқоридоғи ташкилот, фирқа қўмитасидоғилар бу юксак мукофотга кимни муносиб қўришаркан. Қисқаси, тезда керакли ҳўжатларингизни тўллаб, маъмуриятга топширинг. Ҳозирча, хайр.

- Мен нима ҳам дердим, айтганидек қилиб, натижасини кута бошладим. Ниҳоят, бир ярим ой ўтган эди шекилли, бошлиқ яна ҳузурига чорлаб қолди. Қўришиб бўлгач, ўтиришга таклиф қилди ва ҳол-аҳвол сўрагач, мақсадга ўтди.

- Бу сафар сизни хурсанд этолмайман. Иккинчи номзоднинг маълумоти сизникидан оқори ва у фирқа аъзоси бўлгани учун, тарози палласини босиб кетибди. Ҳозиргина раҳбариятдан кўнғироқ қилишди. Хафа бўлманг...

Бошлиққа ҳеч қандай эътироз билдирмай, қулиб қўйдим ва хонадан чиқдим. Негадир ўзимни енгил хис этиб, одимлаб борар эканман, оқ тулпорни сўнгги бор кўрган тушим ёдимга келди ва беихтиёр "Оллоҳ, ўзингга шўқ" деб қўйдим. Атрофда бўлса, иш қайнаб-тошар, навбатга-навбат келиб-кетиб турган поезд вагонларини кузатарканман, дарҳол ҳаёлларимга барҳам бердим ва "бисмиллоҳ" деб ишга шўғил кетдим.

Шу билан тоғажоним оқ тулпор ҳақидаги аjoyиб туш тафсилотини тутатдилар. Мен бўлсам, у кишининг нури чехраларига боқдим ва эзгу ниятлар билан "Оллоҳ барчага ҳам оқ тулпор миншини насиб этсин" дегандим, тоғам фотиҳага қўл очдилар.

ШОКИР ҚОСИМОВ,
шифокор.

Б у қабристоннинг манзилини айтмай қўя қолмай. Мақсад шов-шув кўтариш ёки кишиларни ваҳимага солиш эмас. Илонни кўрмаган, у ҳақда эшитмаган одам топилибмаса керак. Илон инсоннинг жаннатий шериги. Одам ҳаётда кўп адашади, хатога йўл қўяди. Аммо илон адашмайди. Тегсанг, озор берсанг ҳисоб-китобни баровар қилиб боради.

Кишиларнинг охират манзили ҳисобланган бу қабристонда катта илон борлиги, бир қўзичоқни тириклай ютиб юборгани ҳақида эшитгандим. Ҳашар уюштирилиб, хас-хашаклардан тозаланаётганда назаари тушганлар ҳам бўлган. Морбоз йигит шу илонни ушлашди, деб ният қилганида тинч қўйишини маслаҳат берганман.

Адҳамжон полвонкелбат, гавдали йигит. Бу дунёдан ўтганлар учун охират манзилини барпо этиши билан шуғулланади, яъни гўрков. Бунга ҳар қим ҳам қилавермайди. У ҳам бундай иш билан шуғулланишни ҳаёлига келтирмаган, бу ҳақда гап кетгудек бўлса қўрқув пайдо бўларди. Мана энди беш йилдики, гўйибдан берилган вазифани пухта бажариб келмоқда.

- Адҳамжон, савобли иш билан шуғулланасиз. Беш йил давомида бирор сир-синоатга дуч келмадингизми?

- Яқинда бир киши бандалик қилган эди. Марҳумнинг асосий уйини тайёрлаётганимда жуда катта тошга дуч келдим. Шунинг учун қимирлатиб, ташқарига

чиқараман, деб қўлларим шилиниб, яраланди. Бунга қанчалик сирлилигини англолмайман-у бошқа бир ҳолат мени доимо ўйлантиради. Беш йилдан бери юз элликча яқин қабр қавлаган бўлсам, ҳар сафар лаҳадлар пиёлининг оғзидай тешик йўл билан боғлиқ қолганига дуч келмоқдаман.

- Йўлинг эгасига дуч келмадингизми?

- Худо асрасин, ҳали бир мартаям кўрганам йўқ. Унга душман ҳам эмасман.

- Қўзичоқни ютган маҳлукдир-да.

- Ўшандан бошқа нима ҳам бўларди. Ўша деб ўйлайман.

Ҳар гал ўша йўлга дуч келсам, олдин шу тешикни маҳкамлаб бекитаман.

- Очик туришдан қўрқасизми? - Эҳтиёт шарт-да.

Олам сир-синоатларга тўла.

Ранги совуқ маҳлукни охират манзилгоҳига ҳўқмудор қилиб қўйган Яратувчи бунинг сирини ҳам ўзи билади. Нохушликлардан ўзи асрасин!

У ёғини Оллоҳ билади.

Энг қизик жойи, мамлакатимиз мустақилликка эришгач, қўшни Афғонистон давлатидан бир киши келиб худди шу қабрни излаган эмиш. Қўлида мўлжалдаги жой чизмаси ҳам бор экан. У қабрни топибди-да бир кечаси ана шу қавлаган жойдан бир сопол идишини олиб кетибди. Идишда тилла бор экан, дейишди. Ўтган асрда Амир Олимхон Афғонистонга қочиб кетаётганда унинг одамларидан бири хумчани шу ерга қўйиб кетган экан. Хазинани олган киши васиятнома бўйича келган, дейишди. Бу гаплар, миш-мишларнинг қанчалик рост-ёғонлигини билмадим-у, қабр деб аталган жой қавлагач, зиёратчилар бу ерга келмай қўйишган. Миш-мишлар уларнинг ишончларини сўндирган, шекилли.

Совуқ бир металлнинг меҳри мунча иссиқ бўлмаса. Асли эгасига буюрмаган уни олиб кетганга нафи тегармикан?..

МўМИН ХОЛМУРАДОВ
Қарши шаҳри.

ЭГАСИГА БУЮРМАГАН...

Абдурахим хожи билан Сурхондарёдан қайтаётганда, Сайроби яқинлашарканмиз у киши эътиборимни бир нарсаси қаратдилар. Мана шу борадиган йўлимиз қурилаётганда бир қабрининг устидан тўғри келиб қолган. Шунинг учун йўлни озгина қабрининг берисидан олиб ўтиб кетишган. Ана, йўлнинг пастига қаранг, қабрни кўрасиз, - дедилар Абдурахим хожи.

Дарҳақиқат атрофига темир қозиклар қоклиб, сим тортилиб чегараланган, саккиз метрлар қўзилган жойга қўзим тушди. Бош томондан кўкрак қисми чуқур, ё чуқкан, ё қавланган.

- Қўрдингизми, - гапини давом эттирдилар суҳбатдошим. - Кўп йиллардан бери ўтиб-қайтиб назаримиз тушади-да. Ишонсангиз бир вақтлар одамлар келиб, бу ерни зиёрат қилиб сиғиниб ётишарди. Уларни кўрганлар: "Бу ерда бир улғу зот дафн қилинган экан-да", - деб ўйлашарди. Балки чиндан ҳам қабр-дир, кимдир дафн этилгандир.

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

Оила ва жамият

Фойдаланилмаган қўл ёзма ҳақлар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб берилмайди.

Газетадан қўриб олинганда «Оила ва жамият»дан олинганлиги албатта қайд этилсин.

E-mail: oilavajamiyat@rambler.ru
oilavajamiyat@mail.ru

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САИДОВА

Бош муҳаррир: 134-86-91

Қабулхона: (тел. ва факс) 133-28-20

Табриклар, эълонлар: 133-04-50

Бўлимлар: Оила - 133-04-35, 134-25-46

Бухгалтерия: 132-07-41

МАНЗИЛИМИЗ:

Тошкент - 700000

Амир Темури кўчаси,

1-тор кўча, 2-уй.

«Олой» бозори ёнида.

Газета «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босма-хонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

Босишга топшириш вақти - 20.00. Босишга топширилди - 21.00

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ва саҳифаланди.

ХОМИЙ: «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик компанияси

ОБУНА ИНДЕКСИ - 176

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 027-рақам билан рўйхатга олинган.

Буюртма Г - 934. Формати А-3, ҳажми 4 табоқ.

Адади - 11941

Саҳифаловчи — Ш. БАРОҚОВ

Расом — Н. ХОЛМУРАДОВ

Навбатчи — Д. ИБРАГИМОВ

Мустахкам — С. САЙДАЛИМОВ

2 3 4 5 6